

MOKRONOŠKA ISKRA Ne bo ugasnila

Republiški sklad je že
zagotovil 3 milijone

Kot vse kaže, so živatjenju mokronoškega obrata Iskre le šteti dnevi. Marsikdo je namreč podvomil nad sicer spodbudnimi izjavami ob obisku predsednika slovenske skupščine Sergeja Kraigherja v tem obratu letos oktobra, ko so predstavniki matične Iskre obljubili pomoč ob preusmeritvi obrata v izdelovanje elektromotorjev. Kot je izjavil minuli teden predsednik občinske skupščine Trebnje Ciril Pevec, sedaj že pripravljajo preusmeritev. Le-ta bo veljala 9 milijonov dinarjev, za kar je republiški sklad skupnih rezerv te dni že odobril 3 milijone. V pripravi so tudi novi samoupravni akti za odcepitev mokronoške Iskre od Iskre Pržanj in združitve s tovarno elektromotorjev ISKRA Železniki. Mokronoški obrat naj bi bil v sklopu te tovarne temeljna organizacija združenega dela.

A. Ž.

Sekretar SFRJ za zunanjo trgovino Muhamed Hadžić in generalni direktor IMV Jurij Levičnik med ogledom nove tovarne prikolic IMV ADRIA CARAVAN BELGIUM N. V. v belgijskem mestu Dienze po četrtkovni otvoritvi. Zada belgijski minister g. G. Breyne in direktor nove tovarne IMV v Dienzu g. Cl. Aers ter drugi gostje. Več o otvoritvi berite na zadnji strani! (Foto: arhiv IMV)

URESNIČEVANJE PISMA IN POLITIKE ZKJ

Delavca in predsednika delavskega sveta se tako ne požene na cesto

Za grobo kršitev statuta ZKJ je občinski komite ZK Trebnje izključil iz Zveze komunistov Pavleta Jurgliča, direktorja »Inkota«

Občinski komite ZK Trebnje je prejšnji teden enoglasno ocenil, da je Pavle Jurglič, direktor podjetja »Inkot« iz Trebnja, tako grobo kršil samoupravne pravice delavcev in s tem statut ZKJ, da si je zaslužil najhujšo partijsko kazen – izključitev iz Zveze komunistov. Ob nekaterih nerazčiščenih primerih direktorjevega ravnanja zanj zadošča že krivda v primeru odpusta Cirila Janežiča, predsednika delavskega sveta v tem podjetju.

Začelo se je s tem, da se je Ciril Janežič prejšnji mesec uprl odhodu na teren (na montažo), za kar je bil na vrsti po sklepu,

ki pravi, da mora izdelek montirati tista skupina delavcev, ki ga je naredila. Kot razlog je navedel svoje zdravstveno stanje, z

zdravniškim spričevalom pa je potrdil, da ima predpisano dietno prehrano, ki si je na kraju montaže pač ne more zagotoviti.

Direktorju Jurgliču njegov upravičeni razlog ni zadoščal, marveč je lahkomišlno celo naročil delovodji, naj Cirilu Janežiču ne da nobenega drugega dela, kar z drugimi bese-

(Nadaljevanje na 9. strani)

DELAVCI, KMETJE, UPOKOJENCI, OBRTNIKI IN DRUGI

Glasujmo »ZA« socialno varnost kmetov

Referendum o združitvi delavskega in kmečkega zdravstvenega varstva bo v nedeljo, 19., in ponedeljek, 20. novembra

Naši kmetje niso bili samo naklonjeni našemu narodnoosvobodilnemu boju in revoluciji, ampak so se tudi z orožjem v roki borili proti okupatorju in izsiljevalcem ter za oblast delovnih ljudi. Kmetje so nosili tudi del bremen vojne ob-

nove porušene domovine. Veliko so žrtvovali za povojno obnovo in razvoj gospodarstva. Dolžnost vseh zaposlenih je, da vrnejo ta dolg kmetom, ki so prav v tem obdobju potrebni največje pomoči. Razen tega pa je tudi človeška dolžnost, da se pomaga sočloveku.

Na referendumu v nedeljo, 19., in ponedeljek, 20. novembra, bomo zato glasovali ZA združitve delavskega in kmečkega zdravstvenega varstva, se pravi za enake pravice delavca in kmeta pri zdravniku.

Seveda bo združitve tudi nekaj veljala, saj bodo kmetje pridobili zdaj večje pravice, se pravi take, kot jih delavci že imajo. Te ugodnosti bodo veljale delovno organizacijo povprečno na zaposlenega manj kot 50 din na leto, kmetje bodo morali dodati približno enkrat več.

Združitve zdravstvenega varstva delavcev in kmetov pomeni tudi zmanjševanje socialnih razlik med kmeti in zapos-

nimi; zelo pomembna pa je tudi za izboljšanje zdravja vseh ljudi. Zatorej: v nedeljo in ponedeljek glasujmo ZA!

V NOVOMEŠKI INDUSTRIJI MOTORNH VOZIL:

Bo »katrca« sestra austinom?

O morebitnem sodelovanju IMV z Renaultom ni mogoče dobiti uradnih izjav, vendar je zanesljivo: z BLMC novomeška tovarna ne prekinja odnosov. Nasprotno – vsak dan dobivajo kupci v roke speciale!

Senzacionalna novica z naslovnih strani nekaterih jugoslovanskih časopisov je bila laž! To lahko mirno zatrdimo za vesti, po katerih naj bi novomeška IMV prekinila sodelovanje z angleškim koncernom BLMC in se v avtomobilski proizvodnji oženila s francoskim Renaultom.

Novomeška tovarna namreč prav zdaj normalno posluje v avtomobilskem tekočem traku in pošilja kupcem IMV 1300 special. Pravijo, da se dobavni roki za te avtomobile sučejo okrog 30 dni po vplačilu. Kako nesmiselna bi bila prekinitev odnosov z angleškim partnerjem, zgovorno priča podatek o tem, da ima novomeška tovarna z BLMC vpeljana sodelovanje kar na štirih ravneh: pri osebnih in dostavnih avtomobilih, s konsignacijo in s tatarskimi vozili. Kot je znano, so Novomeščani v začetku leta prevzeli generalno zastopstvo za specialna vozila angleškega koncerna. Kot generalna zastopnica je IMV takrat pridobila tudi možnosti za kooperacijo tistih vrst terenskih vozil, ki so za Jugoslavijo bolj privlačna.

morebiti sodelovala s Francozi, z Angleži ne bo opustila sodelovanja. J. SPLICAL

Ob nesmiselnih trditvah, da Novo mesto prekinja posle z Angleži, zamahe Anton Sepec, predsednik centralnega delavskega sveta in vodja prodajnega sektorja, z roko in pokaže v proizvodne dvorane: specialci gredo vsak dan s tekočega traku v roke kupcev!

In kako je z vestmi o sodelovanju s Francozi in o morebitnem sestavljanju nekaterih vrst Renaultovih vozil (beri: katrce R 4 in R 12) v Novem mestu? Strokovno bi temu rekli, da je med Novim mestom in Parizom trenutno pogovor o možnostih za poslovno-tehnično sodelovanje, vendar pa za zdaj o morebitnem sodelovanju ni mogoče ne pritrdilno ne nikalno podrobneje odločiti. Jasno pa je: četudi bo IMV

Novi komandant armadne oblasti

Z ukazom vrhovnega komandanta oboroženih sil SFRJ Josa Broza Tita je bil postavljen za novega komandanta ljubljanske armadne oblasti generalpodpolkovnik Franc Tavčar-Rok. Rodil se je 6. marca 1920 v Jaršah pri Ljubljani, v revolucijo je vstopil 1941, član KPJ pa je od julija 1941. Med NOB je bil na raznih odgovornih dolžnostih; med drugim je bil komandant vojnega področja, namestnik komandanta 7. korpusa in pomočnik načelnika glavnega štaba Slovencev.

dolžnosti mu želimo kar največ uspehov in zadovoljstva!

VREME

Valovi atlantskih frontalnih motenj se pomikajo preko Alp in povečujejo pri nas nestalno vreme brez ohladitev. Tudi te dni bodo omenjeni frontalni valovi še vplivali na vreme pri nas. Bo še nestalno vreme. Proti nedelji postopno izboljšanje. Postopoma bo hladneje.

O združni dejavnosti naj bi odločali kar najbolj neposredno tudi v manjših organizacijskih enotah – Kmetje-zadružniki naj se počutijo kot pravi gospodarji s pravicami in dolžnostmi!

Isti dan, ko so v Londonu slavili 50-letnico znane radijske in televizijske družbe BBC (British Broadcasting Corporation), so v Kairu sporočili, da je radijska postaja te družbe v zadnjih nekaj mesecih objavila več „grobih laži“ o Egiptu. Te laži naj bi bile tako resne in pomembne-zadevale pa naj bi notranje egiptovske težave in sploh odnos Arabcev do Izraela – da razpravlja o njih na številnih sestankih ta teden celo egiptovski predsednik Sadat. Toda v ozadju tega se bržkone skriva še kaj drugega: nezadovoljstvo dela egiptovske družbe s sedanjjo politiko zlasti kar zadeva neaktivnost glede ponovne vrnitve sedaj zasedenih ozemelj, ki so jih kot vojni plen obdržali Izraelci po juljski vojni leta 1967... madež na obletnici.

Medtem pa si je dr. Henry Kissinger privoščil nekaj oddiha po nedvomno težkih pogajanjih s severnovietnamskimi predstavniki v Parizu in južnovietnamskimi v Saigonu. Te dni so ga lahko po dolgem času nanreč zopet videvali na nogometnih tekмах in v nočnih lokalih, kjer je seveda njegova pojava vzbudila nemajhno pozornost. Nekateri so v zvezi s tem vedeli celo povedati, da bo zamenjal sedanjega zunanjega ministra Williama Rogersa v bodočem kabinetu predsednika Nixona... oddih po napornem delu in nikoli ne pojenjačo črke o uglednih osebnostih...

„Sedaj je naša dežela končno očiščena,“ je izjavil ugandski predsednik Idi Amin, ko je opolnoči osmega novembra zapustil Ugando zadnji izmed okroglo 45.000 izgnanih Azijcev z britanskimi potnimi listi. Izgnali so jih na ukaz predsednika Idi Amina, ki se je s tem močno zameril nekaterim. „Poslej bomo živeli bolje in srečneje,“ je dodal predsednik, ko so ga informirali, da je zadnji izgnanec zapustil Ugando, poročajo nekateri zahodni viri... očitna škodoželjnost zaradi sicer res čudnega (vsaj za dvajseto stoletje) ukrepa neke države...

„Rada bi se srečala z njim, vendar ne verjamem, da bo to možno,“ pa je izjavila v Parizu nekdanja žena bivšega indonezijskega predsednika Sukarna ob novici, da je prispel na uradni obisk v Francijo sedanji predsednik Indonezije Suharto.

Ali naj kmetijske zadruge ločijo lastno proizvodnjo od kooperacijske tako, da bodo sestavljene iz več temeljnih organizacij združenega dela ali le z ločenim obračunavanjem? Po zakonu o združevanju kmetov je možno oboje. Vodstva nekaterih kmetijskih združenj, zlasti tistih, ki nimajo veliko lastne proizvodnje, pa so le za eno temeljno organizacijo združenega dela. O tem naj bi seveda odločali tudi kmetje. Zato jim je treba stvari nadrobno in prav razložiti.

V svoji organizaciji morajo imeti kmetje odločujočo besedo o ustvarjanju in delitvi dohodka. Znotraj ene temeljne organizacije združenega dela pa se bo dohodek laže prelivljal od donosnih dejavnosti za kritje zgb nedonosnih kot med temeljnimi organizacijami. To se bo čutilo tudi pri odločanju v samoupravnih organih.

V večjih kmetijskih organizacijah predvidevajo ne le posebno temeljno organizacijo združenega dela kooperantov ali združnikov, ampak tudi nadaljnjo razvejenost gospodarjenja navzdol do kmetov. Obrat za kooperacijo pri kmetijsko industrijskem kombinatu v Murski Soboti ima že dalj časa sektorske svete kooperantov in vaše odbore kmetov. Njihovo delovanje prilagajajo sedanjim predpisom. Obrat za kooperaci-

jo pri kmetijskem kombinatu Ptuj je pripravil nadroben načrt za uresničevanje samoupravljanja kmetov tako, da bodo o gospodarjenju svoje organizacije in delitvi dohodka odločali tudi po območjih bivših manjših kmetijskih združenj, ki so jih včasih imeli za svoje.

Obrat za kooperacijo pri kmetijskem kombinatu, ki bo temeljna organizacija združenega dela z lastnim žiro računom – morda bo celo pravna oseba – bo prepustil del samoupravnih pravic nižjim enotam, da bodo člani laže odločali neposredno. To naj bi določili s samoupravnim sporazumom v temeljni organizaciji. Potem bo osrednja dejavnost obrata za kooperacijo bolj podobna nekdanjemu delu poslovne zveze kot kmetijske zadruge, osnovne združne dejavnosti pa bodo opravljale krajevne organizacije po območjih nekdanjih manjših združenj. Take organiza-

TELEGRAMI

NEW YORK – Izraelski obrambni minister Moše Dajan je odpotoval v New York. Pogovarjal se bo z ameriškim državnim sekretarjem Rogersom in njegovim pomočnikom Josephom Siscoom.

BRUSELJ – Nekaj deset ljudi je izgubilo življenje, ko je pred dnevi strahotno neurje zajelo več zahodnoevropskih držav in je veter pihal s hitrostjo dvesto kilometrov na uro. Neurje je povzročilo tudi veliko materialno škodo.

(Iz zadnjega PAVLIHE)

— Nič ne bo z novim mercedesom, žena, v podjetjih so nekaj proti novoletnim darilom.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Minuli teden je bilo v našem notranje-političnem življenju precej razgibano – če lahko tako rečemo. Ker je odstopil predsednik slovenskega izvršnega sveta STANE KAVČIČ, je v skladu z ustavo SR Slovenije odstopil tudi ves slovenski izvršni svet, ki pa bo – prav tako po ustavnih določilih – opravljal svoje dolžnosti do izvolitve novega izvršnega sveta.

Na skupni seji izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije in koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja – seja je bila minulo soboto – so predlagali kot možnega KANDIDATA ZA NOVEGA PREDSEDNIKA izvršnega sveta skupščine SRS inženirja ANDREJA MARINCA.

O tem predlogu so že prej razpravljali na sestanku predsednikov republiških združenj družbeno-političnih organizacij, slovenske skupščine, gospodarske zbornice in koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri republiški konferenci SZDL, pri čemer so ugotovili, da je vloga izvršnega sveta kot politično-izvršilnega organa slovenske skupščine zelo pomembna.

S sobotno sejo izvršnega odbora RK SZDL se je praktično že začel postopek predlaganja možnih kandidatov za predsednika republiškega izvršnega sveta. SZDL je povabila vse zainteresirane, naj povedo svoja MNENJA O PREDLOGU izvršnega in koordinacijskega odbora ter predlagajo tudi druge kandidate.

Prav v tem je namreč uresničitev posebje poudarjene zahteve po širokem in DEMOKRATIZIRANEM POSTOPKU, kar naj bi prišlo do izraza na sejah izvršnih odborov občinskih konferenc SZDL, na katerih bodo sode-

lovali predstavniki občinskih vodstev družbeno-političnih organizacij, občinskih skupščin ter poslanci vseh zborov.

Politično razgiban teden

Predsednik republike JOSIP BROZ TITO je s soprogo Jovanko minuli teden OBISKAL MAKEDONIJO, kjer si je ogledal nekatere delovne organizacije in družbene ustanove. Med svojim večdnevним bivanjem v tej republiki se je pogovarjal tudi v CK ZK Makedonije z makedonskim političnim vodstvom. V neposrednem in izčrpnem pogovoru so obravnavali temeljna vprašanja aktualnega družbeno-političnega in gospodarskega položaja v republiki ter dejavnost makedonske ZK pri uresničevanju nalog druge konference ZK ter predsednikovega pisma.

Predsednik Tito si je s spremljevalci poleg Skopja ogledal še Kumanovo in Tetovo.

UVOZ je bil v oktobru doslej največji v letošnjem letu – njegova celokupna vrednost je znašala kar 5,4 milijarde dinarjev, kar je za 17 odstotkov več kot septembra. Takšen skok v uvozu si lahko pojasnimo z večjimi prizadevanji gospodarstva pri preskrbi z uvoženimi surovinami ter reprodukcijskim materialom.

Hkrati pa nam podatki O IZVOZU povedo, da smo v oktobru izvozili vsega skupaj

za 3,4 milijarde dinarjev, kar je za 24 odstotkov več kot mesec dni pred tem.

Takšno naraščanje izvoza lahko ocenimo za zelo ugodno – še posebej zato, ker se je obseg izvoza na konvertibilni trg povečal za 43 odstotkov.

PRIMANJKLJAJ naše zunanje trgovinske menjave sicer še vedno znaša več kot 13 milijard dinarjev, vendar je letos za 43 odstotkov oziroma za 10 milijard manjši, kot pa je bil lani v desetmesečnem obdobju. Če bomo tako nadaljevali, je to lepa spodbuda za prihodnost.

Naj še spomnimo na dogodek, ki je šele pred nami – na REFERENDUM o združitvi zdravstvenega varstva. Priprave za združevanje delavskega in kmečkega zdravstva so že v polnem razmahu.

Potrebna dodatna sredstva, ki jih terjata takšno združeno zdravstveno varstvo bodo prispevali kmetje, družbeno-politične skupnosti in delavci od bruto osebnih dohodkov.

Sredstva so torej zagotovljena, ali pa se bosta zavarovanji združili, je v rokah nas, ki bomo glasovali o tem. Menda ni treba še posebej poudarjati, kako pomembna bo ta odločitev in kakšne velike koristi bo prinesla združitvi obeh zavarovanj, k čemer bomo prispevali s svojim „DA“.

Referendum bo po vsej Sloveniji 19. novembra za kmete, za delavce – ki bodo volili po delovnih organizacijah – pa dan pozneje, 20. novembra.

Ljubljansko atmadno področje je dobilo NOVEGA POVELJNIKA. Na to odgovorno mesto je vrhovni poveljnik oboroženih sil SFRJ Josip Broz Tito imenoval generalpodpolkovnika Franca Tavčarja-Roka.

V letalski tovarni Hawker Siddeley v Hatfieldu v Veliki Britaniji so na priložnostni svečanosti (na obkrožni) LR Kitajski prvo izmed 12 letal tipa trident, ki jih je za svoje potniško letalstvo naročila vlada v Pekingu. Dodatno so sporočili, da bodo Kitajci naročili še 8 takih letal (vsako sprejme 152 potnikov) in je namenjeno za polete na srednjih razdaljah) v vrednosti 25 milijonov funtov sterlingov. Prav tako so sporočili, da bo kitajski zunanji minister prihodnje leto uradno obiskal Veliko Britanijo. (Telefoni UPI).

cije kmetov naj bi dobile v upravljanje tudi tista sredstva – skladišča, stroje – ki jih bodo uporabljale pri svojem delu.

Kmetijske zadruge gotovo ne bodo smele zaostajati za kombinati, ki imajo take načrte za uresničevanje zakona o združevanju kmetov. To, da se imenujejo zadruge, ne sme nikogar premetati, češ, da so zaradi tega bolj „kmečke“ kot obrati za kooperacijo pri kmetijskih kombinatih. Odnosi se ne odražajo v nazivih, ampak v pravicah, o čem bodo kmetje – zadružniki lahko odločali. Če ne bodo budni, se lahko zgodi, da bodo imeli v svoji kmetijski zadruzi manj samoupravnih pravic kot kmetje – kooperanti pri kmetijskem kombinatu v obratu za kooperacijo.

Nekateri trdijo, da ne gre za izigravanje kmetov v vseh kmetijskih organizacijah, ki prepočasno uresničujejo določila novega zakona o združevanju kmetov. Pravijo, da stvari še niso dovolj jasne. To je lahko res. V takem primeru pa naj bi najprej poiskali odgovor na vprašanje, kake pravice gredo združnikom po vseh pozitivnih predpisih. Ko bodo ugotovili to, bodo laže iskali ustrezne organizacijske oblike.

Notranjo organizacijo v kmetijski zadruzi bo treba urediti tako, da se bodo kmetje počutili v njej kot zadružniki – gospodarji s pravicami in dolžnostmi in ne kot da so pri gostitelju, ki jim razdeljuje del svojih dbrot.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Richard Nixon je, tako kot smo to predvidevali v tej rubriki minuli teden, premočno zmagal na ameriških predsedniških volitvah, Willy Brandt pa bo v nedeljo moral na volitvah šele dokazati, da je še vedno prvi državljani Zvezne republike Nemčije. Ob teh dveh temah bomo v današnjem sestavku omenili še vietnamsko vojno, o kateri se bodo pogajanja nadaljevala in pa zadnje priprave na konferenco o evropski varnosti in sodelovanju v Helsinkih.

REKORDNA ZMAGA – v vsej zgodovini ameriških predsedniških volitev se ni še nikomur posrečilo tako odločilno poraziti svojega nasprotnika, kot je to uspelo Richardu Nixonu. Zmagal je kar v 49 iz-

sko ter Japonsko. Verjetno bodo problemi bližnjazemskih krize tudi deležni pozornosti vendar je videti, da v manjši meri – čeprav je nekaj znakov, ki kažejo, da se je Nixon, da nemara bolj obrobno, pripravljen angažirati tudi v tej smeri.

VIETNAMSKI RAZGOVORI: Vojna v Indokini se nadaljuje in agencije vsak dan poročajo o srđitih spopadih, vsem pa o silovitih napadih ameriškega letalstva. Omenimo vredna so tudi poročila, ki prihajajo iz Saigona in pričajo, da Združene države Amerike uspešno dobavljajo predsedniku Thieu velike količine orožja. Saigonska pristanišča in letališča prihajajo vsak dan nova tala, tanki in topovi, kar naj bi pomagalo vzdržati saigonski režimu po odhodu zadnjega Američanov iz Vietnamu.

Dvoje volitev

Včeraj so iz Hanoja napovedali tudi sporočili, da je odpotoval Pariz Le Duc Tho, ki je dosegel številnih tajnih srečanjih z Nixonovim svetovalcem Kissingerjem pomagal sestaviti besedilo sporazuma. Kot je znano, so Združene države Amerike vztrajale, da je treba v tem sporazumu razčistiti še nekaj vprašanj in kot je videti, bosta poskušala opraviti v Parizu Kissinger in Le Duc Tho.

Medtem ko svet nestrno pričakuje sporočilo o nadaljevanju pogajanj in besni na vietnamskih bojiščih vojni požar še naprej, pa se v Saigonu vedno izboljšuje položaj. Sedanja Thieuja še vedno zmagajo bo sporazumu, zavedajoč se, da bo po odhodu Američanov ostala brez mogočnega zaščitnika, kar lahko za Thieuja pomeni tudi izgubo stoleka.

VOLITVE V ZRN: To nedeljo bodo v Zvezni republiki Nemčiji izredne parlamentarne volitve, ki bodo za prihodnost Zahodne Nemčije izredno pomembne. Po zadnjih napovedih sodeč ima Willy Brandt rahlo prednost, vendar je izid še vedno neizvesten, kar ima tudi na skrajno negotov ker ima tudi vodja opozicije Barzel precej svojih miselnikov in pristavev. Spomiseljenikov med obema razum o odnosih med obema Nemčijama, ki so ga parafirali v Bonnu minuli teden, je še vedno predmet komentarjev, toda po vseh znakih sodeč za Brandta ugoden in to utegne biti eno izmed dejstev, ki lahko prevaga jeziček na tehtnici v korist Brandta.

KONFERENCA V HELSINKI: Samo tri dni po zahodno-nemških volitvah, 22. novembra, se bodo sestali v Helsinkih predstavniki vseh evropskih držav (z verjetno izjemo Albanije). Združenih držav Amerike in Kanade, da bi se zbrali na pripravljani konferenci za sklic evropske konference o varnosti in sodelovanju. O tem bomo podrobneje poročali, kdaj drugi, danes le opozarjamo na dogodek, ki zaradi svojih političnih težav gotovo zasluži izjemno pozornost.

Sobotne seje občinske konference Zveze mladine v Brezicah so se udeležili predstavniki aktivov iz krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in šol ter mentorji mladih. Sklenili so sodelovati pri trajnem obnavljanju Zveze komunistov iz mladinskih vrst — (Foto: J. Teppey)

Novomeški gimnazijci so deset dni pomagali Gozdnemu gospodarstvu pri urejanju smrekovih nasadov. Zasadili so prek 15.000 sadik, pri delu pa se je posebno odlikoval 4. d razred. Zaslužni denar bodo porabili za izlet — (Foto: z. Seruga)

Še trije taki „kupi“ jabolk so te dni čakali na delavce Novolesa v Straži. Ker so bila jabolka dobra in poceni, so se kupi zelo hitro manjšali in marsikateremu delavcu je odpadla skrb glede nabave jabolk — (Foto: J. Pezelj)

Iz katerih virov graditi kanalizacijo in druge komunalne naprave v vaških skupnostih? V Dol. Boštanju v sevnjski občini je bilo dosti negotovnosti ob sprejemu odloka o plačevanju prispevka za mestno zemljišče. Sedaj, ko gre zares, ni več pomislekov. Na sliki: prostovoljno delo — (Foto: Zeleznik)

Mirno spanje poštenim ljudem

Delavski razred in delovni ljudje so z vsem srcem sprejeli akcijo odpravljanja družbeno nepravilnih socialnih razlik. To akcijo je treba nadaljevati organizirano in po ustaljenih merilih, ki bodo zagotavljala, da bomo korenito odpravili nakopičene negativne pojave ter hkrati omogočili vsakemu članu naše skupnosti, da se bori za večji zaslužek, boljši standard in da varčuje za ureitev svojega stanovanjskega vprašanja in za druge potrebe. Politična akcija, ki ne bi upoštevala tega in ki bi izenačevala ljudi, ki s poštenim in prizadevnim delom ustvarjajo dohodek, s tistimi, ki pridejo do njega s kriminalom, z nepravilnim pridobivanjem premoženjske koristi, rento in spekulacijami — bi to akcijo lahko samo kompromitirala. (S skupne seje IB ZKJ in predsedstva ZSJ)

Sejmišča

NOVO MESTO: Na zelo živahni sejmiščni povpraševalni predvsem iz drugih občin. Cene so bile malo višje kot običajno. Na prodaj je bilo skupno 664 prašičev, od tega 392 starih do tri mesece. Skupno so prodali 553 živali. Pujski so bili po 190 do 250 dinarjev, starejši prašiči pa po 260 do 660 dinarjev.

BREŽICE: Kar 861 prašičev so v soboto pripeljali na sejem kmetije iz okolice Brezic in od drugod. Prodali so jih skupno 694 v starosti do treh mesecev, 21 pa starejših. Mlajše živali so stale po 13 do 13,50 dinarjev, klavogram žive teže, starejši pujski pa po 10 do 11 dinarjev.

Kmetijstvo izgublja značaj osnovnega dobavitelja prehranskih pridelkov. V razvitem svetu tovarne predelajo in ponudijo gospodinjstvom že do štiri petine vse potrebne hrane.

Inž. Milovan Zidar je prerezal trak

Velik odstotek zaposlenih žena, razvoj turizma in družbene prehrane to pri nas še posebno močno spodbuja. Zato je mirenka tovarna za predelavo krompirja začetek procesa, ki se bo nadaljeval.

Izreden pomen ima tovarna za kmetijstvo, ki je s tem dobilo novega zaveznika. Ta vnaša stabilnost in red v pridelovanje krompirja. Tovarna je razen te

ga na manj razvitem območju, ki se prebija iz zaostalosti.

Pridelovanje krompirja in predelava pa je samo ena od možnosti za napredek kmetijstva, za katero je družba vse bolj zainteresirana (spričo pomanjkanja doma pridelanega živeža in velikega uvoza). Videti je treba še druge možnosti, lotiti se je treba pridelovanja takih pridelkov, ki terjajo dosti delovnih rok. Pri nas v Sloveniji ni mogoče organizirati visoko produktivne, velike kmetijske proizvodnje, zato pa moramo videti druge stvari. Jagodičevje, zelenjadarstvo, to lahko daje kruh mnogim kmečkim družinam, ki imajo delovne roke, zemlje pa malo.

Mnogo več je mogoče doseči s kooperacijo, s povezovanjem z zadrugami in tovarnami. Vsako koristno spodbudo je treba podpreti, zakon o združevanju kmetov daje dovolj možnosti za različne oblike sodelovanja.

(Mislil iz nagovora inž. Milovana Zidarja, republiškega sekretarja za kmetijstvo, ko je odpiral novo tovarno na Mirni).

M. L.

Za mesom bo menda treba v vodo.

Sledi pokola

Človeku je nekatere reči res težko razumeti: v tradicionalno kmetijski državi živi, ko pa pri mesanju povpraša za to ali ono vrsto svežega mesa, često dobi odgovor: „Nimamo.“

Ze dolgo dokazujemo, da bi bila lahko živinoreja, če bi jo načrtno pospeševali, nosilec intenzivnega razvoja kmetijstva se v mnogo večji meri kot doslej. Posledice bi bile ugodne za kupce mesa in naše kuhinje nasploh.

Te stare molitvice ponavljamo zato, ker smo se prav letos ponašali tako, da so mesne krize neizbežne. Ob konjunkturi, ki so jo povzročili olajšan izvoz in boljše cene na svetovnem trgu, smo izvozili, kar smo mogli. Prav je, da živinorejci izkoristijo priložnost, kadar je, narobe pa je, da so v tej izvozni ihti v 9 mesecih prodali v tujino za kakol tudi na deset tisoč glav plemenske živine (po podatkih zveznega zavoda za tržna raziskovanja 40.000 od skupno 150.000 izvoženih glav govedi), kar nam obeta še hudo zagato v preskrbi z mesom.

Dolgoročne napovedi o prireji in porabi mesa v svetu kažejo, da bo v naslednjih 15 letih zelo naraščalo povpraševanje po govejem mesu. V eni izmed pred kratkim objavljenih

študij trdijo, da se lahko svetovna proizvodnja poveča v tem času samo za 33 odstotkov, bolj od tega pa se bo zagotovo povečalo povpraševanje.

Naj se še kar naprej jalovo prepričujemo, kako je naša živinoreja potrebna „stabilizacije“?

V „dobrih, starih časih“ smo poznali samo „daj — dam“.

Mašiti luknje

Ze z marsičim so naši zakonodajalci skušali odpraviti nelikvidnost in poslovanje brez sprotnega plačevanja, pa kar ta je bob ob steno! Prav neverjetno je, kako se posreči prizadetim vedno znova najti luknje v predpisih in na kakšne načine izgrajajo politiko na tem področju.

Na eno tako „luknjo“ so opozorili na zadnji seji medobčinskega sveta ZK Posavje, ki je bila v Krškem. Predstavnik kmetijskega kombinata iz tega kraja je navedel, kako pomanjkljivi so sedanji predpisi, ki dajejo dolžniku možnost, da plača dolg tistemu upniku, kateremu želi, in ne tistemu, ki že dlje čaka v vrsti na plačilo. Na ta način so mnogi upniki izigrani.

Medobčinski svet ZK Posavje je zato sklenil dati pobudo, naj bi predpise spremenili v tem smislu, da bi ukinili zakonsko možnost asignacije in cesije, kar, po domače povedano, pomeni, da dolžno podjetje oziroma ustanova ne bi mogla več dati prednosti nekemu upniku na račun drugega. Pričakujejo, da bodo pristojni to pobudo sprejeli.

MAKS BILC:

Bistvo je v ekonomskih odnosih

Z roko v roki

„Vse se vrti okoli ekonomike, okoli denarja in delitve. Ustanavljanje temeljnih organizacij združene dela gre počasi zato, ker niso razčiščeni ekonomski odnosi med obrati in centralami. Po mojem je to poglavitni vzrok.“

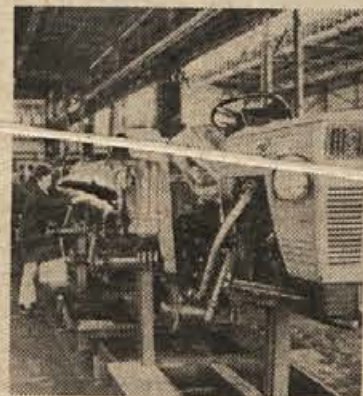
Tako meni Maks Bilc, član medobčinskega sveta ZK Posavje, nekda-

nji direktor sevnjske Kopitarne, ki je pripravljen, da je treba najprej urediti ekonomsko plat zadeve, politična pa bo potem mnogo lažja. Njegovo mnenje se razlikuje od trditve, ki jo je mogoče večkrat slišati in ki stavlja v ospredje politično akcijo ter prepričevanje ljudi, naj sledijo duhu ustavnih sprememb.

Najbrž morata obe stvari, politika in ekonomika, z roko v roki. Temeljna organizacija združene dela bo trdna samo tedaj, če bodo njeni ekonomski odnosi čisti in jasni, če jih bo kdo sproti ugotavljal in obračunaval. To možnost so imeli v podjetjih že doslej, vendar se marsikje niso hoteli potruditi, da bi računovodsko natančneje izkazovali gospodarjenje posameznega obrata, notranje ugotavljal kalkulativne cene, delili režijo in podobno.

Ze vnaprej je treba ob akciji za ustanavljanje temeljnih organizacij združene dela zavrniti očitke, da se bo povečalo administrativno delo. Zakaj se tega ne bojijo velike mednarodne družbe in združenja, ki vsak čas vedo, kako posluje kaka izmed mnogih podružnic?

M. L.

V Beltu tudi za tiste, ki jih ni več

Malo takih

Ko gre za odpravo socialnih razlik in skrb za delovnega človeka, za izboljšanje življenjskih razmer otrokom, znano veliko povedati, medtem ko je v praksi bolj malo oprilemjlivega, zlasti v delovnih organizacijah. Toliko bolj je zato omebme vreden primer tovarne Cosmos — BELT v Črnomlju, ki je letos sprejela pravilnik o pomoči pri šolanju za otroke umrlih članov kolektiva.

V praksi so imeli zadnje mesece že 7 takih primerov, kar je za začetek lepa materialna in tudi moralna pomoč. Po pravilniku tega podjetja imajo otroci umrlih delavcev pravico do štipendije za čas šolanja v osnovni šoli, v poklicnih, srednjih, višjih in visokih šolah. Ta pravica gre tudi nezakonskim otrokom, ki jih je umrli priznaval za svoje.

Štipendijo prejema otrok toliko časa, dokler traja šolanje. Če pa razred ali letnik ponavlja po svoji krivdi (izjema je daljša bolezen), ta čas pomoči kolektiva ne dobi. Prav tako pa imajo pravico do štipendije otroci delavcev, ki so se v službi ponesrečili in so bili zaradi invalidnosti upokojeni.

Tovrstna pomoč Beltovega kolektiva, ki jo lahko štejejo v povračilo za minulo delo, je lep zgled, razen tega niti ni majhna. Štipendije znašajo tri četrte sredstev, ki jih dobi redni štipendist podjetja na srednjih, višjih in visokih šolah. Za osnovno šolo dajejo enako štipendijo, kot jo ima dijak poklicne šole, vendar zmanjšano za 25 odstotkov.

R. B.

vredno je zapisati...

Centralnemu komiteju Zveze komunistov je nemoogoče predpisati, kako veliko stanovanje ima lahko kdo, koliko sob, kakšen avtomobil. Ljudje smo različni; eden da za avtomobil, drugi za stanovanje, tretji za slike, nekdo denar zapije. Ustavljati se je treba na tem, kje je kdo dobil denar. V vseh občinah so komisije za ugotavljanje izvora premoženja. Zahtevamo od njih, da svoje delo opravljajo. Angažirajte jih, organizirajte jih povsod tam, kjer vidite, da je ne-normalno.

Ukrepajte!!!

Te besede Franceta Popita, predsednika slovenskih komunistov, so odgovor na pomisleke, ki se pojavljajo tudi v naših občinah, češ centralni komite naj izdela merila za ugotavljanje neupravičenega bogatstva in okorišcanje, potem bo akcija veliko lažje izpeljati. Tako so nekajkrat poudarili na zasedanju medobčinskega sveta ZK v Krškem, pa tudi na sejah nekaterih občinskih komitejev.

Res bi bilo lažje delati. Odmeriš: toliko imaš lahko, več ne smeš imeti, naj bo družbeno, pa pika. Enako v vsej deželi! Lažje delati pa še ne pomeni dobro in prav delati! Zgodile bi se krivice, ki so pri tem neizbežne. Jemali bi ljudem, ki so si, kar imajo, zaslužili s svojim delom in znanjem, ki niso izkoriščali drugih ljudi, goljufali in kradli. Težimo vendar k materialno in duhovno bogatejši družbi, uveljavljamo socialistično načelo nagrajevanja po delu.

Zato je prava pot samo v ugotavljanju izvora premoženja, ne pa v štetju števila sob, merjenju njih površine ter ugotavljanju znamke avtomobila. Z resno vzeto kontrolo dohodkov, dosledno in strogo davčno službo, budnimi organi pregona ter kriminalu in okorišcanju med ljudmi je mogoče narediti mnogo več, kot je bilo narejenega doslej. Pretežni del negativnih pojavov je pri nas zrasel zato, ker so bila zanje pognojena tla.

M. LEGAN

Kmetijski nasveti

Zares vsestranska urea

Urea, sečnina ali tudi karbamit imenovana snov, je v kmetijstvu zelo vsestransko uporabna. Naprodaj je v obliki belih belih zrnc in je zato ni težko prepoznati. Uporabljamo jo lahko kot gnojilo, kot beljakovinsko krmo za prežvekovalce in kot posebne vrste gnojilo, s katerim je mogoče rastlinam gnojiti prek njihovih listov, kar imenujemo foliarno gnojenje.

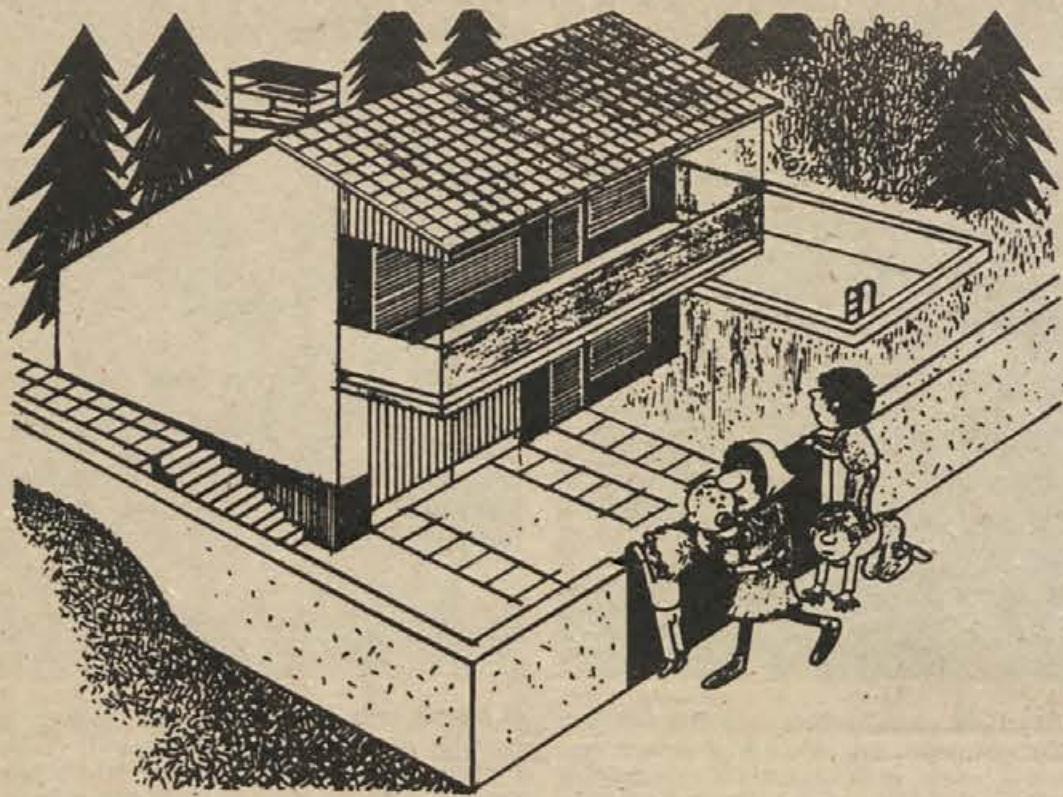
O urei kot krmilu so bralci na tem mestu že lahko zvedeli kaj več, danes pa budi beseda o urei kot gnojilu, najbolj koncentriranem dušičnem gnojilu, kar jih uporabljamo v poljedelstvu. V 100 kg uree je namreč kar 46 kg rastlinam dostopnega dušika, to število pa je treba imeti pred očmi, kadar primerjamo njeno ceno s cenami drugih dušičnih gnojil.

Ko pride sečnina v zemljo, se naglo razkraja in je zato uporabna tudi za dognojevanje, če je le dovolj vlage. Ta njena značilnost je važna, ker z ureo lahko gnojimo hkrati s škropljenjem proti plevelom ali rastlinskim boleznim in škodljivcem, enostavno tako, da jo razstopimo v pripravljenem škropivu in opravimo dvoje del hkrati.

Kljub razmeroma lahki topnosti se dušik iz uree v tleh ne porazgubi tako naglo kot iz drugih dušičnih gnojil, zato lahko z njo izdatneje gnojimo tudi ob pripravi zemlje. Posebno koristno je tako gnojenje pokazalo v sušnih predelih, kjer je kasnejše dognojevanje z dušikom oteženo, ker ni dežja, da bi ga raztopil. Ker je Dolenjska precej sušna, je tako gnojilo koristno tudi za nas.

Urea je, kot že rečeno, uporabna tudi za dognojevanje skozi rastlinske liste. Če opazimo, da npr. listi sadnega drevja nimajo značilne temno zelene barve, da bledijo in opozarjajo, da jim manjka dušika, lahko njihovo prehrano najhitreje popravimo s tem, da drevje poškopimo z 0,6-odstotno raztopino uree. Hkrati s tem lahko škropimo tudi proti škodljivcem in bolezni. Foliarno lahko gnojimo tudi krompir (4 do 5 odst. raztopina uree), žita (20 do 30 odst. raztopino itd.). Vse to obeta urei, ki jo pridobivajo iz zračnega dušika, veliko možnost uporabe.

Inž. M. L.

– Mamica, zakaj pa v tej hiši nihče ne stanuje?
– Dragi otroci, tej hiši se reče vikend, pa zato ni za stalno bivanje, kot je naša baraka.

Trebnje: vsak kritično o svojem delu

Še med NOB je bil čas za tovariški pogovor, pa ne bi bilo danes? Tovariška kritika naj ne bo povod za vračanje nizkih udarcev. – Pavla in Bruna Jurgliča ne le iz ZK, temveč tudi z vodilnih položajev!

Konferenca trebanjskih komunistov je na seji minuli petek sprejela dopolnitve k letošnjemu akcijskemu programu v duhu Titovega pisma. Dopolnila tega programa določajo kar 6 časovnih rokov za naloge, ki jih je treba nemudoma opraviti še v tem in prihodnjem mesecu. Ker se je seja v petek že toliko zavlekla, so jo prekinili, razpravo o mladih in ZK v pripravi na 3. konferenco ZKJ pa so predstavili na ponedeljek, ko so konferenco nadaljevali.

„Titovo pismo ni bilo namenjeno le organom, temveč predvsem članom ZK,“ je dejal republiški poslanec Marjan Jenko. „Titovo pismo je naletelo med delovnimi ljudmi na izreden odmev. Ljudje imajo po odkritih besedah o nepravilnostih v naših vrhovih sedaj veliko zaupanje, zato se moramo truditi, da vse, kar pismo terja od nas, tudi nemudoma uresničimo, sicer bomo to zaupanje zapravili.“ je dejal Ivan Janežič, predsednik krajevne skupnosti na Mirni. Kot je bilo mogoče povzeti iz uvodnega poročila o odmevu na Titovo pismo: aktivnih ZK, ki ga je konferenca podal sekretar komiteja občinske konference ZK Tone Žibert, 33

bolj pa iz razprave, gre v osnovnih organizacijah za odločno pobudo za odpravo nepravilnosti. Tako so nekateri aktivisti zahtevali boljše obveščanje članstva od zgoraj navzdol, tudi v razpravi je bilo nekaj pripomb glede dela občinskega komiteja, zato bodo do prihodnje seje konference ZK morali članom konference posredovati analizo dejavnosti vsakega člana konference posebej in posebno poročilo o delu komiteja in organov občinske konference.

Zahtevali so, da komisija za ugotavljanje izvora premoženja občanov čimprej začne delati. Tudi če gre morebiti le za drobne pojave nepravilnosti, je treba takoj ukrepati. Nasploh se je vprašanje tovariške kritike in samokritike med člani ZK razblijnilo v to, da vsak, kdor je kritiziran, smatra to kritiko za osebni napad in se potem listemu, ki je tovariško kritiko sprožil, skuša maščevati.

Člani konference so prizade-to razpravljali o nepravilnih postopkih direktorja INKOT Pavla Jurgliča do delavcev. Člani konference se niso strinjali, da bi zadevo odložili „ad acta“ s sklepom komiteja o izključitvi direktorja iz ZK, marveč so spre-

jeli sklep, da se morajo komunisti v INKOT v duhu Titovega pisma zavzemati za to, da direktorja Jurgliča odpokličejo tudi s položaja direktorja. Primer podobno nezdravega odnosa do delavcev so opazili tudi v obratu INKOT v Mokronogu, kjer je vodil obrat direktorjev brat – Bruno Jurglič, ki pa se je sedaj

zaposlil v kmetijski zadrugi.

Ker bi bila trebanjska občina ob zakonskih spremembah pri obdavčitvi dohodka lahko močno prizadeta, morajo v delovnih organizacijah nemudoma izpeljati ustavna dopolnila in pripraviti ustanovitve temeljnih organizacij združenega dela. Dosegli so to dostikrat zahtevali le od obratov, ki imajo sedež podjetja zunaj občine, ob strani pa so puščali domača podjetja. Rok, december, je pred durni.

A. ŽELEZNIK

Sprejeti manj sklepov in tiste uresničiti

Preveč sklepov omrtvi delo – Delavci naj odločajo o porabi presežne vrednosti – Splošna podpora pismu pomeni, da so se nekateri potuhnil – Ni dovolj, če komunist le razpravlja, delati mora!

Zveza komunistov se mora organizirati tako, da bo sposobna sklepe tudi izvajati, ne le sprejemati. Organizacije ZK ne bi smele sprejemati obširnih sklepov in delovnih programov. Odločijo naj se, kaj je najvažnejše, in potem tisto zadevo izpeljejo. Šele nato naj sprejmejo nove sklepe, in ko bodo tudi te rešili, naj spet sprejemajo nove. To je ena izmed misli, izrečenih na seji medobčinskega sveta ZK Ljubljana, ki je bila 7. novem-

bra, udeležili pa so se tudi predstavniki občin Kočevje, Ribnica in Grosuplje.

Ponovno je bilo poudarjeno, da morajo delavci odločati o porabi presežne vrednosti, saj jo oni ustvarjajo. Komunisti iz gospodarstva so opozorili, da ni pravega nadzora nad porabo denarja, ki se troši izven gospodarstva, in da je samoupravljanje izven proizvodnih delovnih organizacij še šibko oziroma pogosto nezrelo.

Poudarili so tudi, da vsesplošna podpora pismu poštenih ne sme komunistov zavesti. Na videz bi zdaj kazalo, da je vse v redu, kar pa ni res. Sovražnik ni šel v odkrit boj, ampak se je potuhnil.

Na seji so tudi zelo natančno določili naloge, ki jih imajo komunisti oziroma organizacije ZK v gospodarstvu, družbenih službah (posebno šolstvu), državni upravi, milici, krajevnih skupnostih in drugod, pa tudi

občinski organi ZK in komunisti v raznih občinskih organizacijah.

Pogovorili so se še o bodoči organizaciji sodelovanja na različnih področjih (političnem, gospodarskem, kulturnem itd.) ožjem in širšem ljubljanskem območju. V začetku prihodnjega leta bo za to ustanovljen poseben samoupravno-politični organ.

Nadalje so sklenili, da se bo tudi ZK vključila v akcijo za vedbo referendumu o združitvi delavskega in kmečkega zavzemanja. Končno pa so se dogovorili še o nekaterih organizacijskih in kadrovskih zadevah.

J. PRIMOŽIČ

DOLENJSKI LIST, POKRAJINSKI TEDNIK SOCIALISTIČNE ZVEZE:

Tudi vnaprej — razredno usmerjen

S sestanka aktiva komunistov pri Dolenjskem listu in predstavnikov družbeno političnega življenja naše pokrajine: »V samoupravni družbi je tisk sestavni del političnega delovanja; njegova naloga je: odgovorno in angažirano spremljanje družbenega življenja«

negativnih pojavov. Zavzel se je za pravilno pojmovanje svobode in odgovornosti tiska v samoupravnih družbenih razmerah, kjer je tisk pomemben sestavni del politike. Dodal je še, da so bili pri dosedanjem delu tudi nekateri spodrsjlaji in da jih uredniški odbor ne namerava braniti. Spodrsjlaji so imeli vzrok v premalo poglobljenem obravnavanju političnega življenja v pokrajini, k objektivnim vzrokom zanje pa je zlasti treba šteti pomanjkanje kadrov in pre-slabo sodelovanje drugih javnih in strokovnih delavcev v listu. Tone Gošnik je obraz-

ložil tudi gmotni položaj lista, njegove probleme in načrte za ustanovitev časopisno založniškega podjetja Dolenjski list.

Konkretnije je razčlenil delo lista v zadnjem obdobju, s poudarkom na idejno-politični oceni, član uredniškega odbora Marjan Legan. Menil je, da je list v glavnem uspešno uresničeval akcijski program, ki je bil sprejet po 21. seji predsedstva ZKJ in drugi seji konference ZKJ. List je v tem obdobju kritično, odprto, samostojno in angažirano spodbujal k odpravljanju pomanjkljivosti, s

svojim poslanstvom pa prispeval svoj delež pri reševanju družbenih problemov v pokrajini, k medobčinskemu povezovanju in k večji akcijski sposobnosti nasploh.

Razprava, v kateri so sodelovali tudi vabljeni gostje, je pokazala, da je bil Dolenjski list kot glasilo SZDL v glavnem pravilno politično usmerjen. Vidnejši spodrsjlaji je bil po oceni gostov premalo angažirano spremljanje razpleta „zadeve Vujčič“, pri čemer se je izkazalo, da brez sodelovanja političnih organizacij in javnih služb uredništvo ne more odigrati

svoje vloge. Uredniški odbor Dolenjskega lista je priznal svoje pomanjkljivosti, opozoril pa je tudi na dejstvo, da tudi drugi (družbenopolitične organizacije, organi pregona) niso pravočasno in dovolj odločno posredovali, oblikovali svojih stališč in ukrepali. V podkrepitev tega so predstavniki lista povedali, da so bili z ustreznih mest podrobneje seznanjeni o vseh Vujčičevih prestopkih šele 3. novembra.

Posebej velja omeniti razpravo Ludvika Goloba, ki je opozoril, da ima ravnanje uredniškega odbora Dolenjskega lista svoje korenine

tudi v nerešenem statusu lista in njegovega odnosa z ustanoviteljicami — občinskimi konferencami SZDL ter v delni materialni odvisnosti glasila od podjetij. Dejal je, da so bili spodrsjlaji v delu uredniškega odbora tudi posledica premajhne angažiranosti izdajateljskega sveta, ki se je v preteklosti preveč ukvarjal z gmotnimi težavami pri izdajanju lista, premalo pa je v zadnjem času spremljal, obravnaval in ocenjeval njegovo idejno-politično usmeritev in delovanje.

Med sklepi, ki jih je aktiv komunistov sprejel po večurni plodni razpravi, velja posebej omeniti sklepe o naslednji razredni naravnosti lista, o konkretnih delovnih načrtih pri uveljavljanju politike ZKJ, o ustanovitvi osnovne organizacije ZK pri Dolenjskem listu in o ustanovitvi samostojnega časopisno-založniškega podjetja Dolenjski list.

M. L. — J. S.

Kulturna revščina!

Mladinci v Dolenjskih Toplicah: »Odgovorni ne opažajo, da nas počasi, a zagotovo izgublja«

V letošnjem septembru je bila v Dolenjskih Toplicah ustanovljena mladinska organizacija. Mladi smo prišli do sklepa, da za nas ni primerno postopati po lokalnih, obiskovalni samo take kulturne prireditve, kot so filmske predstave v topličkem kinu, sedeti doma pred televizorjem ter živeti iz dneva v dan in se dolgočasiti. Prav tako smo se naveličali občutkov starejših generacij, ki so bili mnogokrat upravičeni. Zato smo organizirali samoiniciativni odbor mladih, ki je začel in bo nadaljeval s kulturnim, športnim in družbeno-političnim delom. V okviru naše sekcije za splošni ljudski odpor smo s pomočjo organizacije rezervnih vojakov starejšin oživeli smučarsko in športno dejavnost, želimo pa osnove in kegljaško sekcijo.

V naši dolini se je do sedaj kulturno udeleževala le šolska mladina. Vsi mladi v organizaciji pa pravimo: »Proč s kulturno revščino!« Sodelujemo na proslavah, pripravljamo pa tudi dramsko uprizoritev komedije »Poročilo bom svojo ženo.« Prav tako nas moti tudi zanemarjena okolica Toplic. Marsikaterih naših ugodnih meščanov umazanja in navlači ne moti, saj mečejo v potok odpadke, in to kar sredi naselja ter po gozdovih. Ker smo pristihi dejanj in ne besed, smo se lotili mladinske delovne akcije in naselje očistili.

Pri svojem delu uživamo moralno podporo vseh družbeno-političnih

organizacij v naši dolini, vendar nam, žal, ne morejo pomagati še kako drugače. Predvsem bi si želeli lastne klubske prostore, ki bi nam omogočili normalno delo. Tu bi nam lahko priskočili na pomoč delavci kolektiva Zdravilišče ter industrija obutve »Bor.«

Sedaj imamo lepe načrte in mnogo volje za delo, nimamo pa zadostnih finančnih sredstev. Vse, kar potrebujemo, moramo sami plačati. Prav tako smo zaskrbljeni zaradi manjvrednosti. V Toplički dolini živi in dela veliko mladine, delavni pa je le nekaj in še ti živijo v Dolenjskih Toplicah. Zato nas, ker je večina skrajno nepolitična, neaktivna in nezainteresirana za delo v mladinskem aktivu.

Vzroke vidimo predvsem v nezainteresiranosti naše družbe, ki je pri reševanju mladinskih problemov premalo učinkovita. Prav tako igra tu pomembno vlogo premajhna aktivnost občinskega mladinskega vodstva in premajhna aktivnost in nerazumevanje nekaterih občanov, ki v nas vidijo nič dobrega in ne nazadnje premočni vpliv cerkve.

Naše pismo je namenjeno vsem, predvsem pa tistim in tisti generaciji ter odgovornim forumom, ki v slavnostnih besedah oznanjajo, da prihodnost naše skupnosti temelji na mladih, ne ohažajo pa, da nas počasi izgublja!

ODBOR MA
DOLENJSKE TOPLICE

Kočevske in tudi ribniške prodajalne mesa so v zadnjem času večkrat brez mesa ali pa ga imajo zelo malo. Na sliki mesnica ZKGP v Kočevju ob našem obisku pretekli teden na »kljukah« sploh ni imela mesa, le nekaj malega klobas in drobovine je bilo na prodaj v raznih posodah. Poseben komentar o »uspešnosti« naše kmetijske politike ni potreben. (Foto: J. Primec)

Manj kulture kot pred 100 leti

Ob nedeljah in ponedeljkih jutraj nudi Kočevje kaj klavarno podobo — Ka pravi razglas, ki ga je pred 70 leti podpisal župan Loy?

Letos je bilo že veliko napisanega in veliko razprav o varstvu in čistoči človekovega okolja. Kot prispevek za to akcijo so izdale nekatere države celo posebne znamke.

V Kočevju onesnaženje še ni tako hudo, če izvajamo Rinžo. Nimamo veliko industrije, imamo pa precej takšega, kar bi lahko odpravili z malo čista za red in snago.

Oni dan sem stikal po starih arhivih. V roke mi je prišel listek, tiskan v nekdanji kočevski tiskarni Pavliček. Nič ne bo škodilo, če za njegovo vsebino zvedo tudi današnji občani mesta Kočevje. V prevodu se glasi takole: »RAZGLAS — Na temelju par. 28 št. 5 G.O. in sanitarno-policijskega odloka mesta Kočevje z dne 28. aprila 1894 je vsako onesnaženje ulic in trgov posebno po uriniranje (mokrenje) pred gostilnami in kavarnami, kakor tudi pred zasebnimi stavbami tako iz zdravstveno-policijskih kakor tudi iz navedenih razlogov najstrožje prepovedano.

Lastniki gostiln in kavnar so dolžni razglas v svojih lokalih predočiti na vsakomur vidnem način in morajo skupno z zaposlenimi pod osebno odgovornostjo goste opozoriti na to prepoved in jih ob potrebi napotiti na hišno stranišče, katerega dohod mora biti vidno označen. Za prestopke po tej prepovedi bodo po par. 7 in 11 cesarske uredbe od 20. aprila 1854 R.G.B.I. št. 96 tako storilci kakor tudi lastniki gostiln in kavnar, ki so za tako dejanje in škodo soodgovorni, najstrožje kaznovani. Mestna občina Kočevje, 15. marca 1904. Alojz Loy, župan.«

stranišče bo prišel pošten gost ali turist. Temu niso krivi gostinski obrati, temveč znani gostje, ki jih žal ne smemo napisati s celim imenom; same velike začetne črke pa tako ničesar ne povedo. Gostinci imajo s takimi gosti le velike skrbi in še večje stroške, ker morajo neprestano popravljati uničeno.

Andrej Arko, Kočevje

Tudi koški za odpadke ne pomagajo, če jih nihče ne izprazni. Tako se nabira okoli njih nesnaga kot okoli smetnjakov.

Vse to so zadeve, ki bi jih z malo skrbi in več kulture čista lahko odpravili brez posebnih konferenc in razprav.

ANDREJ ARKO, KOČEVJE

Za delavce — avtobus!

Delavci — vozači se bojimo zime, ko bodo zamude

V vašem časopisu sem v rubriki »Mini anketa« prebrala izjavo Faniček Pogre, delavke iz Novoteksa. V njej zatrjuje, da šoferji Gorjancev, ki vozijo na lokalni progi Novo mesto — Bršljin, včasih odpeljejo kakšno minuto prej, kot pa bi smeli. Ker sem tudi sama delavka v Novoteksu in ker se vozim z omenjenim avtobusom, mislim, da to ni res. Voznik, ki vozi ta avtobus, je do delavcev vljuden in vsi delavci smo z njim zadovoljni.

Pišem pa vam še zaradi pomembnejšega problema. Delavci, ki se moramo na delo v tovarno voziti, želimo, da bi naše podjetje imelo lasten prevoz na delo in ponovno z dela. Marsikateri skrbi bi potem odpadle. Mislim, da bi naše podjetje res lahko organiziralo take prevoze, saj imajo to urejeno tudi po nekaterih drugih

tovarnah. Menim, da bi lahko prihranili toliko finančnih sredstev, da bi z njimi delavcem olajšali prihod na delo. Poleti je to veliko lažje, pozimi pa se vsi vozači bojimo zamud, ki so posledica slabih vremenskih razmer. Zato delavci upravičeno prosimo za svoj — NOVOTEKSOV avtobus.

ANICA MALEŠIČ
delavka, Novoteks

Upam, da bo večina volivcev glasovala za samoprispevek in da bomo tudi v Krmelju dobili novo, veliko in moderno šolo s telovadnico.

BRANKA KESE, 8. razred osnovne šole Krmelj

OTROŠKA PISMA ZA SEVNIŠKI REFERENDUM

Ljudje, prosimo vas, glasujte za našo veliko željo. Kako rada bi, da bi se uresničile naše sanje. Kaj vse ste že storili za nas, mlade? Prosimo vam, osrečite nas še bolj in glasujte za novo šolo!

JANJA MOČAN, 2. razred osnovna šola Krmelj

Naši vrstniki drugod imajo lepe in svetle šole

Rada hodim v šolo. Najbolj pri srcu sta mi slovenski jezik in telesna vzgoja.

Nekega jutra sem vesela odhitela v šolo. Ko je prišla ura slovenskega jezika, sem se pripravila na pouk. Učenci smo začudeno strmeli v tovarniško, kakor da vemo, da nam bo povedala novico. Presenetila nas je, da veselo novico. Povedala nam je, da mislijo zgraditi novo šolo. Učenci smo od veselja zaploskali. Šola sem si že predstavljala. Pomislila sem, kako lepo bi se učenci in tovarniški učitelji počutili v novih, udobnih, svetlih šolskih prostorih. Zelo si želim novo telovadnico! Ko sem hodila v sevniško šolo, sem hodila z raznim krožkom. V novi šoli si želim tudi kaj podobnega. V šolskem poslopju bi se lahko učenci učili kakšne instrumente. V Sevnici sem se učila klavir. Dobro bi bilo, če bi imeli centralno kurjavo, da ne bi zmrzovali kot v stari šoli. Tudi knjižnica bi prav prišla. Zelo bi nam koristila pri branju in pisanju obnov. Imeli bi lahko tudi kabinet in glasbeno sobo.

Ko sem prišla iz sevniške šole v boštanjško, sem občutila razliko, zato si od srca želim novo šolo. Želim, da bi vsi starši otrok in sosedje glasovali za šolo, saj nam je zelo potrebna.

Upajmo, da se nam bo želja uresničila!

ZVONKA ROMIH, 5. razred OŠ Boštanj

Krivica v Delikatesi!

Franc Kos: »Ravnanje Jožice Žibert ni reklama za Delikateso na Cesti komandanta Staneta«

V ponedeljek, 6. novembra, sem kot ponavadi okoli 10. ure zavlil v Delikateso na Cesti komandanta Staneta. Naročil sem malico, kmalu zatem pa je k mizi, kjer sem sedel, prišla še nekaj mlajših fantov. Natakara Jožica Žibert je prinesla najprej kozarico s kruhom, nato pa še vakuemu naročeno malico. Ker sem naročene jedi dobil zadnji, je v prej polni kozarici s kruhom ostal le še en kos, ki sem ga tudi použil. Fantovi je natakara zaračunala že predem. Nato sem jo poklical in rekel, da bi rad plačal. Povprašala me je, koliko kruha sem pojedel, in ko sem ji odgovoril, da enega, je rekla, da to ni res. Se enkrat sem ji zadržal: »Pojedel sem samo en kos kruha.« Jožica Žibert pa je začela

misterično pred vsemi gosti kričati, da to ni res, da me ona že pozna in da vedno, kadar malicam, pojem veliko več kosov kruha, kot jih plačam. Ker sem videl, da se z žensko ne morem pogovoriti, sem odšel k šefu strežbe. Naletel sem na možaka (verjetno je bil šef strežbe), ki je bil voljan poslušati mojo pritožbo. Povedal sem mu, kaj se mi je pripetilo, nato pa se je razburil še on. Počutil sem se, kot da bi me zalotil pri kraji, a pametno se v tej delikatesi ni dalo pogovoriti z nobenim. Zato sem se odločil, da preko časopisa povprašam tovarišico Jožico Žibert in tovariša, s katerim sem govoril, kje sta se učila vedenja in sramotjenja poštenih ljudi.

FRANC KOS,
NOVO MESTO

Zasebniki za poplavljenice

Obrtniki ribniške občine darovali 2.546 din

Delovni ljudje ribniške občine vzemajo častno mesto med slovenskimi občinami po višini prispevkov za pomoč Pomurju. Če k temu prilagodimo zasebne obrtnike in gostilničarje, je uspeh še večji.

Akcija za pomoč Pomurju med zasebnimi obrtniki in gostilničarji je organiziral občinski odbor Rdečega križa Ribnica. Darovali so se naslednji občani, ki opravljajo samostojne poklice: Ivanka Lavrič iz Ribnice 50 din, Matija Fink iz Ribnice 100 din, Ivan Riegler iz Brega 100 din, Jože Gernik iz Kota 30 din, Branko

Ristivojevič iz Ribnice 50 din, Franc Zajc ml. iz Sodražice 100 din, Franc Vesel iz Sodražice 100 din, Jože Ozvald iz Ribnice 50 din, Ivan Grenenc od Sv. Gregorja 250 din, Rudolf Trdan iz Prigorice 50 din, Marija Bartol s Hriba 50 din, Albin Košmrlj iz Travnika 30 din, Ludvik Kos iz Zlebiča 100 din, Slavko Klun iz Vinic 50 din, Pavel Ilc iz Gorice vasi 100 din, Jože Oražem iz Prigorice 150 din, Anton Henigman iz Ribnice 50 din, Albin Pelc iz Ribnice 50 din, Ludvik Zajc iz Globel 50 din, Janez Levstek iz Rakitnice 100 din, Anton Hren iz Dolenje vasi 50 din, Janez Tanko iz Hrovače 100 din, Jože Arko ml. iz Sodražice 59 din, Viktor Mihelič iz Sodražice 40 din, Lado Drobnič iz Sodražice 37 din, Stanko Gornik iz Gorice vasi 100 din, Stanislava Petrič iz Ortnika 100 din, Vinko Govže iz Brega 50 din, Emil Turk iz Dolenjih Lazov 50 din, Anica Černe iz Grčaric 100 din in Janez Pakiz iz Ribnice — Dane 50 din. Skupni njihov prispevek znaša 2.546 din.

K. O.

Odšla je tiho Tomaževa mama

Dom, prijatelji in polje jo bodo pogrešali

Ni je več med nami, a spomin nanjo bo ostal. Boleče je odjeknil glas name in od ust do ust, da Tomaževa mame ni več. Stisnilo nas je pri srcu in začutili smo praznino, ki je nastajala po njej. Ne bodo je čutili samo njeni najdražji, tudi njeni prijatelji, prijateljice in polje, ki mu je z ljubeznijo rahloja zemljo.

Tudi domu je vedno stregla z ljubeznijo, družinici in drugim. Vendar nimalo usoda rani najraje tam, kjer najbolj razboli. Prišla je bolezen. Tiha in mirna, kakršna je vedno bila, je kljubovala in upala, da ji bo huda bolezen prizanesla. Zaman, bolezen jo je priklenila na posteljo, s katere ni več vstala. Boleči so bili pogledi njenih dragih, ko so se zbirali okoli nje in čutili, da se bliža najhujše.

Težka je bila ločitev, ko so štirje krepki sinovi prinesli krsto in jo položili na mrljiški voz, opravljen s steznimi venc in cvetjem. Tebi, mama, pa naj bo lahka domača zemlja, saj si jo srčno ljubil. Ohranili te bomo v lepem in nepozabnem spominu.

REZKA PRIJATELJ,
Dol. Laze

Nevredno zdravnika

V Straži se sprašujejo: »Zakaj lahko zdravnik zamudi več ur, delavec pa niti minute?«

V ponedeljek, 6. novembra, sva z možem čakala v straški ambulanti. Mož, ki je težak revmatični bolnik, je prišel v čakalnico že ob 12. uri, da bi bil čimprej na vrsti. Jaz sem prišla ob 14. uri in še s številnimi drugimi občani smo čakali na zdravnika, vendar ga ta dan ni ni bilo. Petnajst minut pred 17. uro je mož odpel domov, nekaj minut kasneje pa je zdravnik le prišel. Ker sem bila prva na vrsti, sem stopila naprej, zdravnik pa me je glasno vprašal, kaj hočem. Prestrašena sem obstala in nisem našla besed. Kot da bi onemela. Zdravnik je še enkrat neprijazno ponovil vprašanje. Pokazala

sem mu roko, ki sem si jo na delu poškodovala, z namenom, da bi dobila napotnico za komisijo. Skoraj zakričal je name, zakaj mu nisem to takoj povedala. Nato je vrgel knjižico predme in odprl vrata za drugega pacienta. Prosila sem ga, če mi da za moža tablete, pa mi je željo zavrnil s kratkim: »Sutra, sutra!«

Ce sva midva z možem lahko čakala nekaj ur, bi lahko tudi tovariš zdravnik meni posvetil nekaj minut in me nato po človeško, kot se to od šolanega človeka pričakuje odločil. Pa še to: če delavec ne sme zamuditi niti minute, zakaj zdravnik lahko več ur?

R. N., STRAŽA

Hodili bomo v novo šolo

NAŠA ŠOLA NOSI IME PO SEVNICAŠU Savu Kladniku. Vsi učenci smo ponosni, ker imamo skoraj novo in dobro opremljeno šolo. V njej se vsak dan zbere in si nabira znanje 1055 učenec in učencev, ki vedno jasneje ugotavljamo, da šola postaja vse premajhna. Razredi so prenatrpani, pouk imamo v dopoldanski in popoldanski izmeni. Grozi nam celo tretja izmena, ker se bo število otrok hitro povečalo.

Pred vrati je nova naloga: zgraditi še eno šolsko poslopje, v katero bi zahajali otroci, ki še ne hodijo v šolo, pa tudi mi bi se radi imeli samo dopoldanski pouk. Se nam bo želja uresničila? Bomo tudi mi deležni pouka v novi šoli? Bomo tudi mi lahko vstajali s sončkom in po soncu hodili domov? Se bomo lahko še po šoli brezskrbno igrali, namesto da bi ob najlepših urah sedeli žalostni za knjigami v šoli?

Vemo, za novo šolo bo potrebno zelo veliko denarja. Zato bo v nedeljo, 19. novembra, referendum. Naši starši bodo odločili o samoprispevku, zato se otroci ne bojimo. Pa vseeno jim še enkrat potrkamo na srce. Za nas recite: »Da!« Saj bo to dobro samo za nas, vaše otroke.

OLGA VIDRIH,
član dopisnega krožka nižja skupina

DESET LET KASNEJE

Ribniške Žale

Sestavek »Ribniške Žale« je bil objavljen v kočevskih Novicah št. 40 iz leta 1962. V njem je med drugim pisalo:

»Da, tudi Žale bodo v Ribnici v kratkem tako potrebne, kot parkirni prostori. Mislim, bi treba na mrljiške vežice, ki jih bomo v kratkem nujno potrebovali, potrebo po gradnji ribniških Zal pa narekujejo še druge okoliščine. Dolgi pogrebni sprevodi po glavni ulici ovirajo promet. Tudi iz higienskega in sanitarnega vidika so mrljiške vežice priporočljive. Pri tem se moramo vprašati, če so v Ribnici možnosti za postavitev mrljiških vežic. Gradnja takih objektov ni komplicirana in tudi ne draga. Mrljiške vežice bi lahko gradili postopoma, za začetek pa vsaj dve.« je končeval poročevalec pred desetimi leti.

Po desetih letih se ni nič premaknilo, le promet je izdatno večji in zgrajenih je več stolpičev, ki jih takrat, ko se je porodila ta koristna misel in nujna komunalna potreba, še ni bilo. Gradnja bi bila sedaj gotovo dražja, je pa nujna iz prav istih vzrokov, kakor pred desetimi leti.

Vnet zagovornik za tako gradnjo je bil gradbenik Hren, ki je pripravil že tudi načrte za uresničitev te koristne zamisli. Na žalost pa pametna zamisel ni bila nikoli uresničena. Sedaj bo vse to še težje, čeprav so mrljiške vežice iz dneva v dan potrebnejše.

ANDREJ ARKO

Na referendumu 19. in 20. novembra bodo v sevniški in brežiški občini glasovali o združitvi kmečkega zavarovanja z delavskim - Prišel je trenutek, ko kmetu lahko povrnemo dolg za njegov prispevek razvoju - To je pomemben korak pri odpravljanju socialnih nasprotij

Odločilen dan se bliža, dan, ko bodo v devetih občinah celjskega območja, kamor sodita tudi Sevnica in Brežice, glasovali za združitve delavske in kmečke skupnosti zdravstvenega zavarovanja ter za izenačenje pravic pred zdravnikom.

To je korak k izboljšanju gnetnega položaja kmetov, korak k zmanjšanju socialnih razlik med mestom in podeželjem. Od skupne odločitve bo odvisno, če bodo mladi ljudje poslej raje ostajali na kmetijah. Do sedaj se je namreč dogajalo, da se je sin zaposlil samo zato, da je bil pri hiši dodaten dinar, saj je bilo ponekod treba plačevati velike račune za zdravljenje bolnih staršev.

Od združenega zavarovanja pa sčasoma lahko pričakujemo manjše izdatke za zdravstveno varstvo kmečkih ljudi. Doslej so mnogi iskali pomoč šele v nujnih primerih. K zdravniku so prišli zadnji hip in zaradi tega so morali ostati dlje v bolnišnici. Stroški za zdravljenje so s tem hitro narasli, kajti oskrbni dnevi niso nikjer poceni.

V brežiški občini bodo delavci prispevali za kmete 747 tisoč dinarjev, občina pa bo dodala iz svojega proračuna 307 tisoč dinarjev. V sevniški občini bo znašal 0,45-odstotni prispevek od osebnega dohodka delavcev 555 tisoč dinarjev, prispevek občinske skupščine pa 220 tisočakov. Nobena od teh števil ne presega možnosti. Ljudje so z njimi seznanjeni, in ker denar ne bo šel iz žepa, jim to ne povzroča pretiranih skrbi. „Saj da jemo zase, za svoje ljudi na vasi, ki so bili vse predolgo zapostavljeni,“ pravijo delavci in njihove besede vzbujajo vero v dober izid glasovanja.

Ko vse pretehtajo, se hitro odločijo

„Slišal sem za te volitve. Seveda bom glasoval, doma imam starše. Ne bodo vedno zdravi kot tudi midva z ženo ne. Zboleti je za kmeta dandanes razkošje. V hišo pridejo veliki računi, pregledi in zdravlila, vse je drago, največ pa seveda pobere bolnišnica. Za denar je težko. Kmetje smo nezaupljivi in marsikdo se boji, da bi zavarovanje po novem povečalo naše dajatve, zato toliko sprašujemo. Toda, če so drugod to že vpeljali in so zadovoljni, potem bomo tudi mi,“ so bile besede Karla Erbana iz Podvinja. (Foto: Jožica Teppey)

FANTJE V OBRATU IMV SO ŽE POVEDALI, KAJ MISLIJO

»Glasovali bomo za svoje starše«

Kmet in delavec z roko v roki za enakost - Zgled dolenjskih občin v minulemu letu je najboljša reklama za to pomembno odločitev

Kolektiv brežiškega obrata IMV je med prvimi v občini obravnaval pomen združitve delavskega in kmečkega sklada za zdravstveno zavarovanje na celjskem območju. Ludvik Metelko je z zadovoljstvom povedal, da so njihovi fantje sprejeli to z velikim razumevanjem.

„Skoraj 90 odst. naših delavcev izhaja iz kmečkih družin,“ je pripovedoval, „zato mnogi med njimi dobro vedo, da mora sin plačevati račune staršev za bolnišnico in zdravlila, če je zaposlen. Bolezen osiromaši kmetijo, to vemo vsi. Naši delavci so bili kot eden za to, da z glasovanjem popravimo krivico kmetom, da jim vsaj delno povrnemo, kar so prispevali za obnovo porušene domovine po osvoboditvi.“

Prepričan sem, da se bo referendum v našem kolektivu dobro iztek. Delavci matične tovarne v Novem mestu so lani dobro prestali enako preizkušnjo. Z veliko večino so glasovali za izenačenje kmetovih pravic pred zdravnikom. Če dobro

premislimo, bomo glasovali zase, za naše starše in sorodnike, za našo vas.

Prispevek 0,45 odst. od osebnega dohodka bomo zaposleni plačevali iz skupnih stroškov. Posamezniku torej ne bo treba posebej seči v žep. Če računamo, da pride na tisoč dinarjev osebnega dohodka solidarnostni delež 4,5 dinarja, potem na prvi pogled lahko spoznamo, da gre za majhen znesek. Zanj ne bo težko reči DA.

Naj zdaj povem še to, da sem prisostvoval zboru kmetov v Cerkljah in jim tolmačil te stvari. Bil sem veselo presenečen, ko so se napredni kmečki gospodarji zahvalili za pobudo delavcev, da bi se kmetje končno le dvignili iz podrejenega položaja. Ravno v cerkljanskem okolišju so imeli priložnost spoznati prednosti, ki so jih uživali prebivalci sosednjih vasi po lanskem referendumu. Povedali so, kako nerodno je bilo, če sta dva kmeta prišla v krški zdravstveni dom, pa je tisti iz brežiške občine dobil račun, krški občan pa je imel zdravnika zastoj.

J. TEPPEY

»Da le ne bi preveč plačali«

Cecilija Štraser, kmetica iz Kapel: „Ni še dolgo, kar sem prišla iz bolnišnice. Tri tedne sem bila tam. Kar bojim se, kolikšen bo račun in kaj nas ostarele še čaka. Ze s tem je velika izguba, ko je človek bolan in ko doma vse stoji. Želim si, da bi bilo po novem za nas bolje, da nas zdravje ne bi več toliko veljalo. Dajatve nas tarejo, in ker smo iz dneva v dan starejši, prinaša kmetija vsak dan manj dohodka.“

»Na nas se lahko zanesete«

Alojz Ferencak, predsednik delavskega sveta iz Tovarne pohištva v Brežicah:

„V našem kolektivu ne dvomimo o izidu glasovanja, ne dvomimo o solidarnosti do kmeta. Večina zaposlenih je iz kmečkih družin, prvi rod, zaposlen v industriji. Vezi s podeželjem še niso pretrgane, zato naši ljudje čutijo zapostavljenost kmečkega človeka. Pripravljeni so mu pomagati in mu pomoči ne bodo odrekli. Mislim, da mora biti ves naš kmečki predel čimbolj enoten. Potreben nam bo vsak glas, zato želimo, da bi nas podprlo tudi vojaštvo. Ne smemo pozabiti, da so prav naši ljudje veliko prestali. Bili so v izgnanstvu štiri medvojnata leta in vrnili so se na opustošene domove. Po osvoboditvi so kljub temu dajali ogromen prispevek za razvoj industrije. Prišel je torej čas, ko se jim lahko vsaj nekoliko oddolžimo za vse to. Prepričan sem, da v našem kolektivu lahko računamo na 90 odstotkov glasov za enakost kmeta in delavca v bolnišnici in lekarni.“

Nikjer proti!

Franci Vočansek, predsednik občinskega sindikalnega sveta v Brežicah:

„Delam v krajevni organizaciji SZDL za Brežice-okolico in dobro poznam razpoloženje kmetov. Ti z zaupanjem pričakujejo, da se bodo delavci odločili v njihovo dobro. Prepričan sem, da bodo upravičili zaupanje, saj v kolektivih nisem nikjer doživel, da bi se kdo izrekel proti. Škoda, da smo tako dolgo odlagali; že lani bi se morali odločiti.“

ODPRAVLJAJMO

Naš dolg do kmeta

Dr. Jurij Pesjak, upravnik zdravstvenega doma Sevnica: »Izenačevanje zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov je najboljši družbeni ukrep proti družbenim razlikam«

— Kako je bila videti razlika med delavskimi in kmečkimi zdravstvenimi zavarovanci v vsakodnevni ordinaciji?

„Kmetov je v sevniški občini okrog 33 odstotkov prebivalstva. V prvih šestih mesecih letošnjega leta je bilo samo splošnih zdravniških pregledov 18.705, od tega le 1914 ljudi s kmetij! Ravno med kmeti pa je največ ostarelih ljudi, mnogo kroničnih bolezni. Po drugi strani pa statistični podatki kažejo, da se kmetje v večjem številu poslužujejo brezplačnih oblik zdravstvenega varstva: zaščita nosečnic, kjer smo dosegli najlepše uspehe, v občini, številu zdravniških pregledov otrok s kmetij je večje od pregledov starejših kmetov, čeprav je otrok manj. Kmetje se tudi z zanimanjem poslužujejo rentgenskih pregledov pljuč. Ravno kroničnih bolnikov, ki bi morali prihajati na stalne preglede, je malo, preprosto zato, ker se nekako zberejo denar za prvi pregled in zdravlila, nadaljnjih pa se že bojijo. Tu ne tehta zdravljenje, ampak, žal, dinar, ki ga večina revnih kmetov nima.“

— Česa se je kmet najbolj bal?

„Razumljivo, zdravljenja v bolnišnici. Zanj je že hud udarec, ker v tem času zemlja ponavadi ne more biti obdelana. Ko pa pride iz bolnišnice, pride za njim še račun! S pomočjo občinske skupščine je bil sicer rešen marsikateri primer revnega kmeta, vendar je strah pred ve-

likimi stroški med kmeti največ ovira, da bi se za zdravljenje odločili pravočasno.

— Kako gledate na izenačevanje osnovnih pravic zdravstvenega zavarovanja zdravnikov?

„Računamo sicer na večjo obojenost, vendar se tega ne bojimo. To izenačevanje pomeni osnovno socialno varnost, ko gre za zdravje. Večina delavcev izhaja iz kmečkih vrst, zato sem prepričan, da bodo imeli delavci ob glasovanju v mislih težave kmetov in glasovali za zdravitelji!“

Lisca: smo za

JOŽE JAZBEC, predsednik sindikalne podružnice Konfekcije Lisca: „Na sestanku vodstva sindikalne organizacije v podjetju in članov samoupravnih organov ni bilo pomislekov glede združitve skladov zdravstvenega zavarovanja. Kot v drugih kolektivih bodo pred glasovanjem še sestanki delavcev po delovnih enotah. Mnogo naših delavk živi na kmetih, zato vedo, kako težko se kmet odloči iti k zdravniku.“

JOŽE JAZBEC

TONE STARC

Naj ne bodo prikrajšani!

TONE STARC, šef oddelka dopolnilnega zdravstva v Impolji: Med našimi zavarovanci je 15 kmetov, kar predstavlja le 5 odstotkov vseh. Koliko kmetov že doslej ni zmoglo prispevati za zdravstveno zavarovanje! Če so se odločili za obisk zdravnika, jih je zbudilo v oči še to, da imajo manj pravic glede zdravstvenih uslug kot delavci. Marsikateri ostareli kmet bi bil videti bolje, če bi se lahko pravočasno zdravil.“

Zadovoljstvo na zboru volivcev

ALOJZ TOMAŽIN, kmet, Dolnje Orle: „Pobuda je prišla od spodaj! 6 let sem član skupščine zdravstvenega varstva kmetov. Tri leta se za to stvar že potegujemo. Po novo-mškem primeru so pričele pritiskati tudi občinske skupščine. Odveč je bojazen, da bo kmet navil k zdravniku, saj ne bo imel povračila za izgubljeni dohodek dneva kot npr. delavec. Poglavitno se je premaknilo, ljudje to združitev zelo pozdravljajo!“

ALOJZ TOMAŽIN

»Zadnji čas je, da nekaj ukrenemo«

Ferdo Šepetavc, kmetijska družina Bizeljko: Prepričan sem, da druga Bizeljko: Prepričan sem, da med nami, ki smo doma s kmetov, ne bo nihče glasoval proti združitvi skladov kmečkega in delavskega zavarovanja. Ze dolgo čutimo, da je naša dolžnost pomagati generacijam, ki je veliko žrtvovala za povojni razvoj. Vsaj del tega ji bomo povrnili, če izglasujemo večje kmetove prispevke.

„Naši fantje ne bodo oklevali!“ pravi Ludvik Metelko

»Solidarne bomo«

Cilka Radanovič, šivilja iz obrata BETI v Dobovi: „Pobuda za večje kmetove pravice pri zdravniku pozdravljam. Večina naših delavk in tudi sama živim v kmečkem predelu, zato poznam težave ljudi in denarno zadrego, v katero jih spravi bolezen. Razen tega naš delež ne bo šel iz žepa, tako skromen bo, da ga niti občutiti ne bomo.“

Združitev zahtevajo delavci in kmetje

Delavci in upokojenci ne bodo dobili manjših plač oziroma pokojnin

Staneta Koširja, predsednika ljubljanske skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev smo zaprosili, naj nam odgovori na nekatera vprašanja v zvezi z bližnjim referendumom za združitev delavskega in kmečkega zdravstvenega varstva.

— Znano je, da delavci ne bodo plačali tistih 3,40 din iz svojih osebnih dohodkov, ampak bo to plačala delovna organizacija. Kaj pa upokojenci: bodo plačevali prispevek iz svojih pokojnin ali ga bo zanje plačal kdo drug?

— Za upokojence bo plačala skupnost invalidsko-pokojniškega zavarovanja iz skupnih sredstev. To pomeni, da upokojenec ne bo dobil zaradi tega nič manjše pokojnine.

— Vendar kmet, kljub temu če referendum uspe, le ne bo imel enakega zdravstvenega zavarovanja kot delavec. V čem bo razlika?

— Oboji bodo imeli enako zdravstveno varstvo, se pravi, da bodo enaki pred zdravnikom. To pomeni, da bodo imeli delavci in kmetje enake pravice do zdravstvenih storitev (zdravljenje v ambulantah, bolnicah in drugod itd.). Zdravstveno zavarovanje pa je naslednja stopnja, ki jo delavci že imajo. To pomeni, da imajo delavci v času bolezni pravico do nadomestila za izgubljeni zaslužek. To pravico bodo kmetje pridobili šele kasneje.

— Zaradi česa je po vaše najpomembnejše, da pride do združitve?

— Z združitvijo varstva se bodo zmanjšale socialne razlike med delavci in kmeti. Prav je tudi, da imajo vsi občani enake pravice do zdravstvenega varstva. Kmetje si sami niso sposobni plačati teh pravic, delavci pa tako pomagajo reševati tudi naše kmetijstvo.

Stane Košir, predsednik ljubljanske skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev (Foto: J. Prime)

— Zelite še kaj pojasniti?

— Razveseljuje me, da je pobuda za izenačevanje pravic prišla od ljudstva, se pravi „od spodaj“, in ne iz raznih republiških organov. Delavci in kmetje so zahtevali, da hočejo biti enakovredni pred zdravnikom.

Ob zaključku naj povem, da nam pri tej akciji lahko zdravstveni delavci precej pomagajo. Predvsem naj bi razlagali bolnikom prednosti, ki jih bodo pridobili, če referendum o združitvi uspe. Ostale probleme znotraj zdravstva (kadri, prostori, zmogljivosti itd.) pa bomo, kjer bo potrebno, reševali prihodnje leto in pozneje. J. PRIMC

Brez kmetov ne bi bilo industrije

Delavci in kmetje naj bodo enakopravni pri zdravniku – Zdravi ljudje naredijo več – Kmetje so se bali stroškov in so prihajali k zdravniku običajno šele, ko so že težko oboleli in je bilo zdravljenje dolgotrajno in dražje

V prazno izzvenijo vse napovedi, da bomo kmetijstvo posodobili, mu omogočili večjo proizvodnost in z njim gospodarski razcvet, če bodo na podeželju ostali samo ostareli ljudje. Za mlade pa ne bo za doščalo, če bodo imeli samo sodobno kmetijsko mehanizacijo, če bodo začeli uvajati sodobne metode obdelovanja, če se bodo lahko vključili enakovredno v tržno blagovno menjavo. Če bodo hoteli doseči vse to, bodo morali biti zdravi. Industrializirano kmetijstvo potrebuje prav tako zdravega kmečkega delavca, kakor ga potrebuje industrija nasploh, zato mora imeti kmet enake pravice in možnosti do zdravstvenega varstva, kakor jih ima delavec. Navsezadnje: brez kmeta tudi industrija ne bo mogla živeti!

KAJ BOMO PRIDOBILI

Nova skupnost bo prinašala novo zdravje, omogočila bo

kmetu vse tiste pravice do zdravstvenega varstva, ki jih uživa danes delavec.

Povečale se bodo možnosti za ambulantno in specialistično zdravljenje, saj kmet ne bo več plačeval 25 odstotkov stroškov za storitev sam, temveč le 5 dinarjev za vsak prvi pregled pri specialistu, tako kot delavec. Tudi za obisk zdravstvenega delavca na domu ne bo več plačeval 25 odstotkov stroškov, temveč le 10 dinarjev, tako kot delavec.

Tudi za zdravljenje v bolnišnicah kmetje ne bi več plačevali 10 odstotkov za zdravljenje v prvih tridesetih dneh, kakor so morali plačevati doslej. S tem se sicer delo v bolnišnicah ne bo bistveno povečalo, saj so zmogljivosti bolnišnic omejene, pač pa bi prihajali kmetje na zdravljenje v zgodnjem obdobju obolevnosti, kar bi znatno skrajšalo čas zdravljenja v bolnišnicah in zato zdravljenje tudi pocenilo.

Za zdravila, pomožni in sanitetni material ob prevzemu v lekarnah ne bi poslej plačevali 50 odstotkov vrednosti, temveč bi prispevali le po 4 dinarje za zdravilo, tako kot delavec.

Pridobili bi si pravico do zdravljenja v naravnih zdraviliščih, izenačeni bi bili z zavarovanci delavskega zavarovanja pri zobni negi in protetiki, pri ortopedskih pripomočkih, prevozih z reševalnimi avtomobili in povrnjene bi dobili potne stroške in dnevnice.

Sklad bi jim kril tudi 50 odstotkov stroškov pri neobveznem cepljenju.

ZDRAVJE POGOJ ZA USPEŠNEJŠI RAZVOJ

Če bomo hoteli uresničiti načela o enakih pravicah in enakih možnostih, bomo morali primerno okrepiti tudi zdravstveno službo.

Izenačeno zdravstveno var-

stvo in okrepljena zdravstvena služba bosta prispevala k temeljitejšemu in enotnemu ugotavljanju bolezenskih pojavov, ki jih bo zato moč tudi pravočasno omejevati in odpravljati. Preprečiti je ceneje kot zdraviti! In zdravo ljudstvo bo lahko delalo z večjim poletom, bodisi v industriji ali na podeželju, ustvarilo bo večji narodni dohodek, ob tem pa se bodo zmanjšali stroški za zdravljenje, saj bomo lahko boleznijo pravočasno preprečevali. Več denarja bomo lahko namenili medicinskim raziskavam, kar bo znova pripomoglo k boljšemu zdravstvenemu varstvu vseh – vsega naroda, ki bo čutil in spoznaval moč solidarne povezanosti.

Zato so se Zveza komunistov in z njo vse družbeno-politične organizacije zavzeto odločile, da strnejo tok vseh naših sil. Verjetno ne bo nikogar med zavarovanci, ki ne bi glasoval ZA – za svojo in svojih otrok korist.

Predsedniki: »Občani bodo glasovali ZA«

Delavec bo vrnil dolg kmetu – Kmetje so veliko prispevali za povojno obnovo porušene domovine in za razvoj gospodarstva

V občinah Kočevje in Ribnica so predsedniki občinskih skupščin, občinskih konferenc SZDL in občinskih sindikalnih svetov o združevanju delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja dejali:

BOGO ABRAHAMSBURG, predsednik občinske skupščine Ribnica: „Naši kmetje so si na zborih volilcev že dolga leta prizadevali, da bi se v splošnih pravicah izenačili z ostalimi občani. Zdaj smo pred tem, da se ta velika želja kmetov uresniči. Pozivam vse volilce, naj glasujejo za združitev skladov zdravstvenega varstva delavcev in kmetov!“

MIRKO ANZELJIC, predsednik občinske konference SZDL Ribnica: „Menim, da je združitev delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja izrednega pomena. Tako se povečuje socialna in zdravstvena varnost kmetov. Z združitvijo bo dokazana tudi visoka stopnja solidarnosti delavcev in kmetov. Res je, da bosta morala delavec in kmet več prispevati, vendar

so koristi, zlasti za kmete, daleč večje, kot pa bo znašala obremenitev. Uspešen izid referenduma bo pomenil manifestacijo solidarnosti delovnih ljudi, se pravi delavcev in kmetov. Kot predsednik SZDL želim, da bi se vsi delavci, upokojenci in kmetje udeležili referenduma in glasovali ZA.“

FRANC ZAJC, predsednik občinskega sindikalnega sveta Ribnica: „Kmetje so po vojni pomagali razvoju industrije in vsega gospodarstva, zato je prav, da zdaj delavci z glasovanjem ZA združitev delavskega in kmečkega zdravstvenega varstva vrnejo dolg kmetom. Sicer pa so se v povojnih letih mnogi kmetje zaposlili v industriji, se pravi, da naši delavci izhajajo iz kmečkih družin, zato razumejo stiske kmetov in

prav zato bodo na referendumu glasovali ZA združitev.“

ANTON ŠERCER, predsednik občinskega sindikalnega sveta Kočevje: „Nekdaj smo za enakost darovali življenja, danes pa vse preveč preračunavamo v dinarje. Prepričan sem, da bo v naši občini z delavsko-kmečko solidarnostjo tako, da bomo vsi glasovali za združitev. Vsi, ki smo sodelovali v boju, pa tudi mlajši, vemo, da nam takrat kmet ni nudil le zatočišča, ampak se je z nami tudi z ramo ob rami boril za iste cilje. Ta kmet je tudi po vojni sodeloval pri izgradnji domovine, socialistične družbe in pri industrializaciji domovine. Zato menim, da gre v tem primeru za dolg, ki ga je treba v tej obliki vračati in s tem zmanjševati socialne razlike med delavci in kmeti oziroma mestom in vasjo.“

JANEZ MÉRHAR, predsednik občinske konference SZDL Kočevje: „Čeprav ne dyomim o uspešnem izidu referenduma v

kočevski občini, menim, da je za uspeh potrebna dobro pripravljena akcija. Zelo sem zadovoljen, da skušamo ob solidarnosti delavcev pomagati kmečkemu prebivalstvu in izenačiti njihove pravice na zdravstvenem področju. Položaj kmečkega prebivalstva na kmetijsko-zarodnih območjih, kakršno je tudi Kočevsko, zaradi vrste objektivnih okoliščin prav gotovo ni zavidanja vreden.“

MIRO HEGLER, predsednik občinske skupščine Kočevje: „19. in 20. novembra bomo odločali o združevanju skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev s skupnostjo zdravstvenega zavarovanja kmetov. S svojim glasovanjem za takšno odločitev bomo pokazali veliko solidarnost do kmetov, ki do sedaj niso bili izenačeni s pravicami do zdravstvenega zavarovanja. Hkrati bo to naš prispevek pri odpravljanju socialnih razlik v naši družbi.“

Obiskali smo nekatere občane ribniške in kočevske občine ter jih vprašali, kaj menijo o združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja, se pravi o tem, da bi bili kmetje in delavci pri zdravniku oziroma pri zdravljenju enakopravni.

ALOJZ KERSNIČ, zaposlen pri AVTU Kočevje, doma iz Nemske vasi: „Jaz sem za to, da smo enakopravni. Glasoval bom za združitev, samo da se bo to res izvajalo! Kmet je bil pri nas vedno zadnji. Sem tudi za to, da se prispevki kmetov zaradi izenačenega zdravstvenega varstva ne dvignejo preveč občutno.“

RUDI MALNAR, šofer pri MELAMINU, Kočevje: „To izenačenje bi morali že davno urediti. Vsi živimo od tega, kar kmetje pridelajo. Na kmete smo pozabili. Zato bom glasoval za združitev. Kolikokrat sem po vojni že rekel, da nam bodo kmetje še prav prišli!“

FRANC JELEN, upokojenec, upravnik Doma upokojencev, Kočevje: „Kmet ne more sam trpeti stroškov za bolnišnico in zdravila, če je bolan. Lepo bo tudi, če bomo vsi enakopravni. Če kmetov in kmetij ne bo, se nam bo vsem slabo godilo. Delavci in kmetje moramo biti eno. Zato bom tudi glasoval za združitev.“

JOZEFA CAMPA, kmetica iz Zlebiča 17: „Če je kmet zdaj bolan, mora prodati parcelo za parcelo, da plača zdravljenje. Kmet je največji revež. Posebno je hudo, če je slaba letina, kot na primer letos in moramo še krompir kupiti. Kmetje bomo glasovali za združitev. Prepričana pa sem, da bodo tako glasovali tudi delavci in ostali.“

»Mi bomo glasovali ZA«

Delavci in kmetje moramo biti eno

FRANC HOČVAR, upokojenec iz Podpoljan 1: „Čeprav vem, da za nas upokojence ne bo potem nič boljše, bom glasoval za združitev. Tistih nekaj dinarjev na mesec, če jih bo morda treba odriniti za izenačenje pravic, bom že dal.“

JOZE POJE, mesar v KZ Ribnica: „Edino prav je, da sta delavec in kmet pri zdravniku enakovredna, zato bom na referendumu glasoval za združitev. Kmetje so reveži. Imajo težko življenje in prav je, da jim ga vsaj malo olajšamo.“

Roko kmetu pri zdravniku!

Vsi izhajamo iz kmečkih vrst – Dolg do kmetijstva za razvoj industrije – Mislamo na to ob združitvi skladov zdravstvenega varstva delavcev in kmetov v celjski skupnosti

Ni še minilo četrto stoletje, ko je kmečki živelj tvoril večino posavskega prebivalstva. Kaj vse so ti ljudje pretrpeli kot izgnanci in borci med NOB? Pa tudi v povojnih letih, ko sta nam v času največje obnove domovine obrnila hrbet Vzhod in Zahod! Ravno takrat so morali zagotoviti predvsem prehrano delavcem v industriji. Vse to je terjalo velike napore delavcev in kmetov. Vendar si ves ta čas nista bila enaka takrat, ko je bilo kmetu najtežje, ko je zbolel. Marsikaj se sicer popravlja tudi v prid kmetov, predvidena izenačitev zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov, za kar bomo v sevnjski in brežiški občini glasovali v nedeljo in ponedeljek (zadnji dan le delavci v delovnih organizacijah), bodo kmetje v osnovi ekonomsko in socialno zaščiteni, vsaj glede plačila zdravstvenih storitev, z delavci.

Zakaj kmetje tega sami ne zmorejo? Pogledajmo našo vas: večina mladine je odšla v tovarne, doma pa so ostali ostareli ljudje, ki v glavnem

ne zmorejo tržne proizvodnje. Večina kmetov v sevnjski občini ima katastrski dohodek pod 2000 dinarjev, kar kaže na to, da gre za male in šibke kmetije. Take seveda težko plačujejo prispevke za zdravstveno zavarovanje. Vprašanja teh, večino ma najrevnejših kmetov, so skušale reševati občinske skupščine, vendar tega brez pomoči vse družbe vsakega ne bo mogoče rešiti.

Za izenačitev pravic zdravstvenega zavarovanja kmetov z delavci bodo morale prispevati delovne organizacije 0,45 odstotka iz svojih skladov dodatno k denarju, ki ga že sedaj namenjujejo za zdravstveno zavarovanje delavcev. Glasujmo za to izenačitev, saj nas večina pripada kmečkemu stanu! Koliko nas je mladost preživele na deželi! Če bomo kmetu pomagali do te izenačitve, se bo morda marsikateri mladi človek le še premislil in ostal na zemlji.

KAREL ZORKO,
Zavratec 32

mi vsi VARČUJEMO

PRI.....

Dati tudi življenje!

Na področnem posvetovanju: »Ni dovolj dati leta ljudskemu življenju, temveč moramo tem letom zagotoviti tudi življenje!«

Področnega posvetovanja o dosežanih izkušnjah in uspehih ter o nadaljnji organizaciji pomoči ostarelemu prebivalstvu, ki je bilo prejšnji teden v Ljubljani, so se udeležili tudi predstavniki iz metliške, črnoljske, novomeške in trebanjske občine.

V razpravi so ugotovili, da je v večini materialni položaj ostarelih dokaj ugoden, medtem ko sta njihovo zdravstveno varstvo in stanovanjsko vprašanje še naprej pereči. Življenje po domovih so nekateri govorniki označili bolj za vegetiranje kot pa za življenje. Poudarili so, da ni dovolj dati leta ljudskemu življenju, pač pa je treba tem letom zagotoviti tudi dostojen obstoj.

Nujno bi morali urediti zdravstveno varstvo. Najprimernejša bi bila dispanserska služba. Zmanjšala bi pritisk na bolnico, pa tudi precej cenejša in učinkovitejša je. Pogovora so se udeležili tudi predstavniki iz dolenjskih občin. V trebanjski so bili delavni samo v nekaterih krajevnih skupnostih, ker druge nimajo primerne kadra. Rdeči križ je pripravil nekaj zanimivih predavanj za ostarele in tiste, ki se z njimi ukvarjajo. V Metliki imajo težave s financami; mnogim so morali finančno pomoč odkloniti. V Črnolji imajo dobro organizirano sosedsko pomoč, ki traja že dve leti. Pri njej sodelujejo aktivisti Rdečega križa in mladi člani RK. V Novem mestu pa tudi drugod imajo težave z zdravstveno službo. Zgodi se, da prosijo zdravnike za pomoč, pa večkrat nletijo na nerazumevanje.

Nekateri so opozorili še na »prazen prostor«, ki ga je naša družba zanemarila, dokaj uspešno pa ga obdelujejo verske skupnosti. To je nenehna skrb za stare ljudi. Naloga

družbe je, da to pomanjkljivost čim prej očrpa!

Jr

Sevničani drugi!

Marsikje pomoč pomurskim poplavlencem ni najbolje stekla. Po poročilu republiškega štaba minuli teden pa se je sevnjska občina s pomočjo delovnih organizacij in ustanov že pred meseci uvrstila na drugo mesto v republiki. Sprva so se postavili tik pod vrh lestvice s 113 odstotki nad dogovorjeno vsoto 2 odst. od osebnih dohodkov zaposlenih. Po zadnjih podatkih pa pomoč iz sevnjske občine še vedno prihaja, tako da znaša zbrana pomoč v občini sedaj že nad 120 odst. predvidenega zneska.

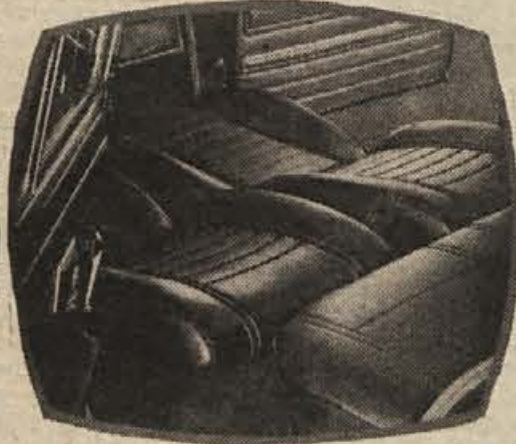
A. Z.

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

in poslovnih enotah v KRŠKEM, METLIKI, NOVEM MESTU in TREBNJEM

- kjer zbirajo hranilne vloge in jih obrestujejo od 7,5 do 10-odst.
- vodijo žiro račune in devizne račune občanov
- opravljajo devizno-valutne posle in odkup ter prodajo deviz
- dajejo kredite za stanovanjsko gradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- odobravajo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljajo vse druge bančne posle

Zaupajte DBH svoje denarne zadeve, saj je to vaša banka.

ZASTAVA 101

- motor 1116 ccm in 55 KM
- nosilnost 5 oseb in 50 kg prtljage
- največja hitrost pri polni obremenitvi je 135 km na uro

TAKOJŠNJA DOBAVA

BARVA PO IZBIRI

PRODAJNA CENA: 44.948,00 din

DRUŽINSKI KREDIT

INFORMACIJE:

NOVOTEHNA

Novo mesto, telefon: 21-737/13

ŠOLSKI CENTER ZA KOVINARSKO STROKO NOVO MESTO

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

1. učitelja za slovenski jezik
2. učitelja za zgodovino
3. učitelja za matematiko
4. učitelja za telesno vzgojo
5. 4 učiteljev za pouk strokovnih predmetov

Kandidati morajo imeti poleg splošnih pogojev:

- pod 1, 2, 3 in 4 visoko izobrazbo ustrezne smeri;
- pod 5 visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri.

Nastop dela: 1. februar 1973.

Prošnjo z življenjepisom in dokazili o strokovni izobrazbi naj pošljejo kandidati do 31. 12. 1972 na naslov: ŠOLSKI CENTER ZA KOVINARSKO STROKO, NOVO MESTO, ULICA TALCEV 3.

Ljubljanska banka

pravi naslov
za denarne zadeve

Novoteks

TEKSTILNA TOVARNA NOVO MESTO

v a b i

nove sodelavce zaradi odpiranja novega obrata

konfekcije na Vinici,

ZATO RAZGLAŠA

NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

- strojnega ključavničarja
- obratnega električarja
- krojača
- šivilje
- administratorja
- kurjača parnega kotla
- tekstilnega tehnika
- ekonomskega tehnika

Interesenti morajo imeti ustrezno poklicno ali strokovno izobrazbo. Zaželeno je, da imajo kandidati ustrezno strokovno prakso.

Na objavljenih delovnih mestih bomo zaposlili kandidate najkasneje v mesecu januarju 1973.

Prijave pošljite čimprej na naslov: Novoteks, tekstilna tovarna, Novo mesto.

Novo mesto soglasno za Andreja Marinca

V torek popoldne so v Novem mestu na skupni seji izvršnih teles političnih organizacij in občinske skupščine podprli kandidato inž. Andreja Marinca za novega predsednika slovenskega izvršnega sveta. Hkrati so pripomnili, naj bi v prihodnje pri kadrovanju na visoke položaje v republiških oblastnih organih in družbeno-političnih organizacijah upoštevali tudi kandidate, ki jih predlagajo na Dolenjskem. Predsednik občinskega sindikalnega sveta Adolf Šuštar pa je sporočil, da so do torka obravnavali odpoklic poslanca Petra Vujčiča v vseh 33 volilnih enotah zbora delovnih skupnosti v novomeški občini.

Zakaj izstopanje?

Na torkovi skupščini ZBB NOV v Novem mestu so razpravljali o nalogah te organizacije in komisij, na predlog narodnega heroja Staneta Semčiča-Dakija pa tudi posebej o dolžnostih borčevske organizacije v zvezi s pismom tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ. V razpravi se je oglašal tudi sekretar občinskega komiteja ZK Franci Šali in poudaril, da je težko razumljivo in v mnogih primerih tudi nesprejemljivo, da borci vračajo partijske legitimacije. Meni je, da se to dogaja prav v času, ko nas je Titovo pismo opozorilo, da revolucija še ni končana. Zavzel se je za večje sodelovanje med ZB in ZK, kajti včasih je bilo tako, da so »prvi komunisti postali borci in prvi borci komunisti«.

PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

V skladu z določbami pravilnika o delovnih razmerjih ter pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest

STANOVANJSKO PODJETJE KOČEVJE

razglašja prosto delovno mesto

REFERENTA ZA STANOVANJA IN POSLOVNE PROSTORE v upravi podjetja

Pogoji: najmanj srednješolska izobrazba pravne ali gradbene smeri in ustrezna praksa.

Poskusna doba 3 mesece.

Osební prejemki po pravilniku podjetja. Datum nastopa po dogovoru.

Prijave pošljite na upravo podjetja, Ljubljanska 19, p. p. 21, v zaprti kuverti z označbo: Prijava za delovno mesto — v roku 15 dni oziroma do zasedbe delovnega mesta.

METALNA

Komisija za sprejem in odpust delavcev pri obratu »METALNE« V KRMEJLU

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE OBRATA

Pogoji:

- visokošolska izobrazba ekonomske ali komercialne smeri s 3-letno prakso,
- višješolska izobrazba ekonomske ali komercialne smeri s 5-letno prakso,
- srednješolska izobrazba z 10-letno prakso na enakem delovnem mestu.

Osební dohodki po pravilniku podjetja. Stanovanje je zagotovljeno. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Nastop službe takoj.

ZDRUŽENO PTT PODJETJE Podjetje za PTT promet, Novo mesto Novi trg 7

sprejme na prosta delovna mesta v organizacijskih enotah podjetja naslednje delavce:

a) 12 pripravnikov za manipulativne posle z dovršeno gimnazijo, ekonomsko srednjo šolo ali kakšno drugo tehnično ali poklicno šolo (ki se smatra kot srednja šola na podlagi republiškega zakona o srednjem šolstvu) na naslednjih poštah:

● BIZELJSKO	1
● BREŽICE	1
● NOVO MESTO	6
● SEVNICA	1
● STRAŽA PRI N. M.	1
● ŠENTJERNEJ	1
● TREBNJE	1

b) 13 pripravnikov za opravljanje dostavne službe z najmanj 6 razredi osnovne šole na naslednjih poštah:

● ČRNOMELJ	2
● KOSTANJEVICA NA KRKI	1
● KRŠKO	2
● NOVO MESTO	2
● PODBOČJE	1
● SEVNICA	2
● STRAŽA PRI N. M.	1
● ŠENTJERNEJ	1
● VELIKI GABER	1

Prosilci morajo biti stari 16 let, prednost pa imajo prosilci z odsluženim vojaškim rokom.

c) 3 ne kvalificirane delavce za delo pri vzdrževanju telefonskih vodov, in sicer 2 v Novem mestu in 1 v Brežicah.

Pismene prijave za objavljena delovna mesta sprejemajo pristojne pošte in uprava podjetja, Novo mesto, Novi trg 7, soba 27, kjer se dobe tudi vse informacije.

Delavca in predsednika delavskega sveta se tako ne požene na cesto

(Nadaljevanje s 1. strani)

dami pomeni, da ga je brez z zakonom predpisanega postopka postavil na cesto. Ciril Janežič je moral domov, kjer je ostal 14 dni. Šele na posredovanje občinskega komiteja ZK so ga poklicali nazaj na delo.

Občinski komitej, ki je nekajkrat obravnaval direktorjevo ravnanje, je ostro obsodil tak

odnos, to grobo kršitev ustavno zagotovljene pravice do dela, ki je skorajda brez primere. Direktorju bi moralo biti jasno, da je v primeru nediscipline treba ravnati po predpisih in da je Ciril Janežič nosilec funkcije predsednika najvišjega samoupravnega organa v podjetju. Kot predsednika ga ne more nihče postaviti na cesto; preden bi sploh razpravljali o njegovem

odpustu, bi bilo treba opraviti najprej odpoklic s te funkcije.

Vse to je pomagala raziskovati tudi komisija za družbeni nadzor pri občinski skupščini Trebnje. Ugotovila je, da je notranja zakonodaja v tej delovni organizaciji zelo pomanjkljiva in da je zaradi tega še več možnosti za kršitve. Ugotovila je tudi, da v tem mladem, še ne zgrajenem podjetju ni organiziranih notranjih strokovnih služb in da direktor opravlja več funkcij hkrati.

O direktorjevi krivdi je razpravljala tudi osnovna organizacija ZK v podjetju, ki je tov. Jurgliča grajala ter predlagala, naj njegovo ravnanje razišče posebna komisija. Že na tem sestanku in kasneje na skupnem sestanku občinskega komiteja ZK in osnovne organizacije je Pavle Jurglič svojo krivdo priznal, sam pa je pri tem ocenil, da njegov prekršek ni tako hud, da bi zaslužil izključitev.

Občinski komitej je bil drugačnega mnenja. Enoglasno je izrekel najvišjo partijsko kazen, ob tem pa poudaril, da ima tov. Jurglič zasluge za rast podjetja in da ima možnost, da se popravi in kasneje spet postane član Zveze komunistov. Komitej je ostro obsodil tudi napihne, škodoželjne, nedokazane trditve in govorice, ki so se razširile po občini, češ da se je tov. Jurglič osebnó okoristil in v devetih mesecih letos prejel na račun kilometrine 120.000 dinarjev. Komisija za družbeni nadzor je ugotovila, da je v tem času prejel 31.760 dinarjev ki-

lometrine in 5.641 din dnevnic, kar je sicer veliko, vendar je treba upoštevati, da je bil direktor, vodja komercialne in trgovske potnik hkrati in da ima podjetje stranke po vsej Jugoslaviji. Sicer pa bo končno besedo rekla še uprava javne varnosti.

M. LEGAN

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZK V BREŽICAH

Omahovanja komunisti ne priznajo

Časi, ko so bili komunisti le oznanjevalci resolucij, so mimo — Na vrsti je ukrepanje, spopad z vsemi, ki na tihem še pristajajo na načela »Znajdi se!«

Misel „Preden se kritično ozreš na sosedov prag, očisti svojega!“ so brežiški komunisti na seji občinske konference ZK 13. novembra tako ali drugače izraženo nekajkrat ponovili. Že ocena političnih razmer in uresničevanja partijskih dokumentov ZKJ in ZKS v občini je zahtevala od udeležencev kritičen in samokritičen odnos do dela v ZK, zlasti kar zadeva samoupravljanje, kadrovsko politiko, gospodarsko stabilizacijo, socialne razlike, vzgojo in izobraževanje ter idejno-politično usposabljanje.

Gradivo je vsebovalo veliko konkretnih podatkov, ki so naravnost izzivali k razpravi, vendar se ta ni usmerila na vsa področja. Pogrešali so večji odziv komunistov iz gospodarstva, pa tudi poglede na omiljevanje socialnih razlik, v čemer so prešli udeleženci že opredeljene naloge. Konferenca je odločno podprla sklepe medobčinskega in občinskega komiteja ZK.

Predstavniki mladine in prosvetnih delavcev so opozorili na odgovornost v vzgojno-izobraževalnem procesu, na izpolnjevanje obveznosti učencev, dijakov in študentov na eni ter učiteljev na drugi strani. Tu so poudarili zahtevo po ustreznem moralno-političnem liku vzgojiteljev, zahtevo po angažirani šoli.

Franc Bukovinsky je opozoril na to, da so bila po pismu predsednika Tita omahovanja tudi v občini, da doma ni vse v redu, da so nekateri kršili predpise in se zgledovali po načelu „Znajdi se“. Zahtevajo, naj odgovorni komunisti teh stvari ne preidejo molče in da se mora na vrhovih začeto opredeljevanje nadaljevati v občini.

Konferenco so sklenili z željo, da bi izkoristili trenutke, ko je Titovo pismo področje jezove, in se ob vseplošni pripravljenosti že jutri srečali pri delu in ukrepanju.

JOŽICA TEPPEY

NA KRATKO

SEVNICA — V nedeljo bo na območju cele občine referendum za šolstvo in otroško varstvo, ravno tako pa bodo kmetje glasovali o združitvi sklada delavskega in zdravstvenega zavarovanja. Delavci se bodo o tej združitvi sklada socialnega zavarovanja odločili v ponedeljek.

KOČEVJE — Proslava dneva republike bo 27. novembra ob 19. uri v Šeškovem domu. Tako je bilo sklenjeno v ponedeljek. Na proslavi bodo nastopili tudi učenci glasbene šole in dijaki gimnazije.

KRŠKO — V ponedeljek je občinski sindikalni svet sklical predsednike delavskih svetov in delovnih skupnosti ter predsednike sindikalnih organizacij. Dogovorili so se za naloge, ki jih nalaga sindikatom pismo predsednika ZKJ.

BREŽICE — Lokalna radijska postaja bo v nedeljo spremljala potek referenduma. Z volišč se bodo od 9. do 16. ure oglašali poročevalci po telefonu z magnetofonskih zapisov. Posredna oddaja bo tudi v ponedeljek od 16. do 18. ure, ko bodo glasovali v delovnih organizacijah.

METLIKA — V ponedeljek, 20. novembra, bo popoldne zasedala občinska konferenca Zveze komunistov. Razpravljala bo o poročilu občinskega komiteja v zvezi s pismom predsednika Tita ter o kadrovskih spremembah.

BREŽICE — V soboto bodo tukaj ustanovili podružnični odbor Združenja gledaliških skupin Slovenije. Vabljeni so organizatorji amaterskih skupin iz Posavja, Novega mesta in Trebnja.

Delovna skupnost osnovne šole OTOČEC razpisuje prosto delovno mesto — KUCHARICE, po možnosti kvalificirane, za nedoločen čas. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

STROJEPIŠKE!

OBČINSKO JAVNO TOŽILSTVO V NOVEM MESTU objavlja prosto delovno mesto

— STROJEPIŠKE

z nepopolno srednjo šolo.

Rok prijave: 15 dni po objavi.

Razpisna komisija osnovne šole JANEZ TRDINA V STOPIČAH

objavlja prosto delovno mesto

— UČITELJA ZA TELESNO VZGOJO

POGOJ: VSTK.

Nastop službe takoj!

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

DELO ZA TRGOVCE!

»DOLENJKA«

trgovsko podjetje na debelo in drobno
Novo mesto

objavlja prosti delovni mesti:

1. PRODAJALKE

v prodajalni »Samopostrežba« v Novem mestu

2. SKLADIŠČNEGA DELAVCA

v Blagovnici v Črnomlju

POGOJI:

pod 1. končana šola za prodajalce

pod 2. polkvalificiran ali priučen delavec v mizarski stroki.

Za delovni mesti je določen kot poseben pogoj poskusno delo.

Rok za vlaganje prijav je 8 dni po objavi.

DOSTAVNA VOZILA!

Tovarna celuloze in papirja
»DJURO SALAJ«, Krško
TOVARNIŠKA 22

prodaja na
JAVNI LICITACIJI:

- KAMIONET CITROEN, DOSTAVNI — letnik 1969
- KOMBI SUPER B IMV 1600 letnik 1968

Licitacija bo v četrtek, 23. novembra 1972, ob 10. uri v garažah tovarne, Tovarniška 22, kjer bo tudi od 8. do 10. ure ogled obeh vozil. K licitaciji vabimo družbene organizacije in zasebnike.

labod NOVO MESTO

Obrat Krško

želi privučiti in zaposliti
VEČJE ŠTEVILO DELAVK

Tovarna perila »LABOD« vam nudi:

- ODLIČNE DELOVNE POGOJE
- DOBRE OSEBNE DOHODKE
- UREJEN DELOVNI ČAS
- PREVOZ NA DELO IN Z DELA
- BREZPLAČNO PREHRANO
- NAŠI POGOJI SO NASLEDNJI:

- da ste stari od 15–25 let
- da ste iz okolice Krškega
- da uspešno opravite test ročnih spretnosti
- da nemudoma vložite prošnjo

NAŠ NASLOV JE:

»L A B O D«,
tovarna perila
C. herojev 29
68000 NOVO MESTO

AB Agraria
BREŽICE
Ste v zadregi
za darilo?

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

kultura in izobra- ževanje

Recital gimnazijcev

Dramska skupina Veriga z novomeške gimnazije je 10. novembra zvečer v novomeškem Domu kulture z uspehom izvedla recital slovenske poezije „Pot v življenje“, ki ga je posvetila letos umrlemu slovenskemu pesniku Cenetu Vipotniku. Ob večeru velja poudariti dvoje: poseben izbor del in domiselna režija. Z recitalom bodo jutri gostovali v Mariboru, s tem pa bodo vrnil obisk kulturni skupini gimnazije Miloša Zidarskega.

Zanimiva prireditve

V četrtek zvečer je bila v knjižarni Mladinske knjige na Glavnem trgu otvoritev razstave „Novo mesto in občina Novo mesto v leposlovnih in znanstveni besedi.“ Uvodno besedo je gostom spregovoril Bogomir Komelj in med drugim povedal, da bo odslej novomeška Mladinska knjiga pripravila še več podobnih manjših razstav.

Razstavo, ki je bila posvečena tudi občinskemu prazniku, so pripravili delavci Studijske knjižnice Mirana Jarca in Ruža Zupančeva iz Mladinske knjige, odprta pa je bila do večera.

Recitator maratonec

Milan Knežević, „maratonski“ recitator iz Beograda, končuje svoje nastope v Sloveniji z recitali na Dolenjskem. Prejšnji teden je gostoval v Krškem in Črnomlju, nekaj tednov pred tem pa tudi v Novem mestu. Prireditve, na katerih nastopa, so posvečene mednarodnemu letu knjige.

Pred nastopom v Črnomlju je povedal, da mu poezija pomeni življenje; v tem je tudi razlog, da se je naučil na pamet več kot 50.000 verzov. Med množico imen domačih in tujih pesnikov mu največ pomeni Sergij Jesenin. „Najraje ga imam zato, ker se mi zdi, da vsi si podobni. Čim bolj se poglobljam v njegovo poezijo, tem bolj se mi zdi, da postajava eno.“

Novomeški gimnazijci so počastili spomin na umrlega slovenskega pesnika Cenetu Vipotnika s celovečernim recitalom sodobne slovenske poezije z naslovom „Pot v življenje“. Sodelovali so člani dramske skupine Veriga, ki je spet začela delovati na tej novomeški srednji šoli – (Foto: Zvone Seruga)

KNJIGE PREŠERNOVE DRUŽBE ZA LETO 1973

Dragocena zbirka za domačo polico

Del zbirke s »puntarsko« vsebino – na čast obletnici kmečkih uporov, ki jo bomo praznovali prihodnje leto – Zanimivi novosti slovenskih piscev: Zimzelen na slovenskih tleh (M. Kranjec) in Odmirajoči stari svet vasi (dr. B. Kuhar) predstavljata poljudni del zbirke

Knjižna zbirka Prešernove družbe za leto 1973 je na mizi: Prešernov koledar 73, Ciklami in Agitator Janka Kersnika, Modrov prevod romana Potonika ameriške pisateljice Pearl S. Buck, Toneta Gasparija Druga mati, razprava Odmirajoči stari svet vasi dr. Borisa Kuharja in kronika kmečkih uporov Zimzelen na slovenskih tleh, ki jo je napisal Miško Kranjec.

Zunanja oprema in ilustracije v koledarju so posvečene puntarski obletnici, ki jo bomo praznovali prihodnje leto. Pripravil jih je profesor arh. Boris Kobe, dolenjski rojak, čigar slikarske razstave in še posebej ilustracije k Trdinovim bajkam o Gorjancih smo v nekaj minulih letih videli v Dolenjski galeriji. Sicer pa je dan prostor v koledarju predstavitvi

petnajstih slovenskih besednih umetnikov – pisateljev vseh še življenjskih generacij. Z odlomki iz svojih del, fotografij in kratkih podatki o življenju in delu so predstavljeni: Danilo Lokar, Miško Kranjec, Mira Mihelič, Ciril Kosmač, Edvard Kocbek, Alojz Rebula, Boris Pahor, Janko Messner, Matevž Hec, Tone Svetina, Beno Zupančič, Smiljan Rozman, Lojze Kovačič, Vladimir Kavčič in Pavle Zidar. Urednik tega koledarskega dela Matjaž Kmecl se je v spremni besedi opravičil, da zavoljo skrajnega obsega koledarja ni bilo možno predstaviti večjega števila slovenskih pisateljev, tudi ne tistih, ki so znani kot pisci za širši krog bralcev (Ingolič, Potrč, Malenškova itd.).

Pomudimo se še pri dveh slovenskih novostih, ki jih je Prešernova družba izdala s pomočjo Kulturne skupnosti Slovenije. To sta že omenjena Kranjeva kronika kmečkih uporov Zimzelen na slovenskih tleh in Kuharjeva razprava Odmirajoči stari svet vasi. Bralcem našega območja bosta obe deli bolj blizu tudi zato, ker obravnavata dolenjskega človeka in (tudi) dolenjsko zgodovino.

Miško Kranjec je sicer svoj Zimzelen na slovenskih tleh podnaslovlil s kroniko kmečkih uporov, vendar bi to delo, ki je nastalo pod večjim in izkušenim peresom ter v zanimivem plastičnem jeziku, lahko imeli tudi za roman, čeprav je pisatelj sam poudaril, da mu ni šlo za to.

Pisec Odmirajočega starega sveta vasi dr. Boris Kuhar je na prvih straneh razprave navedel, da je njegov namen prikazati podobo ljudske kulture v slovenskih hribih na Dolenjskem, torej predela, o katerem je zaključil, da je miniaturni vzorec naše dežele. In ta vzorec je večje Kuharjevo pero nazorno predstavilo slovenskemu bralcu.

MARKSISTIČNA MISEL V ŠOLI:

Ne bo več kopnela

Idejnovzgojna dejavnost ne bo več zaostajala za učenjem predmetov

Po vseh šolah na Dolenjskem so po Titovem pismu in seji CK ZKS oživele mladinske organizacije in marksistični krožki, vsi vprašani pa so odgovorili, da bodo šole odslej marksistični vzgoji posvetile več časa.

SLAVKO KRŽAN, osnovna šola Trebnje: „Od zavoda za šolstvo smo dobili gradivo v zvezi z idejnostjo pouka po vseh šolah. To gradivo predeluje sedaj aktiv Zveze komunistov prosvetnih delavcev. V najkrajšem času bodo organizirani še seminarji za ravnatelje šol iz občine, po šolah pa bomo ustanovili ustrezne krožke. Za imena teh krožkov se še nismo odločili, vodili pa jih bodo ali učitelji družboslovnih predmetov ali sami ravnatelji. Še bolj se bomo marksizmu posvetili pri predmetu temelji socialistične morale in pri družboslovnih predmetih.“

JANEZ KAMBIČ, gimnazija Črnomelj: „Prosvetni delavci, člani ZKJ in borci smo bili presenečeni, kako je marksistična misel v zadnjih desetih letih po šolah kopnela. Verjetno zato, ker je skupnost bolj poudarjala učenje, zanemarjala pa vzgojo. Sedaj se spremembe pozdravljamo. Na šoli imamo že več let mladinske ure, razen tega pa je zelo aktiven tudi marksistični krožek in na enem izmed zadnjih sestankov so dijaki obravnavali pismo in obenem ugotavljali, kaj bi se moralo v njegovem smislu spremeniti, dopolniti in odpraviti.“

MAKS STARC, šolski center za kovinarsko stroko, N. mesto: „Marksistično vzgojo bi bilo potrebno čimprej vpeljati v šolske predmetnike in eno uro v tednu

posvetiti marksistični misli. Na naši šoli smo med dijaki izvedli anketo o izvenredni dejavnosti. Le štirje so napisali, da bi sodelovali v marksističnem krožku, ki ga bomo tudi ustanovili. Sedaj se učenci z marksistično vzgojo srečujejo le pri nekaterih predmetih.“

RUDI PILETIČ, gimnazija Novo mesto: „Ko govorimo o idejnosti pouka, ne smemo ostati samo pri paroli. Z marksistično mislijo moramo preplesti celotno učno-vzgojno dejavnost šole. Že lani smo uvedli v predmetnik mladinsko uro, na kateri se dijaki enkrat na teden pogovorijo o vnaprej določenih temah. Tokrat bodo na urah razpravljali o pismu, rezultatih seje CK ZKS in o svojem delu. Zaposleni bomo tudi profesorji in učitelji, ki bomo morali predelati programe, ki jih je pripravil zavod za šolstvo.“

JANEZ PLESTENJAK, TSS Krško: „O marksistični vzgoji smo pri nas že razpravljali. Možnosti za delo imamo, steklo pa ni zato, ker imamo pouk v dveh izmenah in zaradi številnih vozačev. Tako težko zberemo dijake. Se pa že kažejo delni premiki na delu, zlasti v mladinski organizaciji.“

JANEZ ZAFRED, ESS Novo mesto: „Že v sklopu rednih predmetov je precejšnji poudarek na marksistični vzgoji in izobraževanju. Izvedli smo tudi akcijo, da bi mlade kar najbolj seznanili z aktualnimi političnimi dogodki, in sicer preko mladinske organizacije in profesorskega zbora. Za tiste, ki se za politiko še posebej zanimajo, pa pri nas deluje marksistični krožek, ki je zelo aktiven.“

J. PEZELI

KAKO NAJ UČI UČITELJ?

Cerkev nima mesta v šoli

Iz razprave Leva Modica na posvetovanju o socialistični vzgoji in marksističnem izobraževanju – Podlaga za znanstvena spoznanja

Za urejanje odnosa šola – cerkev, izobraževanje – religija izhajamo iz načelnega stališča, da je verska svoboda sestavni del vsakega posameznika in njegova zasebna stvar. Naša šola je ateistična, kar pomeni, da ne priznava Boga, toda ne v smislu borbenega ateizma, to je boja proti verovanju v Boga. Šola ne rešuje vprašanj, kot so: ali ob-

staja Bog ali ne. Dolžna je mladega človeka učiti, da bo zmogel iskati odgovor na vprašanje o sebi, o družbi, o svetu na podlagi znanstvenih spoznanj, znanstvenega mišljenja in dokazljivih dejstev.

Znanstvenost pouka, vzgajanje v humane medsebojne odnose in usposabljanje človeka za socialistično graditev je enoten vzgojno-izobraževalni proces, ki ga ni mogoče cepiti. Cerkev se mora omejiti na svoje religiozno področje in v šoli, ki temelji na znanosti nima mesta. Spriču vsega tega odklanjamo tudi nevtrarno šolo in vzgojni pluralizem, ki bi pomenil vzgajanje za več nazorov po izbiri učiteljev ali šole.

Vztrajajmo pri tem, da je prosvetni delavec ne glede na svoje osebno prepričanje dolžan učiti po načelih, ki so oblikovana v učnih načrtih, v skupščinskih in drugih uradnih dokumentih. To je njegova službena dolžnost in odgovornost njegovega poklica. Vprašanje tistih učiteljev, ki učijo po učnih načrtih in sprejetih načelih, katerim pa po svojem osebnem prepričanju nasprotujejo, postavljamo kot problem njihove vesti, ne pa kot vprašanje administrativnih ukrepov. Izredno velik je pri tem seveda pomen kadrovske politike. V prosvetni poklic je treba usmerjati ljudi, ki s prepričanjem sprejemajo marksistično misel.

NE MED PIJANCE!

Starši šoloobveznih otrok iz Dobilci zahtevajo, naj bi otroke vozili v šolo Črnomelj s posebnim avtobusom, ker otroci med vožnjo na redni avtobusni progi večkrat zaidejo med vinjene ljudi. Tam slišijo in vidijo marsikaj, kar ni vzgojno. V imenu staršev je to zahtevo sporočil krajevni odbornik na zasedanju občinske skupščine.

RAZSTAVA PRIVABLJA

Veliko število Metličanov, članov delovnih kolektivov, predvsem pa šolske mladine, si je v Belokranjskem muzeju že ogledalo lepo razstavo, ki so jo odprli 26. oktobra in bo trajala do konca novembra. Razstava nosi ime „Ob 30-letnici ustanovitve pionirske organizacije na Slovenskem.“

LETOS BREZPLAČNO

Lani je bilo na območju črnomalske občine v malo šolo zajetih 89 odst. otrok pred vstopom v prvi razred, kar je velik napredek. Kot so ugotavljali, pa nekaj pouka potrebnih otrok ni prišlo, ker starši niso zmogli šolnine. Letos finančnih obremenitev starši ne čutijo več, ker male šole v celoti financira temeljna izobraževalna skupnost. Zdaj hodijo k pouku vsi otroci, izjema so le malčki iz Črmošnjic in Adlešič, kjer pa male šole zavoljo kadrovske težave na šolah ni.

OMP INŠTALATER

Novo mesto, Kidričev trg 2

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE OZDELKA CENTRALNE KURJAVE

Pogoj: strojni tehnik z dveletno prakso na ustreznem delovnem mestu.

Osební dohodek po pravilniku podjetja.

Mali kulturni barometer

OTVORITEV NA HMELJNIKU – Obnovitvena dela hmeljnškega gradu napredujejo po načrtu. Velik del obzidja je že dobil novo streho, ki se lepo vidi tudi z avtomobilske ceste. Novomeški ekonomisti, ki se jim je posrečilo obnovitev dobro zastaviti, računajo, da bodo dela,

predvidena za letos, prihodnji teden končana. Za 25. novembra so predvideli ogled, na katerega bodo povabili tudi predstavnike delovnih organizacij, ki so prispevale denar ali material za obnovo.

RAZSTAVA KOLONIJE – Ob koncu tega meseca bodo v Dolenjski galeriji odprli novo slikarsko razstavo: s po nekaj deli se bodo predstavili udeleženci druge dolenjske slikarske kolonije, ki so poleti slikali domačije v dolini Krke. Ob razstavi bo izšel tudi ličen katalog s fotografijami vseh udeležencev kolonije.

V SMARJETI NOV RAVNA – Novomeška občinska skupščina je prejšnji teden imenovala Franca Zamana, učitelja šolskega centra kovinarske stroke, za v.d. ravnatelja v osnovni šoli Smarjeta. Jože Blažič, ki je bil za ravnatelja postavljen pred tedni, se je temu delovnemu mestu odrekel.

OKSANA JABLONSKAJA – Sovjetska umetnica Oksana Jablonskaja iz Moskve je prejšnji četrtek koncertirala v Brezicah, v ponedeljek zvečer pa v novomeškem Domu kulture. Med koncertno turnejo – v naši državi ni prvič – je tokrat izvajala klavirsko skladbo Bacha, Schumannja, Wainberga, Cinzazze in Liszta.

DOBER OBISK – V Posavskem muzeju odprta likovna razstava s socialnimi motivi vasi je dobro obiskana. Razstava, ki so jo poleti lahko videli sevniki obiskovalci, je prirejena v počastitev 400-letnice kmečkih uporov.

LT ZA PRAZNIK – V počastitev sevniskega občinskega praznika so klubi in sekcije ljudske tehnike v Sevnici priredili skupno razstavo.

podčrtano

„Ustanoviti bi morali sklad, ki bi imel toliko denarja, da bi iz njega lahko kupili vsaj eno delo vsakega umetnika, ki bo razstavljati v našem likovnem salonu.“ je predlagal vodja Likovnega salona Kočevje akademski kipar Stane Jam na nedavni seji izvršnega odbora temeljne kulturne skupnosti.

Kje bo tak sklad (pri občinski skupščini, temeljni kulturni skupnosti, Likovnem salonu), ni

Zbirka

tako pomembno. Drži pa, da si tak sklad Kočevje na današnji stopnji razvoja že lahko omisli.

Seveda pa se hkrati takoj zastavi vprašanje, kje bodo taka dela shranjena oziroma razstavljena za stalen ogled ljudem. Strinjati se kaže s tistimi, ki predlagajo, naj bi za to namenile izpraznili prostore nekdanjega muzeja, kjer ima prostor podjetje TRIKON.

Seveda TRIKON ne bo z veseljem odstopil teh prostorov, kjer je – kot opozarjajo kulturniki – tudi dragocena freska. Razen tega se za iste prostore poteguje še mladina, ki bi v njih rada organizirala svoj klub. Vendar imajo spet prav tisti, ki trdijo, da bi TRIKON po več kot desetih letih obstoja že moral biti tako trdno podjetje, da bi si lahko zgradil vsaj skladišča; mladinski klub, predvsem plesi, pa naj ne bi bili v stavbah, kjer so zgoraj stanovanja.

J. P.

Spet Novoteksova zmaga

Španski konkurenci je bila najuspešnejša Krka
- 25 sindikalnih ekip in 1500 nastopajočih

Na letošnjih delavskih športnih igrah v Novem mestu, najmočnejšem sindikalnem tekmovanju športnikov na Dolenjskem, je drugo zaporedje zmagala ekipa novomeških tekstilcev. Novoteksu so bili letos najbolj nevarni Pionirjevi športniki, ki so se izkazali s največ zmagami v posameznih panogah.

Med moških so se za ekipama Novoteksa in Pionirja zvrstili: IMV, metalci, odbojki in namiznem tenisu. Pionir v kuglanju, streljanju, halinanju in malem nogometu, metalci službe pa v plavanju in teku. Pri ženskah je „Krka“ zmagala v namiznem tenisu, Novoteksu v odbojki in šentjernejski atletiki.

Klub navidezni uspešnosti letošnjih igar bo potrebno do prihodnjega leta spremeniti način tekmovanja, da bodo imeli več možnosti za zmago tisti, ki se sicer ne ukvarjajo s športom. Zdej je namreč tako da ekipa nastopajočih sodeluje v največjih športih in nabira točke, pri čemer pa sama sebi namen - ne igra na razvedrilu in rekreaciji zameriti.

V mesecu boja proti alkoholizmu

Znanstvenimi raziskavami je ugotovljeno, da že 0,5 promila alkohola v krvi zmanjša moč misli za 16 odstotkov... Pri alkoholizmu pride sčasoma do poškodb možganov, ki so nepopravljive. Dolgost življenja skrajša alkohol poškodbo za 15 do 20 let... Med alkoholiki je trikrat več delovnih nesreč kot med nealkoholiki... Najbolje je zdraviti vso družino alkoholika... Zdravje alkoholika bo najbolje ravnalo alkoholik, ki se zdravi sam... Nekoč zdravljene alkoholike ni nikoli več zmogel vzdržati alkoholne pijače zmer...

Pokal Leskovcu

V počastitev dneva republike je bil pripravljen običajni rokometni turnir, na katerem so nastopile ekipe Kmetija, Arti, Brestanice, Leskovca, Pokal so dobili domačini, ki so v finalu premagali Kmetijo 14:8, tretje so Artice, četrta Brestanica. Največ golov na turnirju so dali: Andrejaš (Artice) 13, Kmetij in N. Mlakar (Leskovec) po 9.

KADROVSKA KOMISIJA PRI SVETU DELOVNE SKUPNOSTI LJUBLJANSKE BANKE

vabi k sodelovanju nove sodelavce, zato objavlja za svojo podružnico v Črnomlju

- dve mesti pripravnikov s srednjo izobrazbo

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti še dokončano srednjo šolo. Prednost bodo imeli pri izbiri kandidati s končno srednjo ekonomsko šolo

Kandidati naj pošljejo prijave v roku 15 dni od dneva objave na naslov: LJUBLJANSKA BANKA, podružnica Črnomelj, Trg svobode 2, kjer lahko dobe tudi dodatne informacije o delovnih pogojih.

DELO V ŠENTJERNEJU!

Tovarna elementov za elektroniko Ljubljana v ZP ISKRA, obrat Upori Šentjernej

vabi k sodelovanju sodelavce za naslednja delovna mesta:

1. medicinske sestre
2. orodjarja
3. strugarja
4. rezkalca
5. strojnega ključavničarja

POGOJI:
Pod točko 1:
- višja medicinska sestra, 1 leto prakse - ali
- medicinska sestra s srednjo izobrazbo, 5 let prakse.
Pod točko 2-5:
- kvalificiran delavec ustrezne stroke z odsluženim vojaškim rokom.
Prijave pošljite obratu Upori, Šentjernej, do 25. 11. 1972.

LESTVICE

II. ZRL - MOŠKI

Vitex	11	9	1	1	158:123	20
Metalac	11	9	1	1	137:134	19
Zenica	11	6	1	4	180:154	13
Slovan	11	6	1	4	192:169	13
Mladost	11	6	1	4	150:151	13
Mehanika	11	6	0	5	196:168	12
Varteks	11	6	0	5	180:167	12
CELJE	11	4	2	5	127:109	10
Split	11	3	1	7	250:253	7
Sevnica	11	3	1	7	173:202	7
Radnički	11	3	0	8	153:186	6
Rovini	11	0	0	11	108:189	0

SRL - MOŠKI

Šoštanj	11	9	1	1	190:167	19
Rudar	11	8	0	3	152:139	16
Tržič	11	7	1	3	188:162	15
Sl. Gradec	11	7	0	4	196:174	14
RIBNICA	11	6	1	4	181:127	13
Piran	11	5	2	4	132:127	12
Izola	11	5	1	5	163:173	11
Radgona	11	4	1	6	214:233	9
Radeče	11	3	1	7	180:186	7
BREŽICE	11	3	1	7	162:182	7
Ajdovščina	11	2	1	8	158:198	5
Polet	11	2	0	9	175:197	4

SNTL

Sobota	4	4	0	20:6	8
Kemičar	4	4	0	20:10	8
Ljubljana	4	3	1	16:8	6
Grad	4	2	2	14:16	4
NOVO MESTO	4	2	1	12:18	2
Kajuh	4	1	3	11:18	2
Sava	4	1	3	8:17	2
Lendava	4	1	3	9:20	0

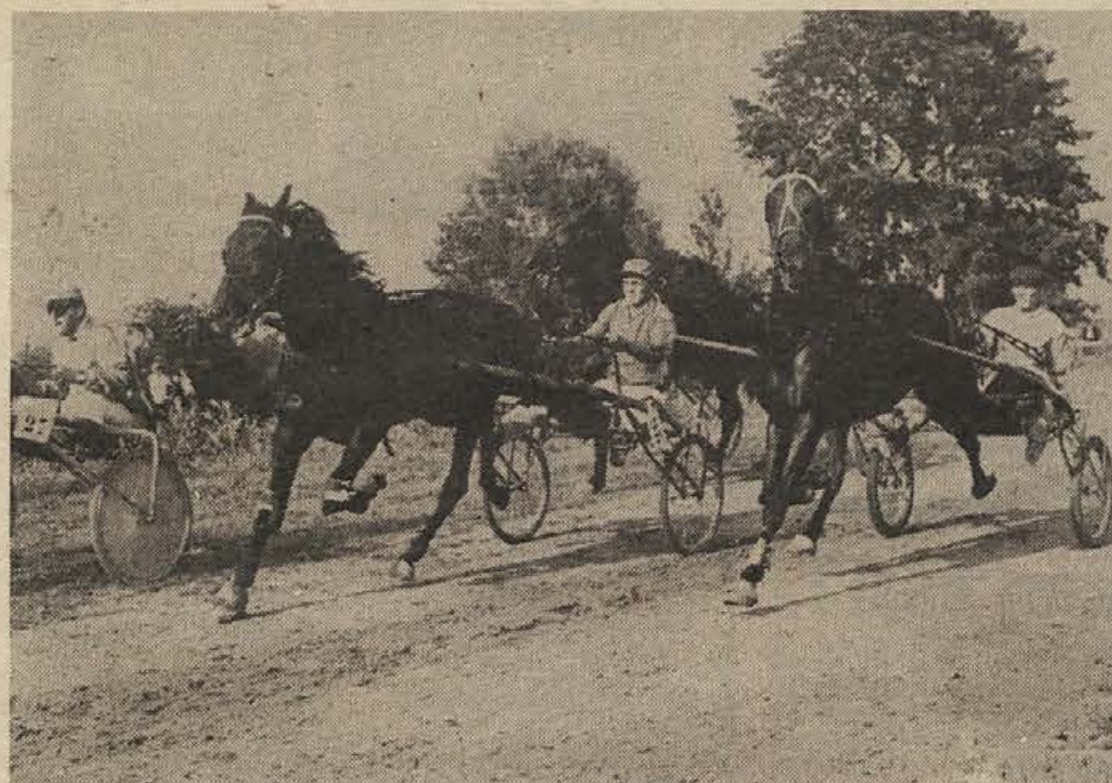
ZA POKAL DOLENJSKEGA LISTA:

V ženskem stilu...

Rokometna ženska tekma Črnomelj: Labod je pokazala vse slabosti ženskega športa pri nas

Za pokal Dolenjskega lista sta se v nedeljo v Črnomlju pomerile ženske ekipe Črnomlja in novomeškega Laboda. Tekma je prinesla vse značilnosti ženskega športa na Dolenjskem: neresnost, ker ekipe iz Ribnice sploh ni bilo v Črnomlju, slabo zanimanje gledalcev, le malo nastopajočih, saj razen Brežic drugih ženskih ekip ni, in slabo kvaliteto. Skratka: žalostna podoba dolenjskega ženskega športa se je pokazala tudi v tej rokometni tekmi.

Črnomeljke so bile odločno boljše in so zanesljivo zmagale 12:4, saj

Konjske dirke v Šentjerneju, kjer so od nekdaj sloveli konjerejci, so med najbolj priljubljenimi športno-turističnimi nastopi na Dolenjskem. Postavljajo se ob bok avtomobilskim dirkam na Gorjancih ali speedway dirkam v Krškem. Na fotografiji: ena izmed letošnjih dirk, ki so navdušile več tisoč gledalcev - (Foto: S. Dokl)

rokomet

Sevniški rokometiši tonejo

Rokometiši Sevnice v zadnjem jesenskem nastopu v drugi zvezni ligi niso uspeli: priznati so morali premoč gostov iz Banjaluke. Po tem porazu so Sevnici na lestvici komaj 10. in ostajajo slejkoprej ena izmed štirih ekip, ki se bo spomladi krčevito otepala izpada. Kajpak pa v vrstah novincev ni čas za paniko - ampak za vestno vadbo čez zimo. Ribničani so v Piranu po pričakovanju izgubili in ostali sredi razpredelnice, Brežičanke pa so tekmo z Ekonomistom prestavile do spomladi.

Sevnica: Mladost 16:19

500 vnetih gledalcev je zastoj čakalo na zmago domačinov. Gostje so že v začetku pokazali zobe in si v ostri obrambi zagotovili izdatno prednost že do polčasa. Sedem golov po polovici tekme je bilo dovolj, čeprav so domačini v nadaljevanju zagrali precej bolje. Banjalučani so brez težav našli vrzeli v domači

obrambi, nasprotno pa sevniški rokometiši niso mogli prebiti obrambnega zidu Banjalučanov. Sevnica: Možic, Papež, Simončič, Jurišič, Bizjak, Svažič 5, Koprivnik 2, Štojs, Silc 4, Trbovc 5, Sirk.

Piran: Ribnica 11:7

V prvem polčasu zaostale prvenstvene rokometne tekme so Ribničani v Piranu dali le tri gole in to je domačinom po izenačenju v nadaljevanju zadostovalo za zmago. Zaradi razmočenega igrišča je bilo na obeh straneh veliko napak. Ribničanom po zaostanku v prvem delu kljub izenačenju v nadaljevanju ni uspelo nadoknaditi zamujenega. Ribnica: Lovšin, Zug, Kuželj, Matelič, Andolšek 1, Radič 4, Ponikvar 1, Kersnič 1.

namizni tenis

Za las je manjkalo!

Novomeški igralci namiznega tenisa so v Hrastniku proti vodilnemu Kemičarju za las izgubili prvenstveno tekmo slovenske lige. Somrak, ki se je razigral, je namreč premagal vse tri domačine in Kemičar je komaj dosegel najtesnejši uspeh. Danes bodo igrali Novomeščani proti Ljubljani, kjer brzkone nimajo upanja na uspeh.

Kemičar: Novo mesto 5:4

Somrak, Kapš in Zabkar so dosegli štiri točke proti Zalazniku,

Novaku in Ojstršku. Somrak je premagal vse tri Kemičarjeve igralce, četrto točko je dodal Kapš, pete pa Novomeščani niso več zmogli. Kljub najtesnejšemu porazu so Novomeščani po tem kolu napredovali za dve mesti, zaradi boljše razlike v dobljenih in izgubljenih nizih.

ŠPORTNI KOMENTAR

Prodor rokometu

Po zlati medalji v Münchnu - napredek v Jugoslaviji in tudi pri dolenjskih ekipah

Zlata olimpijska medalja iz Muenchna je nedvomno odlično poživilo za razvoj rokometne igre v Jugoslaviji. To je razvidno iz velikega zanimanja gledalcev - po košarkarskem zgledu so zdaj tudi rokometne tekme začeli televizijsko prenašati neposredno - pa tudi rokometnih moštev je vse več.

Kaj lahko zapišemo o jesenskem delu rokometnega prvenstva v zvezni in republiški konkurenci? Brežičanke so se v drugi zvezni ligi, ne glede kako bodo igrale v nadaljevanju, že zagotovile mesto v konkurenci tudi za prihodnje leto. Vsaj štiri ekipe bodo ob koncu za Posavskimi, z dobro igro pa se lahko v nadaljevanju prebijejo celo na četrto mesto. Pridobivanje izkušenj je kajpak za Brežičanke močno pomembno pri kaljenju ekipe, ki bi v naslednjih sezonah lahko posegla celo po višjih ciljih.

Sevnici so doma spo-

drsnili enkrat samkrat - proti Zeničanom si ne bi smeli dovoliti poraza. Zaradi tega jih čaka v nadaljevanju trdo delo, če bodo hoteli ostati med najboljšimi. Pomankanje izkušenj so sicer skušali nadoknaditi z borbenostjo, ki pa se na vročih tujih igriščih ne obrestuje.

V slovenski ligi so Ribničani že po navadi v zgornjem delu lestvice, na domačem igrišču pa le redko izgubljajo točke. Samo malo jih še loči, da bi se borili za prvo mesto in drugo zvezno ligo. Letos tega gotovo ne bodo mogli še popraviti, naslednjo sezono pa bi njihove ambicije morale slediti - sevniškemu zgledu.

Brežičani, ki so lani s Sevnici odločali o prvem mestu, so tokrat izdatno pomladili svojo ekipo. Po prvih porazih doma in na tujem so mladi prišli k sebi in verjetno ni več daleč čas, ko bo ekipa spet vredna starega imena.

J. SPLICAL

šport

NOVO MESTO: Ob zaključku sezone je atletski klub pripravil kros, ki se ga je udeležilo več kot 50 tekačev iz Novega mesta, Črnomlja, Šentjerneja in Ljubljane. Najuspešnejši so bili Novomeščani, v članski konkurenci pa je zmagal Tone Kovačič iz ljubljanske Olimpije. Rezultati: mladinke - Gazvoda, Rifej, Pečjak (vse iz NM); ekipno: AK Novo mesto; mladinci: Dragaš, Švener, Avbar (vsi iz NM); ekipno: AK Novo mesto; člani: Kovačič (Ol), Bučar, Cvelbar (oba NM); ekipno: AK Novo mesto. (S. D.)

TREBNJE: Mladinsko moštvo Trima iz Trebnjega, za katero so v prvi postavi igrali Bogdan Zupancič, Zmago Strajnar, Jože Piškur, Igor Babnik, Ignac Brajer in Tone Glavčev ml., na sobotnem mladinskem prvenstvu Slovenije v Kamniku ni dosegel uspeha. Odbojkarji Trebnjega so bili zadnji, presenetili pa sta zastopstvi Misljinje in Mežice. (M. L.)

NOVO MESTO: V soboto dopoldne bo v Novem mestu slovesen zaključek delavskih športnih iger, na katerem bodo podelili plakete, pokale in priznanja ob 10-letnici teh iger. Po razglasitvi zmagovalcev bodo zavrteli še nekaj športnih filmov v dvorani kina Krka. (J. P.)

ČRNOCELJ: V prvenstveni nogometni tekmi podzvezne lige Bela krajina iz Črnomlja in Elan iz Novega mesta nista dala nobenega gola, vendar je bila tekma pred koncem prekinjena zaradi tega, ker so domači igralci napadli sodnika. (J. M.)

NOVO MESTO: Na občinskem prvenstvu v namiznem tenisu je nastopilo 22 igralcev. Iz Šentjerneja in Metlike ni bilo nikogar, zato so se pomerili le domačini. Zmagal je zanesljivo Somrak, ki v finalu ni izgubil nobene partije. Z dvema porazoma je bil drugi Uhl, tretji pa Berger z enakim številom zmag. Zabkar in D. Pezelj sta bila s štirimi zmagami četrta in peta, potem pa so bili: Ziganter, Kovačič in Bartelj. V tolažilni skupini je zmagal mladinec Viridič. (J. P.)

LJUBLJANA: Selektorji slovenske reprezentance so v mlado reprezentanco slovenske A lige povabili tudi košarkarja novomeškega Novoteksa Šepetavca. Reprezentanca mladih iz A lige (do 20 let) se bo pomerila z reprezentanco B lige. (J. S.)

NOVO MESTO: V zadnjem kolu dolenjske kegljaške lige je Novo mesto premagalo Brežice 847:725, Celulozar Sevnico 774:706 in Trebnje Rudar 736:676. Končna lestvica:

N. mesto	12	10	0	2	9653:8718	20
Trebnje	12	9	0	3	8873:8660	18
Krško	12	6	0	6	9140:8974	12
Rudar	12	5	0	7	8636:8714	10
Celulozar	12	5	0	7	8866:9062	10
Part. Sev.	12	4	0	8	8231:8718	8
Brežice	12	3	0	9	8403:8957	6

Med posamezniki je bil najboljši Gričar iz Trebnjega s 1002 kegljema pred Dravincem iz Novega mesta, ki jih je podrl 1000. Štirje najboljši klubi so se uvrstili na slovensko prvenstvo.

Z začetkom šolskega leta se vedno pričnejo na novomeški gimnaziji mednarodni boji za naslov gimnazijskega košarkarskega prvaka. Tudi letošnjega prvenstva so se udeležili skoraj vsi razredi in zanj je značilno, da so si bile vse ekipe izenačene. Zmagali so igralci 3. b, ki so v finalu premagali košarkarje 2. b - (Foto: Z. Šeruga)

Jože Splichal

Oči v krogih Münchna

Kje ste, stari časi?

Kenmocu je po fantastični vaji na drogu v finalu za posamično razvrstitev na šestih orodjih gimnastičnega olimpijskega turnirja sicer naskočil malce nenatančno, toda viharen plaz v dvorani se je sprožil že takrat, ko je šel letel po zraku in se obračal okrog lastne osi v skoku, kakršnega še ni bilo!

Se nekaj sekund prej je bila v dvorani taka tišina, da se je slišalo vse, kar je Kenmocu, mali Japonec z jekleno voljo in neverjetno vzdržljivostjo, vzdihnil, premaknil po drogu z rokami, ali karkoli drugega. K temu se je slišalo samo še brnenje filmskih kamer, ker so Nemci dobesedno vsak njegov gib posneli na celuloidni trak. Nemška obsedenost je pač filmanje in fotografiranje, tega niso mogli skriti.

Tisto stotinko ali desetinko sekunde, ko je Kenmocu letel z droga na tla, me je preblisnilo: po Štuklju in Cerarju zdaj Jugoslavija nima nikogar, da bi mu ploskali ljubitelji tega športa. Za mnoge je gimnastika najbolj elegantna in hkrati tudi najtežji olimpijski šport.

Od Štukljevega zlata v mnogoboju in na drogu na pariški olimpiadi leta 1924 je minilo 48 let. Veliki mojster, prvi lastnik zlate olimpijske kolajne za Jugoslavijo, je tudi v Muenchnu opazoval, kako napreduje njegov šport. Drugi zlati mož jugoslovanske gimnastike Miro Cerar, ki je še na prejšnji olimpiadi pobral „svoje“ zlato na konju z ročaji, je bil tokrat zgolj poročevalec z olimpiade v Muenchnu. Dva moža, ki sta Jugoslaviji prinesla pet zlatih olimpijskih medalj, eno srebrno in tri bronaste, sta lahko samo nemo opazovala, kako je jugoslovanska reprezentanca padla na 12. mesto na svetu in kako danes ni nikogar, ki bi namesto njiju stal na zmagovalnih stopnicah.

Ko sta z zadržanim dihom spremljala nastope neprekosljivih Japoncev, sta se pač lahko spominjala dni, ko sta sama telovadila tako, da so ju, kot recimo Štuklja, ocenjevali s čistimi deseticami in da je vrhovni sodnik stoji ploskal mojstrovini drobnega Novomeščana na krogih. Ali pa, ko so na svetovnem prvenstvu v Pragi češki ljubitelji gimnastike pripravili četrturni žvižgalni koncert, ko so sodniki prenizko ocenili Cerarjevo brezhibno vajo na bradli in ko so gledalci vztrajali, dokler niso „poslednjemu romantiku na konju“, kot je šel glas o Miru Cerarju, popravili ocene tako, kot je zaslužil.

Večer v Sporthalle je bil zato dobrodošel trenutek za miselni obračun o načinu vzgoje jugoslovanskega športa, o naših navdihih in o borni bazi, iz katere naj bi črpali talente.

Zal gimnastika ni izjema, pri nas je tak način dela pravilo. Naj gre to za Štuklja ali Cerarja, za košarkarje ali Djurdjo Bjedov v Mexicu, za veslače ali kogarkoli drugega. Pri nas so zlate medalje plod posameznih navdihov, trenutnega bleška – nikoli jih nismo dobili zato, ker bi bili v nekem športu resnično močni in široki.

Zato se nam tudi dogaja, kot se nam je tokrat v Muenchnu, da smo morali čakati vse do zadnjih dveh dni, da smo dobili pet odličij. Naj bomo s tem sprijaznjeni ali ne, tako je: pri nas ni osnove, ni dobrih pogojev za delo, ni dovolj denarja niti ni dovolj spodbud. Posamezni zanesenjaki sicer preseñečajo in večajo naš športni ugled, toda s tem samo zakrivamo dejansko stanje in odlagamo reševanje problemov. Drugie pa delajo, načrtujejo – in žanjejo sadove. Sicer pa, da ne bo pomote: tudi Štukelj in Cerar sta se dvignila do zlata brez pogojev, brez zaledja ...

(Prihodnjič:
HEJ SLOVANI V SPORTHALLE)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Nadučitelj prihiti z brizgalnico

(Vodstvo) dežele Kranjske je nastopil baron Hein. Zastopi različnih uradov in društev so se mu poklonili. Obetal je vsem, da bode strogo pravičen ter naročal tudi uradnikom, naj gledajo, da bodo vršili pravico proti vsem strankam. Ako bode gospod vselej tako nepristransko delal, ga bomo gotovo spoštovali in ljubili.

(Zadnjič) smo djali, da je malo upanja, da bi se sešel v Pragi shod vseh čeških poslancev. Sešel se je vendarle, in gospodje so se v nekaterih rečeh – zlasti da se hočejo skupno poganjati za češko državno pravo – zjedini. Zeleti je pač, da bi si na pravej podlagi vsi naši severni bratje podali roke – bilo bi v korist njim – posebno pa še nam na jugu.

(V črnej) Afriki ni še miru. V zahodu v deželi vročehrvnih Dahomejcev se vojskujejo Francozi. Nekateri trdijo, da so zmagali neverne črnice, drugi pa trdijo nasprotno – da so bili tepeni, ker imajo premalo vajakov. Treba je na vsak način, da slednjič pokore ponosni Francozi neverskega dahomejskega kralja – grdobo, ki ima svojo palačo pokrito s človeškimi čepinjami. – Tudi na nasprotni, vzhodni strani nesrečne Afrike se vzdiguje baje nekov Osman Digma proti Egiptu. Angleži radi tega ne bodo še mislili na odhod iz Egipta.

Z naših vrtov

Kje je klobuk?

Ko so prišli na novomeški partijski konferenci do točke „razno“, je predsedujoči Pavel Car z resnim obrazom vprašal delegate, če ima kdo res še kaj pomembnega. Pa se dvigne Richard Romih:

„Da, jaz imam, tovariši! Rad bi vedel, če bom dobil nazaj klobuk, ki ga pogrešam že od prve konference.“

Ciganski pretep

V ponedeljek so se pri bencinski črpalki na Cesti herojev v Novem mestu stegli Cigani iz Gumberka. Poškodovanega Jožeta Brajdiča so morali odpeljati v bolnišnico, Adolfa in Franca Brajdiča so pridržali do iztreznitve, najhujši pretepač Roman Brajdič pa je pobegnil. Prijavili ga bodo javnemu tožilstvu.

Ljubitelji perutnine

V noči na ponedeljek je Jožetu Sajetu z Rateža nekdo iz kokošnjaka odnesel šest kokoši. Vidi Zupančič iz Novega mesta pa je isto noč nekdo vlomil v kokošnjak in ji ukradel sedem kokoši.

Eksplodizija v BELTU

V ponedeljek ob 13. uri je v črnomaljski tovarni Cosmos – Belt eksplodirala peč za sušenje znamke Jeder, izdelek tovarne Rače Končar. Eksplozija je hudo poškodovala 26-letno Ano Puhek iz Sečjega sela. Odpeljali so jo v novomeško bolnišnico, medtem ko vzrok in škodo še ugotavljajo.

S CESTE V JAREK

V nedeljo popoldne je avtomobil, ki ga je vozila Marica Klavčar iz Krškega proti Bizeljškemu, v Brezovici razneslo desho prednjo gumo. Avto je nekaj časa zanašalo po cesti, potem pa se je prevrnil čez rob na travnik ter obstal na strehi v meter globokem jarku. Škode na avtomobilu je za 20 tisočakov.

»Dolenjski list« v vsako družino

POD TOVORNJAK

V nedeljo, 45 minut čez polnoči, se je s tovornjakom peljal proti Ljubljani Ivan Grubenjak iz Plav pri Novi Gorici. Na Gmajni je srečal kolono vozil, ko mu je nenadoma zapeljal pred tovornjak Savo Milutinovič iz Brezic. Grubenjak je skušal nesrečo preprečiti, vendar je osebni avto zadela v tovornjak, potem pa ga je odbilo v jarek. V jarek se je prevrnil tudi tovornjak, prikolica pa je ostala na cesti. Milutinovič so hudo poškodovanega odpeljali v novomeško bolnišnico, na vozilih pa je za 20.000 dinarjev škoda.

Mož s taboriščno številko

Ljubiša Džorović, upokojeni podpolkovnik: »Današnja mladina ni pokvarjena – Moramo jo samo pravilno zaposliti, jo razumeti in uspehi njenega dela bodo kmalu vidni – Kdor ne verjame, naj pride na Dvor!«

Sedela sva v kavarni na Glavnem trgu. Med klepetom ostalih gostov, ki jih je v toplo kavarno prenal mrzel oktoberski četrtek, se je slišal njegov glas, kot glas učitelja. Pripovedoval je počasi in vsako besedo, ki se mu je zdela važnejša, je podkrepil s hitro kretnjo roke, me pogledal, če sem razumel, in nadaljeval. In šele ko sem odložil beležnico in sva se začela pogovarjati o drugih stvareh, ki naj ne bi zanimale bralca, sem zvedel marsikaj zanimivega.

Ljubiša Džorović, upokojeni podpolkovnik, se je rodil kmečkim staršem v vasi blizu Kragujevca. Kot sedemnajstleten fantič je končal vojaško šolo in vse od takrat pa do upokojitve je bil vojak. Leta 1941 so ga prav v Novem mestu ujeli Nemci in potlej je tri leta s taboriščno številko 105816 preživel v 25 taboriščih v Nemčiji, na Poljskem in v Franciji. Dvakrat je skušal pobegniti, kazni pa mu niso preprečile tretjega poba, na katerem se je spoznal s španskim borcem, ki mu je kasneje pomagal. V Parizu je takoj pristopil k narodnoosvobodilnemu boju. Iz Marseille je ilegalno prešel italijansko mejo. Ujeli so ga zavezniki in z njihovim posredovanjem je prišel v Bari,

nato na Vis, in od tam na bojišče.

Sedaj ima stanovanje v Ljubljani, na Dvoru pa manjšo hišico. Ne mara mesta. Na Dvoru se počuti kot doma, z ljudmi, posebno z mladino, pa se zelo dobro razume. In prav zaradi mladine oziroma zaradi njegovega dela z njo sva se zmenila za pogovor.

„Veste“, je začel, „mladina ni pokvarjena, kot trdijo starejši! Vedno je veljala tista, da kakor drevo posadiš, tako raste. Mladino moraš samo razumeti. Jaz jo, pa čeprav sam od mladosti nisem imel dosti, saj sem kot pubertetniček že nosil vojaško suknjo. Naj vsi tisti starejši, ki trdijo, da je današnja mladina slaba, to dokažejo! Jaz imam trdne dokaze, da ni. Dolgo časa sem si želel delati z ljudmi, jim pomagati, saj se takrat, ko komu kaj ponudim, mu pomagam, počutim tako, kot da bi sam kaj lepega dobil. Poglejte našo mladino na Dvoru! Jaz sem samo dal idejo, pripravil nekaj načrtov, se v njem imenu pogovarjal, vse ostalo je sama naredila. Staro žago, ki nam jo je dal Dominvest, smo obnovili, zraven pa še manjšo stavbo. Imamo dve plesni dvorani, prostore, kjer je televizija, bife, kjer mladi igrajo šah. Imamo knjižnico in tu se moram zahvaliti Studijski knjižnici Mirana Jarca, ki nam je podarila nad 700 knjig. V manjši hiši smo uredili prostor za igranje namiznega tenisa, kmalu pa bomo uredili še prostor za streljanje!

JANEZ KLUN, ljubitelj živali, obkrožen s svojimi zvestimi prijatelji (Foto: J. Primc)

Upokojenec na sprehodu po mestu s psom in srno

Janez Klun in srna »Pikica« vzbujata nemalo pozornosti na sprehodu skozi Kočevje – Tudi v gozd gresta, vendar srna ne pobegne

Upokojenec Janez Klun iz Kočevja je znan ljubitelj živali. Včasih je bil tudi lovec, zdaj pa je le še polhar. Razen več drugih živali ima prav zdaj doma dva polha (ime jima je Mišo in Miša) in srnico Pikico, ki je stara približno 4 mesece in pol. Srnico hranita z ženo še vedno z dudko. Popije po dva litra mleka na dan in poje kilogram ovsa.

S srnico se večkrat sprehajata po mestu, skoraj vedno v družbi s psom Bobijem, in vzbujata med mladimi in starimi veliko pozornost. Posebno otroci se je ne morejo

nagledati. Včasih gresta s srnico tudi v gozd. Seveda se tudi oddalji od „krušnega očeta“ Kluna, ko pa jo pokliče, priteče spet k njemu.

Na vprašanje, kaj bo s srnico, ko bo odrasla, pravi Janez Klun:

„Jaz je ubil ne bom! Dokler bom živ, je ne dam nikomur. Če bi umrl, pa jo naj spustijo v lovišče pri Starem logu.“

Povedal je še, da si Pikica dobro zapomni ljudi. Fanta, ki je bil pri njih na počitnicah, se je spomnila še po 14 dneh, ko je spet prišel na obisk.

J. PRIMC

Med pogovorom sem opazil, da je še vedno nekaj vojakov. To se vidi po kretnjah, po tistem pogledu, „razumeš“, včasih strogem pogledu. To pričajo njegovi črti, ki mi jih je nekam nezgodno izdal. Blizu stare žage sta podzemski jami, ki jih želi urediti za ogled, in ni si mogel kaj, da ne bi poudaril, da zelo prav prisle tudi za zaključnišča.

Na krasnem prostoru žago, ki je nekakšen otok mladinci z Dvora s pomočjo jakov iz komande novomeške garnizona, mladincev iz Zdravil Krka, Novoteksa in žemberka, delno uredili večjih skupinah (največja je la 80 vojakov) uredili in urejujejo prostor. Ker so tudi lepi slapovi, se bo tu Džorovićevim mnenju lah razvil pomemben turistični ter.

Ob koncu pogovora je „mentor“ mladine na Dvoru zelel, bi v časopisu pohvalili najpr devnejše mladince, ki so v v klub veliko dela in prostora njih ur. To so Ljuba, Boli, Ljuba Mirtič, Marta Zupan

Učna snov o urbanističnem pridom uporabili makete stavb razredov so po svoji zamisli in

6. Še trenutek, in cigara je motelčku. Doktorja sta zaklen bife. Dolgo in naporno znanst osušilo grla. Krepko sta nagm stala zidane volje in se kmalu stropje niže – v bar. Develit tu

...poznate naše sole! Ko ste jih obiskovali vi ali dedje in babice so bile morda tudi lepe. Danes so nekatere že življenjsko nevarne. Še
...samo smo prerasli. Vedrih obrazov pričakujemo vaš glas. (Foto: Vesel)

REFERENDUM MORA USPETI

Kaj onemogočajo neustrezni prostori?

...enje pedagoškega svetovalca zavoda za šolstvo SRS Jožeta Petančiča: »V zgodovini občine naj-
večja naložba v človeka. Sedanja generacija šolarjev bo družbeno aktivna še čez pol stoletja, zato
glasujemo tudi za našo bodočnost. Zaupanje v naše šolstvo«

„Sodobnejša pouka ne moremo
prijeti v stoletju starih šolah, zgra-
nani v glavnem za kombinirani
vrst. Ze stara resnica je, da je pouk
v popoldanskem času polovico učink-
ovitosti kot popoldanski, sedaj pa s
konec marsikje zvrščamo otroke v
svoje izmen! Osnovna zahteva je,
dane več šolskega prostora,
meti pretovalce.
Kateri pa so poglobitve te-
tere!

„Male šole zajemajo vse šolske novince v občini, vendar nima zato niti ena šola v občini primernih prostorov! Postopno pa je treba poselno opremiti učilnice, ne pa zasilnih sob. Pri osnovni šoli Sevnica so letos odprli že sedmi razred posebne šole. V tej šoli se izobražuje že 58 učencev, vanjo pa so vključeni le prizadeti in drugače moteni otroci iz neposrednega okoliša sevnške šole. Kar 30 prizadetih otrok iz ostalih šol v občini ni deležno tega pouka. Izgubljajo se v občajnih razredih, kjer nikakor ne bodo mogli pridobiti tistih znanj, kot bi jih v posebni šoli. Pot v ustvarjalno življenje bo tem otrokom v glavnem zaprta, zato je preureitev prostorov starega zdravstvenega doma v posebno šolo nujnost. Po večjih krajih v Sloveniji imajo že za vsak šolski oddelek podaljšano šolsko varstvo: v naši občini imamo zaradi prostorske stiske le 3 oddelke! V poslovska varstvo je zato vključenih le 3,5 odstotka otrok. Sedaj je tudi izredno malo možnosti za dopolnilni pouk nadar-

jenih in tistih otrok, ki težje sledijo pouku. Izjemno delo staršev v tovarnah terja za Sevnico dve izmeni predšolskega varstva. Šole nimajo posebnih prostorov za dejavnost krožkov in ostalih svobodnih aktivnosti, ki odtegujejo mladino s ceste. Šole nimajo prostorov za knjižnice, če-ti bi morale biti take, da bi otroci morali imeti neposreden stik s knjigami. Zavidljive uspehe smo dosegli glede šolskih malic, prejema jih 2358 otrok ali kar 93,6 odst. ker ni jedilnic, jedo otroci kar na šolskih klopih. Podaljšano bivanje otrok v šoli bo zahtevalo kosila za otroke. V tako obremenjenih šolskih prostorih domala ni možnosti za širše družbeno izobraževanje občanov ter kulturno in športno dejavnost.

– Kakšni pa so bili uspehi kljub vsem težavam?

„V zadnjem šolskem letu je izde-

„V zadnjem šolskem letu je izde-

Samoprispevka so oproščeni:

Po odloku občinske skupščine o razpisu referenduma za šolstvo in otroško varstvo so oproščeni plačevanja naslednje skupine občanov: občani, ki prejemajo socialne podpore, invalidnine in otroški dodatek, ne plačujejo dijaki od štipendij in učenci v gospodarstvu od vajenskih nagrad. Samoprispevka ne plačujejo občani, z osebnimi dohodki ali pokojninami nižjimi od 1.000 dinarjev mesečno, ravno tako ga ne plačujejo tisti, ki imajo edini dohodek od kmetijske dejavnosti po katastrskem letnem dohodku nižjem od 1.000 dinarjev.

Vsak »ZA« — prispevek za boljšo vzgojo naših otrok!

IRENA PETEK, učenka 8. razr.
osnovne šole Boštanj: "Večina slovenskih šol je bila zgrajena s pomočjo samopriskevkov občanov. Otroci, ki obiskujejo te šole živijo gotovo, veselo mladost. Kar zavidam jim. Večkrat mi je hudo, da že otroci v naši socialistični družbi živimo nenaklošno življenje. Dragi starši: pred vami je odločitev, s katero boste odločilno pripomogli k gradnji nove šole. Za vašo žrtev vam bomo zelo hvaležni."

NE BI SMELI POMIŠLJATI

SILVA DOBNIK, vodja lekarniške postaje Krmelj: „Ko samo slišimo, da gre za hoštvo, za otroke, ne bi sneli pomisljati. Kdo ne želi otrokom nekaj boljše! Glede tega ne more biti egoizma ali ima kdo otroke ali ne. Uspesnejše življenje mladih pomeni tudi boljše bodočnost naroda!“

TAKO DOBREGA ZBORA VOLIVCEV ŽE DOLGO NI BILO

DRAGO MIRT, predsednik krajevne skupnosti Blanca: „Nova šola bo res pridobitev za kraj. Do nedav-

lalo kar 95,7 odst. otrok, pred 10 leti je izdelalo le 82 odst. otrok. Leta 1963 je bilo še 10 odst. ponavljalcev, lani le še 3,9 odst. Pred 10 leti so od 10 učencev končali 8 razred le 4, v minulem šolskem letu pa 70 odst. Vsi navedeni pokazatelji so nad slovenskimi merili. Podatki so tako ugodni predvsem zaradi naporov učiteljev. Šole imajo zelo razvite stike s starši, udeležba na roditeljskih sestankih je že običajno od 90 do 100 odstotkov! Pričakujem, da se bo to zaupanje v šolo ugodno odrazilo tudi pri ljudskem glasovanju za samonrednivek."

Medtem ko delate za nas, se sproščeno igramo. Z izglasovanim samoprispevkom bo več prostora za malčke v Sevnici, gradili pa se bodo tudi vrtci v Boštanju in Krmelju. (foto: A. Železnik)

SOODGOVARJAMO ZA BODOČNOST

IVO PINTERIČ, direktor Stille-
sa: „Dobra osnovna izobrazba je
predpogoj, da človek lahko kaj do-
seže. Živimo na manj razvitem ob-
močju, če nam referendum uspe,
ese bodo materialni pogoji šolstva v
občini izboljšali, da bo vsaj manj
razlik glede izobraževanja. V pod-
jetju bo referendum uspel, ker se
vsakdo zaveda, da soodgovarja za iz-
obraževanje otrok.“

no reševanje težav, ne dvomim v uspešen izid referendumu. Prepričani smo, da bo mladina znala ceniti naš DA s pridnim učenjem. Le v izobraženem proizvajalcu in samoupravljalcu je moč nad zaostalostjo in revščino."

NEREŠENO VARSTVO OVIRA PROIZVODNJO

SUZANA JARH, socialna delavka
konfekcije Jutranjka: „Razvoj otro-

IRENA PETEK

SILVA DOBNIK

JELKO ŠTOJS

SUZANA JARH

DRAGO MIRT

Ne le za usnjarje, tudi za kemike!

Od 9 tanink v Jugoslaviji ostala le sevniška! Boljše izkoriščanje surovin s proizvodnjo borznega izdelka: furfurala

Januarja prihodnje leto bo v sevniškem obratu konjiškega Konusa stekla težko pričakovana dodatna proizvodnja furfurala, tekočine, ki je iskan borzni proizvod po svetu in ga doma še nihče ne proizvaja. Iskan v naftni industriji, proizvodnji umetnih brusov in ferod, ima pa tudi neomejene možnosti za uporabo v kmetijstvu za utrjevanje umetnih gnojil.

Poglavitno za obrat v Sevnici pa je, da bodo izluženi les, ki ga pri proizvodnji tanina izkoristijo le 7-odstotno, izkoristili še enkrat toliko, to pa pomeni konec negotovosti in strahu pred izgubami. Pet tanink v Jugoslaviji je namreč

pobralo, v Sevnici pa je le ostalo pri kruhu 95 do 100 delavcev pri proizvodnji tanina in še nekaj deset zraven za furfural. Gre skoraj izključno za moško delovno silo, ki v občini že tako težko najde delo.

Obrat je torej našel svoje mesto v okviru industrijskega kombinata Konus, združitev leta 1964 je bila zanj edina rešitev. Imamo tudi zadostno število strokovnjakov: dva diplomirana inženirja kemije in dva laboratorijska tehnika več. Delo dobro opremljenega kemijskega laboratorija je namreč osnova za spremljanje proizvodnje tako glede količine, kot tudi kakovosti ta-

nina. Kolektiv je pripravljen sprejeti še določeno število ne kvalificirane delovne sile.

Politični aktiv kombinata je že razpravljal o izvajanju ustavnih dopolnil, o tem so govorili tudi samoupravni organi, ki obravnavajo več načinov organizacije podjetja v obliki temeljnih organizacij združenega dela. V sevniškem obratu so vsekakor optimisti glede boljše prihodnosti obrata, saj jim usmeritev na furfural poleg proizvodnje tanina zagotavlja rentabilno proizvodnjo. Želijo, da se reši tudi vprašanje cen, saj so cene lesu kot osnovni surovini proste, medtem ko je cena taninu določena.

Dobro opremljen kemijski laboratorij je sestavni del proizvodnje. (Foto: Mirko Vesel)

Prodajalna tehničnega blaga in opreme je največja trgovina v Sevnici in je vselej dobro založena.

TRGOVSKO PODJETJE

SEVNICA

nudi v svojih prodajalnah v Sevnici in okoliških krajih vse vrste blaga:

- živila in gospodinjske potrebščine
- tehnično blago in gospodinjske stroje
- konfekcijsko in metrsko blago
- obutev in usnjeno galanterijo
- vse vrste gradbenega materiala
- vse drugo blago, ki ga potrebujete za dom in v službi

OBIŠČITE NAŠE PRODAJALNE, KJER BOSTE SOLIDNO POSTREŽENI IN ZADOVOLJNI Z NAKUPOM!

STILLES

tovarna stilnega pohištva in notranje opreme, sevnica

SLOVENIJALES

RAZVOJ PODJETJA

	Vrednost proizvodnje	Dohodek	Ostanek dohodka	Število zaposlenih
1965	9.429.110	3.423.260	214.060	282
1969	18.074.380	7.493.855	363.482	286
1970	20.159.569	9.996.552	2.841.494	302
1971	28.324.345	12.974.070	3.431.978	311
1972	33.000.000	14.931.000	3.600.000	320
1973	44.000.000	17.000.000	4.500.000	335

Govorica številk o uspehih LISCE

KAKO LETOS GOSPODARI OBSAVSKI VELIKAN – KAKO LETOS GOSPODARI

Za dobro petino večji dohodek v devetih mesecih – Predvidena graditev v Krmelju in Zagorju – V letu 1973 nespremenjene cene – Načrt stanovanjske graditve za obdobje 1972–76 – Upi za slabše plačane

Pogled v šivalnico, kjer delajo za izvoz

Sevniška občina praznuje svoj praznik v spomin na osvoboditev aktivistov OF iz sevniških zaporov. Spomine iz narodnoosvobodilnega boja najlepše počastimo z uspešnim delom, z nadaljevanjem revolucije in boja za človekovo materialno in duhovno osvoboditev. Sevniška LISCA prispeva vanj s svojim dobrim gospodarjenjem, z delovnimi rezultati.

Vse nad planiranim

V prvih 9 mesecih letošnjega leta je LISCA naredila za 5 odst. več izdelkov kot v enakem lanskem obdobju. Ta uspeh je bil dosežen tako, da je podjetje preseglo planirano storilnost za 6,27 odst., delovni čas je bil za 3,24 odst. bolje izkoriščen, čeravno podjetje ni doseglo planiranega števila zaposlenih. Taki rezultati so omogočili, da so v LISCI imeli v 10 mesecih letos za 18 odst. večje osebne dohodke in skupno po prejšnje 1500 dinarjev na zaposlenega.

Izvoz je bil letos kar za 58 odst. večji od planiranega. Pretežni del gre na račun prodaje v 10 zahodnoevropskih držav in le 8 odst. izvozijo v tri vzhodnoevropske države. To pomeni, da se je podjetje s svojo kakovostjo prebilo na zahtevna tržišča, na domačem trgu pa čedalje močneje sodeluje z vsemi kupci, ki se izkažejo kot redni plačniki.

V 9 mesecih letošnjega leta je LISCA dosegla že 147 milijonov dinarjev celotnega dohodka ali 20 odstotkov več kot v ena-

kem obdobju lani. Dohodek se je povečal za 23 odstotkov, tak rezultat pa je vplival tudi na delitveno razmerje v korist skladov podjetja. Pri tem podjetje upošteva samoupravni sporazum, ki narekuje, kako deliti osebne dohodke in sredstva za razširitev proizvodnje. Do sedaj podjetja sporazum ni v ničemer omejeval, marveč je v skupini tovrstnih delovnih organizacij omejil določene odstopne, razen tega pa vplival, da so zaslužki nižje kvalificiranih delavcev hitreje naraščali kot prejemi drugih zaposlenih. S tem je bil dosežen eden bistvenih smotrov sporazuma. Nadalje je za gospodarjenje LISCE značilno, da so bili režijski stroški za 4,54 odstotkov manjši v primerjavi s planom in so med drugim vplivali na to, da je poslovni rezultat kljub vsem podražitvam ugodnejši kot lani.

200 novih delovnih mest

Da bi dobro gospodarili ob novi ekonomski politiki in zahtevah po stabilizaciji je podjetje že v začetku lanskega leta sestavilo dolgoročni program razvoja. Ta je služil tudi za kratkoročno načrtovanje, za sestavo letnega gospodarsko-finančnega načrta. Stabilizacijski program naše republike predvideva, da se bo ob kreditnih omejitvah v nekaterih primerih proizvodnja

zmanjšala ali za določen čas ostala na isti ravni. To pomeni, da je nadaljnji razvoj mnogih podjetij, tudi LISCE, odvisen od lastnih možnosti za razširjeno reprodukcijo. Iz teh razlogov so v LISCI že lani odložili nekatere načrtovane investicije ter jih prenesli na letošnje leto.

Od 17 milijonov din naložb v letu 1973 je polovica predvidena za gradnjo novih obratov v Zagorju in Krmelju. S temi naložbami bodo zaposleni dobili boljše možnosti za delo, več kot 200 ljudi pa bo dobilo zaposlitev na novo. Drugi del vlaganj bo šel na račun nakupa nove opreme ter za odplačilo investicijskih posojil. Vsa vlaganja bodo financirana iz lastnega, LISCINEGA denarja.

Druge značilnosti gospodarjenja v prihodnjem letu so naslednje: fizični obseg proizvodnje se bo v primerjavi z letom 1972 povečal za 11,5 odstotkov, od tega na račun povečane števila zaposlenih za 6 odstotkov, drugo pa na račun večje delovne storilnosti. Tako kot doslej bo tudi vnaprej delovna storilnost in prizadevnost osnovno vodilo za nagrajevanje delavcev in za njihove osebne dohodke. V mnogih razpravah organov samoupravljanja in kolektivnih sestankih je bilo poudarjeno, da zasluži v prihodnje še posebno pozornost splošno varčevanje, ki lahko prinese podjetju veliko dodatnega dohodka. Ocenjeno je tudi, da se bodo v prihodnjem letu fiksni stroški na enoto izdelkov zniževali, kar spet daje možnosti za večji finančni uspeh. Glede na to, da se je tržišče umirilo in da ne pričakuje povišanja cen osnovnih surovin, LISCA v letu 1973 ne namerava spremeniti prodajnih cen. V načrtu je, da bo prodala za 200 milijonov dinarjev svojih izdelkov in da bo s tem celotni dohodek za 9,7 odstotka večji kot v letu 1972.

Desetine novih stanovanj za delavce

Na zadnjem zasedanju osrednjega delavskega sveta so sprejeli program stanovanjske gradnje za obdobje 1972–76. Minilo je že eno leto, kar so bili sprejeti trije zakoni, ki urejajo stanovanjsko gospodarstvo. V LISCI menijo, da so nekatere delovne organizacije in drugi vse premalo naredili in se premalo potrudili, da bi sestavili

dobre programe. V LISCI so, da bi ugotovili, kolikšne so potrebe delavcev, naredili posebno anketo. Iz nje izhaja, da želi kar 158 delavcev graditi zasebne hiše (podatek velja le za območje Sevnice).

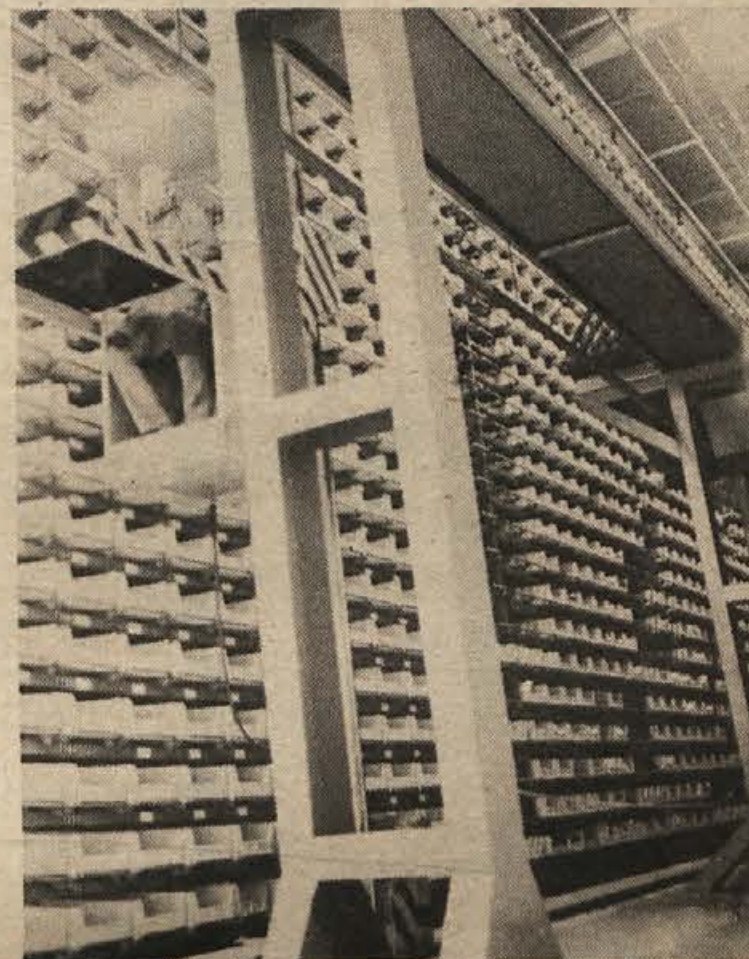
Ostane vprašanje, če bo v tem času tolikim željam mogoče ustreči, ker bo po programu občine, ki je v pripravi, mogoče iz sredstev podjetja dati le 30 odstotkov za zasebno stanovanjsko gradnjo. Drugo je vprašanje, koliko bo podjetje namenilo za stanovanja v družbeni lastnini. Zaradi potreb po strokovnjakih (in tudi sicer po stanovanih) namerava LISCA v tem obdobju zgraditi 34 samostojnih sob in garsonjer, 18 enosobnih, 70 dvosobnih in 9 trosobnih stanovanj.

Organi upravljanja so že sklenili, da bo podjetje v naslednjem letu izločevalo za stanovanjsko graditev 6 odstotkov, in

ne le 4 odstotke kot doslej. S tem namerava pospešiti vlaganja v stanovanja in bo v letu 1973 v ta namen na voljo že 5.157.000 dinarjev. S tem denarjem bo kupljenih 18 stanovanj, podjetje pa bo oročilo tudi denar, ta pa bo z bančnimi sredstvi oplemeniten v letu 1974.

Da bi v prihodnje bili kos stanovanjskim problemom, so se v LISCI odločili spremeniti določila pravilnika o dodeljevanju posojil za zasebno gradnjo, za nakup stanovanj v blokih in za dodeljevanje stanovanj v družbeni lastnini. Nova določila pravilnika bodo predvidevala tak merila, po katerih bodo delavci z manjšimi prejemki udeleženi z enakim številom točk oziroma zneskom posojila kot delavci z večjim zaslužkom. Da bi povečali zanimanje za varčevanje, bodo v LISCI, kot predlagajo, ustanovili poseben sklad varčevalcev.

Lisca
SEVNICA

Najnovejša pridobitev Lisce je moderno in mehanizirano visoko regalno skladišče

V novih prostorih Lisce v Sevnici imajo moderno skladišče in tudi nekaj proizvodnih prostorov

USPOSOBITI SE ZA DELO IN SAMOUPRAVLJANJE

Kako nameravajo v sevniški JUTRANJKI poglobiti samoupravljanje z ustanovitvijo posebnih temeljnih organizacij združenega dela

Eno desetletje ne pomeni za zgodovino skoraj nič, za čas ene generacije precej, za življenje podjetja, kakršno je sevniška JUTRANJKA, pa zelo veliko. V obdobju 10 let je „na Radni“ v Sevnici nastala od nekdanje 16 kv. m velike šiviljske delavnice s sedmimi delavci prva specializirana jugoslovanska tovarna za izdelovanje otroške konfekcije in eno največjih podjetij v tem delu Slovenije.

Pred dnevi je to komaj 10 let staro podjetje doseglo že 10 starih milijard celotnega dohodka v tem letu, kar je za 2 milijardi več kot vse lansko leto. Še letos bo končana gradnja nadaljnjih 4.000 površinskih metrov proizvodno-skladišnih prostorov, s tem pa bo dana solidna podlaga za še bolj smotno in donosno poslovanje.

V podjetju ugotavljajo, da je treba zdaj več narediti tudi na področju samouprave. Odločili so se, da bodo samoupravljanje poglobili in ga uveljavili v vsem njegovem bistvu. Ne glede na to, da že sedaj v raznih odborih neposredno sodeluje pri odločitvah prek 90 ljudi, ugotavljajo, da samoupravljanje zahteva še veliko več. Zlasti je treba, da se člani delovnega kolektiva temeljiteje seznanijo z vsebino in cilji samoupravljanja, kar se včasih zaradi nepoznavanja dvoumno razlaga. Da bi to dosegli, bodo v podjetju med drugim prirejali tudi predavanja, za katera bo denar prispevalo podjetje, podobno, kot je prispevalo za priučitev nad 700 deklet, ki so šle skozi priučitveni center.

Komisija za uresničevanje ustavnih dopolnil intenzivno dela in si prizadeva, da bi 22. ustavno dopolnilo, ki govori o temeljnih organizacijah združenega dela, uresničili še pred novim letom. JUTRANJKA ima namreč razen tovarne v Sevnici še dva obrata: enega v Brežicah in drugega v Hrastniku; vendar nimata zaključenih tehnoloških in organizacijskih pogojev. Zaradi tega predvideva osnutek, ki je pripravljen, po-

sebnne temeljne organizacije združenega dela. Te sicer ne bi imele značaja pravne osebe, pač pa vse pravice pri delitvi dohodka in dobička. Ta pravica bi se zaračunala tudi za vsa leta nazaj in bi na primer obratu v Brežicah pripadalo 31. 12. 1972 iz skladov podjetja približno 500 milijonov starih dinarjev – v dobro skladom te temeljne organizacije združenega dela.

V razmerju med izplačanimi osebnimi dohodki v celotnem podjetju in izplačanimi osebnimi dohodki v obratih, bi se delili že ustvarjeni skladi. Na tej osnovi bodo temeljne organizacije združenega dela enakopravno udeležene pri delitvi ter pri ustvarjanju svojih in družbenih sredstev. Skupne službe in skupno odločanje bo v prihodnje samo tam, kjer to zahteva racionalizacija poslovanja, vse drugo pa bo samostojna zadeva obratov, ki seveda s tem prevzemajo tudi ustrezno neposredno odgovornost. V podjetju računajo, da bo z enakopravnim položajem pri ustvarjanju in delitvi dohodka doseženo še večje zanimanje za poslovanje podjetja ter še večja odgovornost vseh zaposlenih, s tem pa tudi večji ekonomski učinek.

Načelo delitve je po dosedanjih analizah, vsaj v začetni fazi, enostavno in lahko razumljivo vsakemu delavcu. Norme so za celotno podjetje enotne, zato bo tisti obrat, ki bo dosegel največjo delovno storilnost razen ustreznih osebnih dohodkov doseženi produktivnosti ustrezno udeležen tudi pri delitvi dobička in pri formiranju lastnih skladov. Razen čistih računov v materialnih odnosih bo nova ureditev prinesla večjo samostojnost povsod, pri vseh tistih vprašanjih, ki neposredno zadevajo zaposlene in ki vplivajo na poslovanje temeljnih organizacij združenega dela. Komisija namerava pogumno uvesti to novost v prepričanju, da je enakopravnost obratov, tudi pri delitvi dobička, ena izmed osnovnih zahtev za doseganje boljših rezultatov dela, saj se bo zavestno povečal interes 1000-članskega kolektiva; toliko zaposlenih namreč že šteje ta sevniški samorastnik.

Delo pri stroju za vezenje vzorčkov

Delo v oddelku za domači trg

Krojenje z rezalnim strojem

Pri likalnem stroju

Novak (200 prostovolj-
ci), Lado, Repar, Franc Re-
pa, Jože Mirtič in Franc Buko-
vič (vsaj nad 100 delovnih ur)
in nekateri drugi. Prav tako
razpravlja Francu Golobu iz
Kočevja in nekaterim delov-
nim organizacijam, ki so jim po-
pomorne, in upa, da jim bodo
prihodnje.

J. PEZELJ

Seznam na plan!

Občinski svet ZK Posavje za-
poved od komunistov v osnovnih
šolah ZK v delovnih organi-
zacijah, naj s svojim vplivom izpo-
ved, da bodo delavci zvedeli
meseč za vse prejemke v ko-
šarici. Tudi seznam vsch delavcev,
kaj v podjetju kredit ali so bili
v drugih ugodnosti, naj bi
posredovali zaposlenim. Te
se naj dopolnijo še poimenski
sezname delavcev, ki uporabljajo
osebno premoženje in ki so pod-
pisniki karkoli dolžni.

RADIJSKA POSTAJA?

Na zadnji seji izvršnega odbora
občinske kulturne skupnosti Kočev-
ja so ugotovili, da sodi Kočevje med
redka občinska središča v re-
publiki, ki se nimajo svoje lokalne
radio postaje, čeprav naj bi jo po
statutu RTV imele. Menili so, naj bi
se razpravljali in odločili še
med organi. Izvedba teh načrtov
ne bi bila draga, saj za poslo-
vanje lokalnih radijskih postaj, ki so
v mreži RTV, nosi večino
stroškov RTV Ljubljana.

Stane Lužar in Ljubo Mlakar nameravata prihodnje leto z dvosedežnim biciklom malo dalj po Jugo-
slaviji. Njuna najdaljša letošnja proga je bila Kočevje-Ljubljana. Bicikel je prve preizkušnje dobro
prestal in fanta tudi. (Foto: J. Primc)

S TANDEMOM VZBUJATA SPLOŠNO POZORNOST

»Lej lej, kakšno kalu!«

Dvosedežni bicikel je preizkušnje dobro prestal, zato bosta Stane in Ljubo
odrinila z njim po Jugoslaviji – Vabita tudi druge voznike takih koles

Splošno pozornost, predvsem med mladino, vzbujata s svojim
tandemom (dvosedežnim biciklom) 18-letna Stane Lužar in Ljubo
Mlakar, ročna stavca pri podjetju KOČEVSKI TISK v Kočevju. To
niti ni čudno, saj takega bicikla ni daleč naokoli.

„Dokončala sva ga konec
avgusta letos. Z njim sva obiska-
la znanca v Ljubljani, Sodra-
žico, večkrat pa sva bila v Rib-
nici in krajih okoli Kočevja,“ je
povedal za uvod Stane Mlakar.
Sicer pa za šport v prostem
času zelo rada kolesarita.

Kaj posebnega na teh potova-
njih nista doživela, le povsod,
kamor prideta, vse zija za nji-
ma. V Velikih Laščah se otroci
kar niso mogli načuditi čudne-
mu biciklu („Lej lej, kakšno
kalu!“). Pokvaril se jima še ni.
Na zavore bolj malo pritiskata,
čeprav gre po daljših klancih
precej hitro. Tudi nekaj pro-
metnih znakov že vesta in do-
slej nista imela z njimi posebnih
težav, le v Ljubljani sta peljala
po enosmerni cesti v napačno
smer.

Prihodnje leto nameravata
odriniti na daljšo pot po Jugo-
slaviji. Vendar pravita, da bi že-
lela potovati v skupini. Zato
prositā vse, ki imajo dvosedežne
bicikle in žele potovati z njima
po Jugoslaviji, naj jima pišejo,
da se bodo dogovorili za smer
poti in dan odhoda.

„Če bo šla na pot večja sku-
pina dvosedežnih biciklov, bo
bolj zanimivo ne le za nas,
ampak bomo tudi mi bolj zani-
mivi za ljudi,“ menita mlada bi-
ciklista.

J. PRIMC

PRILožNOST ZA TALENTE

Zveze kulturno-prosvetnih orga-
nizacij Slovenije, Glasbena mladina
in RTC Ljubljana iščejo mlade in
nadarjene pevce. V Metliki zbira
prijava Stane Fux, predmetni učitelj
glasbe na osnovni šoli.

T.

široka usta

MIHA MATÉ

9

Ni me
motilo, da je neko kočevsko podjetje na začetku reforme
dalo odpoved vsem Ribničanom, ko se je vse to malo bolj
poleglo, so pa spet odprli ista delovna mesta. Dejali so: „Rib-
ničani se bodo že znašli, če drugega ne, bodo šli pa v Nem-
čijo delat!“ Dobro je, da mi nismo preveč zamerljivi. Še
vedno naše otroke, ko se izvalijo iz tistih plenč, primemo za
ušesa, obrnemo proti Kočevju, vzdignemo in pravimo:
„Tam je Kočevje, tam si boš kruh služil!“

Naj živi bratska Arcevia! Menda ni Ribničana, ki se ne bi
pridružil tem besedam in zakaj tudi ne, saj nas z bratskim
italijanskim mestom marsikaj veže in nas bo še bolj.

Ni še dolgo tega, kar se je naša delegacija vrnila iz tega
prisrčnega mesta in ugotovila, da je res skrajni čas za pobra-
tenje. Kaj bi se ribniška občina bratila npr. s kakšno slo-
vensko občino, ali pa celo združila! Ne, to pa ne! S kočev-
sko pa še najmanj, ali pa npr. z lenartsko. Le pomislite, kako
bi zvenelo Ribnica-Lenart, saj bi se že kdo našel in prečital:
Ribnica le na rt. Z Arcevia je pa vse nekaj drugega. Mesti
imata mnogo skupnega in bi se dobro dopolnjevali. Razen
tega so bili tu prav Ribničani prvi, ki so organizirali upor
proti fašistom. Zato ni nič čudnega, če so našemu županu
dali na slavnostni seji kar zlato kolajno, enemu borcu, ki je
bil tu med vojno, in drugima dvema pa srebrne.

Prvi korak je bil tako storjen. In sedaj je bilo na vrsti naše
mesto. Na občini so dolgo časa gruntali, kaj bi pokazali
gostom iz Italije. Svetoval sem jim, naj jim najprej pokažejo
občinski proračun in blagajno in če bodo potem še za po-
bratenje, bo ta zveza res trdna. Toda nihče me ni hotel
poslušati.

Tudi to sem dejal, da bi bilo dobro, če bi bilo takrat na
našem festivalu kaj domačega na programu, pa ne samo
razniji in čevapčiči. Recimo, ribniški humoristični večer.
Bati se nimamo kaj, da bi se blamirali, saj gostje tako in tako
ne razumejo naše špraha, če bo pa domača publika žvižgala,
bodo mislili, da to zraven spada.

„... in bodo v našem mestu postavili spomenik nočnemu
čuvalu ...“

Nihče me ni hotel poslušati. Zato je bilo pa v dneh obiska
na Travnici gori takšno, da se je kar gora tresla. Pokalo je kot
dvainštiridesetega, pa ne iz pušk, marveč iz italijanskega šam-
panjca. Tudi mi smo jim postregli s pristnim cvičkom iz
Gadove peči. Italijani so bili nad njim še prav posebno nav-
dušeni. Se drugi dan, ko se je že vse nekolikanj poleglo, jih je
moral občinski kurir opolnoči zbuditi, da so se naši itali-
janski bratje obrnili na drugo stran, da jim ne bi cviček
črevesja razžrl. Ko so se vrnili v Ribnico, smo pa kar mež-
narja najeli, da je opolnoči zvonil.

Uspeh je bil popoln. Na občini je bil podpisan protokol o
trajnem prijateljstvu. Naši gospodarstveniki pa so z arcevi-
janskimi sklenili pogodbo, da bodo Italijani še naprej izde-
lovali makarone, luknje bodo uvažali pa kar iz Ribnice. Za
kvaliteto tudi jaz ne dvomim, saj so jih za mušter dali kar
nekaj iz občinskega proračuna. Bile so ravno prave, čeprav je
neki njihov Endrižo dejal, da bi bilo morda bolje, če bi bile
za spoznanje manjše.

Tudi jaz tako mislim, vendar upam, da bomo njihovi želji
le ustregli do ponovnega obiska. Drugače naj pa oni svoje
makarone prilagodijo našim izdelkom. Pa naj kdo še reče, da
takšne reči niso koristne.

„Ne vem, kam vse to pelje,“ mi je zadnjič potožil France.
„Vidiš, v Šentvidu pri Stični so odkrili spomenik Ribničana
Urbana. Izpred nosu ti ukradejo domače folkloristične
stvari. Kaj naj postavimo v Ribnici, ko se bo v občinsko
blagajno steklo kaj denarja. Nemškega Fritza, ali kaj?“

Ko sem prišel na občino, sem videl še bolj kisle obraze. Le
župan se je malo bolj junaško držal in dejal, da bodo v našem
mestu postavili spomenik nočnemu čuvalu. Imel naj bi hele-
bardo v rokah in stal naj bi sredi mesta.

Lepa reč, sem si mislil. Prav tisti lenobi boste postavili
spomenik, ki je zaspal in pustil Ribnico pogoreti. Je pa že
bolje, sem jim med smehom dejal, da ukradete Laščanom
Martina Krpana ali pa Muljavčanom Krjavlja, kakšna koza bi
se pa tudi pri nas dobila, če že ne kakšen grešen kozel.

Učencem v šestih razredih na osnovni šoli v Kočevju ni povzročala težav. Pri tehničnem pouku so s
modeli izdelali pod vodstvom likovnih pedagogov tovarišev Jarja in Brudarja. Na sliki: učenci 6.
razreda vodstvom tovariša Ivana Brudarja nazorno prikazali ureditev modernega mesta – (Foto: France Brus)

SKOK NA MARS

Jezus, primerka se nama bosta odtajala! se je sled-
njič udalil po čelu doktor Cu. Vrgla sta iz naročij
ljubki striptizeti in planila v svojo cigaro. Odfrujala sta
izpred motela z dva tisoč petsto na uro – še dobro, da
jima „leteča“ ni vtaknila balončkov v usta!

No, prepozno je bilo, da bi odšla v svoj laboratorij
in doktor Cu je rešil problem z odtajanjem elegant-

neje: vtaknil je poltrda Paradižnika in Paradižnico v
domačo hladilnik. Jutri ju pač pretovori v labora-
torij ...

Natrskani doktor se je po tej „operaciji“ splazil v
zakonsko spalnico. Smrtna tišina je zavladala po sta-
novanju, kar pomeni, da valjar ni stopil v akcijo ...

Potujoči kriminal prihaja?

Miličniki na Dolenjskem se srečujejo s potujočimi prostitutkami, medtem ko so v slovenski skupščini že govorili o uživalcih mamil

V prosvetno-kulturnem zboru slovenske skupščine je mariborska poslanka Majda Slajmer zastavila vprašanje o razširjenosti narkomanije v Sloveniji. Številke, ki jih je dobila v odgovor, so že zaskrbljujoče. V Ljubljani so v prvem letošnjem polletju zabeležili 100 uživalcev mamil, v Mariboru pa v zadnjih dveh letih 170.

Na slovenskih cestah je bilo do nedelje že 508 mrtvih. Med mnogimi čimni točkami nosi nesladen rekord tudi slovenski del avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb. Hude nesreče se tudi na območju Dolenjske vrstijo dan za dnem in smrt na tej cesti je postala že vsakdanja sopotnica. Na fotografiji: žalostno zadnje dejanje ob eni izmed zadnjih nesreč z najbolj pretresljivim koncem - (Foto: M. Legan)

KRIMINAL V BREŽIŠKEM PREVOZU:

Po cestah vozijo krste

Jože Filipčič in Anton Gramc iz Brežic sta v preiskovalnem zaporu, ker sta bila podkupljiva

V preiskovalnem zaporu v Novem mestu premišljuje o svojem nečednem početju komisija za tehnične preglede motornih vozil brežiškega podjetja Prevoz. 45-letni Jože Filipčič in dve leti mlajši Anton Gramc, oba iz Brežic, sta namreč velikemu številu lastnikov motornih vozil dajala ustrezne žige - za podkupnino.

Kako so to počeli? Skupaj s posredniki - dva izmed njih, Stjepan Dimić, gostinčar iz Zapršiča, in Ivan Gabrek, klepar iz Samobora, ki sta tudi za zapahi - so organizirali svoj način dajanja potrdil o tehnični brezhibnosti motornih vozil. Posredniki so prinesli prazne kartone, komisija pa jih je žigosala, čeprav vozil sploh ni videla. Uslugo so podjetni lastniki vozil goljufivoma delavcem brežiškega Prevoza plačevali, kot je

zdaj znano, po 50 do 200 dinarjev. Uprava javne varnosti iz Celja, ki je prišla podkupljivcem na sled, računa, da je na tako kazniv način prišlo do tehničnih pregledov več kot 1.000 vozil iz Posavja in zagrebškega območja.

Prva preverjanja so pokazala, da gre v večini primerov za vozila, ki tehnično ne ustrezajo. Večinoma, tako kaže, imajo slabe zavore: po naših cestah zdaj vozijo torej tudi morilci. K ponovni registraciji bodo slejkoprej morali priti vsi tisti, ki so zdaj dobivali taka potrdila na črno. Kajpak pa bodo lastniki, če bodo povzročili karambol z goljufivim tehničnim pregledom, smatrali, da so storili zelo hudo kaznivo dejanje, zato je bolje, če se takoj sami prijavijo in uredijo tehnični pregled po normalni poti.

Republiški sekretariat za notanje zadeve je začasno prepovedal brežiškemu Prevozu opravljati tehnične preglede motornih vozil, o tem pa je obvestil tudi druge pooblaščenice organizacije v Sloveniji. To pa je razumljivo, saj so podjetja sama odgovorna za pošteno delo svojih delavcev.

PETURNA NOČNA AKCIJA:

Trezni »Martinovi« šoferji

V soboto ponoči so miličniki ustavili 297 voznikov: kljub »Martinu« le 11 vinjenih

Martinovanje očitno ni zavedlo voznikov, da bi pregledovali pogledali v kazare. Uspeh akcije, ki se je začela v soboto ob 21. uri, končala pa v nedeljo ob 2. uri, je za marsikoga presenetljiv: komaj 11 voznikov je imelo več kot pol promila alkohola v sebi, še 6 jih je bilo vinjenih, vendar ne toliko, da po naših zakonih ne bi smeli za krmilo.

Zaradi dežja je bilo sicer nekaj manj prometa, toda v Zabji vasi, Mačkovicu in Črnomlju so miličniki v petih urah ustavili 297 voznikov od 620, ki so v tem času vozili mimo kontrol.

Po uradnih podatkih je največ uživalcev med srednješolci in študenti filozofske in pravne fakultete, najbolj pogosto pa segajo po hašišu, marihuani in tudi LSD. V Mariboru pa je najbolj razširjeno kupovanje zdravila kodein.

Na Dolenjskem, tako pravijo pristojni, se s tem problemom še nismo srečali. Marjan Püreber iz novomeške uprave javne varnosti pa pravi o drugem podobnem problemu, ki ga pri nas tudi ne gre podcenjevati: »Prostitucije na našem območju ni, toda miličniki večkrat zalotijo ljubljankin in zagrebčanke, ki pridejo za nekaj dni, »delat« na Dolenjsko, potem pa se vrnejo...«

V Sloveniji so lani prijavili 483 oseb sodnikom za prekrške - zaradi potepuštva in suma klatestva. Če na Dolenjskem uradno prostitucije ni, je pa zanesljivo, da se v najstarejši obrt podajajo tudi Dolenjke, ki pa imajo donosnejša polja v Ljubljani in na morju. Po podatkih, ki so jih objavili, dobivajo prostitutke za svoje usluge od 50 do 100 dinarjev. 232 žensk, ki so jih lani zaradi prostitucije zaprli, so, kot je letos poleti pisala ljubljanska Naša komunika, pregledali in ugotovili, da jih je bilo 63 spolno bolnih.

Številke, ki so na voljo, zgovorno pričajo, da narašča tako število uživalcev mamil kot število prostitutk. Oboje zlo, s katerim se na Dolenjskem doslej še nismo spopadali, nedvomno sila tudi k nam. Potujoče prostitutke so prvo znamenje, vse dosedanje zgodbe o uživanju mamil pa so bile na srečo izmišljene. Se bomo tega zla znali obraniti tudi v prihodnje?

V NEVIHTI:

Organist - vlomilec

Trdil je, da je pijan, alkoskop pa ni pozelenel

Josip Bajalo, 24-letni klatež, ki potuje iz kraja v kraj in se preživlja z vlomi, pač ni mislil, da ga bo izdal droben plamenček vžgalice. V nedeljo okrog dveh je tak plamenček zagledal čuvaj Varnosti, ki je bil na obhodu, potem pa je zaslišal žvenket stekla na grmiski osnovni šoli. Hitro je poklical miličnike, ki so Bajalo prijeli.

Nevihita na Martinovo nedeljo je tako vlomilcu, ki se je od časa do časa preživljal tudi z orgljanjem po cerkvah, prinesla zaslužen kaznen. Bajalo je sicer najprej zaničkal, da je poskušal vlomiti, a ko so mu dokazali - tudi z drobci stekla na obleki - je priznal. Priznal je tudi, da je aprila lani vlomil v novomeško glasbeno šolo, od koder je odnesel harmoniko, ki jo je potem prodal. Osumljen je še nekaterih drugih vlomnih tatvin, znano pa je, da je obiskoval tudi franciško cerkev v Novem mestu, kjer so bili prav tako okradeni.

Zanimivo je, da se je v nedeljo skušal izviti, češ da je pijan. Miličniki so mu dali alkoskop, ki pa ni pozelenel. Bajalo je vztrajal, da ni trezen. Tako je prišlo do obrnjenega položaja kot običajno: miličniki so mu morali dokazovati in ga prepričevati, da je trezen!

J. S.

»Predpisi so zastareli«

Franc Salobir: »Motorizacija narašča hitreje, kot se ji ljudje lahko prilagajajo...«

Inšpektor za raziskavo prometnih nesreč pri celjski upravi javne varnosti Franc Salobir go-

tovo najbolj pozna stanje prometa v treh posavskih občinah - brežiški, krški in sevnški. Kaj pravi?

»Pri vzdrževanju prometne varnosti v tem koncu je značilno preobčutno nesorazmerje med naraščanjem motorizacije in prilaganjem ljudi takemu stanju. Če k temu dodam, da manjka denarja za nekatere prepotrebne posege v promet na tem območju, potem je razumljivo, zakaj venomer ponavljamo, da je preveč mrtvih.«

Katere črne točke v prometu bi še posebej označili?

»Cesta drugega reda na desnem bregu Save ima številne neopredeljene ovine z nepravilnimi nagibi, zato je tam veliko nesreč. Posebno nevarni točki pa sta izredno ozki most pri Boštanju in

ovinek ter zožena cesta na mostu pri Pijavskem. Precej nesreč je tudi zaradi makadamskega odseka ceste. Kajpak pa zaradi makadama ne trpi zgolj promet, ampak kraji tudi turistično in gospodarsko ne napredujejo tako, kot bi sicer lahko. Hudo je tudi na levem bregu Save, kjer je vozišče tako, kot je bilo pred desetletji. Na obeh bregovih sta cesti pomanjkljivo opremljeni s cestnimi znaki, ki so dostikrat tudi nerazumljivi. Za črno točko pa lahko smatramo tudi »nas« odsek avtomobilske ceste, saj je bilo na 32 km od Smednika do Bregane lani kar 22 mrtvih.«

Poglaviti vzrok smo že omenili. Kaj bi še rekli o takem stanju?

»Miličniške enote kadrovske niso popolno zasledene. Zaradi tega tudi terena ni mogoče dovolj dobro pokrivati. Vseeno pa lahko povem: miličniki so po ostrili ukrepe zoper najhujše kršitve, ki povzročajo tudi največ nesreč; te so neprimerna hitrost, vožnja pod vplivom alkohola, nepravilno prehitova-

med paragrafi

nje, neupoštevanje prednosti, nepravilno obnašanje pešcev.

Kaznovalna politika je torej osteršča?

»Je, toda sedanjí predpisi so že zastareli. Kazni so namreč za kršitve kršitve odločno premajhne, zato ne dosegajo svojega namena. Temeljni zakon o varnosti cestnega prometa bo zato noveliran, kazni za take prekrške, ki povzročajo največ nesreč, pa bodo znatno osterše.«

J. SPILCHAL

KRONIKA NESREČ

SENTJERNEJ: IZGUBIL RAVNOTEŽJE - 6. novembra zvečer je Anton Pavlič iz Gor. Vrhopolja izgubil ravnotežje in se prevrnil z mopedom. Iz Sentjerneja se je nameraval peljati domov, a so ga zaradi padca odpeljali v novomeško bolnišnico.

KRŠKO: ZAKAJ NA LEVO? - 7. novembra zvečer se je Ivan Abram iz Krškega z avtomobilom peljal proti Trnovcu. Pri bencinski črpalnici mu je naproti prišel z avtomobilom Vinko Salamon iz Podgora ter iz neznanega vzroka zapeljal na levo, da je čelno trčil v Abramov avto. Škode je za 15.000 dinarjev.

MOKRONOG: MOTORIST POD TOVORNJAK - 7. novembra popoldne je s stranske ceste v Mokronogu prišel motorist Anton Sladič z Trebelnega, zapeljal pod tovarnjak, ki ga je vozil Anton Vukšinič iz Kostanjevice, in se hudo poškodoval. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico. Škode je za 4.000 din.

DOLE: ŠKODA IZZA OVINKA - Ljubljancin Anton Hočvar je 7. novembra peljal tovarnjak iz Metlike proti Trnovcu. Pri Dolah mu je izza ovinka prišel naproti osebni avto. Hočvar se je škodi umaknil v jarek, avto pa je oddrvel naprej. Na tovarnjaku je za 5.000 din škoda.

DOL. NEMŠKA VAS: PEŠEC V MEGLI - 7. novembra zvečer je Martin Žužek iz Gor. Zabukovja, ki se je peljal z avtomobilom, v Dol. Nemški vasi v meglji opazil na cesti pešca, 50-letnega Janeza Uhana iz Dol. Podboršta, ki je šel po sredini. Zadel ga je, da se je pešec močno poškodoval; morali so ga odpeljati v novomeško bolnišnico, škode pa je za 100 dinarjev.

KORENITKA: AVTO V SENDVICU - 8. novembra zjutraj je Josip Plahutar pri Koreniti zaradi okvare ustavil tovarnjak ob robu ceste. Z osebnim avtomobilom se je za njim pripeljal Marjeta Presen iz Višnje gore. Ko je hotela prehiteti tovarnjak, je videla, da ji naproti vozi drug avto, zato je ustavila ob priklopi. Za njo je s tovarnjakom prišel Ivan Lombar iz Kranja, trčil v osebni avto in ga porinil pod priklopec. Presenova in njen sopotnik Tone Suhorebernik sta se poškodovala. Škode je za 10.500 dinarjev.

SREBRNICE: PO PREHITEVANJU - Novomeščanka Jožica Mršič se je 8. novembra zjutraj pri Srebrnicah močno poškodovala, ko je z avtomobilom trčila v drog električne napeljevalce. Potem ko je prehitela avto, jo je začelo zanašati in je izgubila oblast nad avtomobilom. Škode je za 8.000 dinarjev.

ŠKOCJAN: NA BOKU - Danilo Renčelj iz Rač pri Mariboru se je 8. novembra zjutraj na ovinku pri Škocjanu prevrnil na bok, ko je njegov avto zanesel s ceste na travnik. Škode je za 3.000 dinarjev.

KVASICA: NA NJIVO - 8. novembra zvečer je avto, ki ga je vozil Janez Karin z Vinice, pri Kvasici v ovinku zanesel čez cesto na njivo, kjer se je prevrnil. Poškodovaneza

Karina so odpeljali v novomeško bolnišnico, na avtomobilu pa je za 7.000 din škoda.

TRNOVEC: V TOVORNJAK - Karlovcin Zvonko Drvodelić se je 9. novembra popoldne peljal iz Novga mesta proti Metliki. Na nepredelovanem ovinku pri Trnovcu ga je zaneslo na levo v tovarnjak, ki ga je tedaj pripeljal naproti Ljubljancin Janez Koželj. Škode je za 1.500 dinarjev.

OTOČEC: ZBIL GA JE V JAREK - 8. novembra zvečer sta REK - Sentjernečan Alojz Bartolj je 10. novembra peljal proti Dol. Stari vasi, ko mu je naproti prišel Ljubljancin Medle z Vrha pri Sentjerneju. Avtomobila sta trčila, škode je za osem tisočakov.

MIRNA PEC: S PARKIRIŠČA - Stane Jaklič iz Trebnjega je 10. novembra zvečer peljal osebni avto skozi Mirno peč, ko je s parkirnega prostora pripeljal Novomeščan Jože Mrzlak. Avtomobila sta trčila, škode je za 2.500 dinarjev.

RUMANJA VAS: ZANESLO GA JE - 11. novembra popoldne je Albin Murna s Podtuma zanesel v Ljubljancina Janeza Kobeta. Avtomobila sta trčila, škode je bilo za 18.000 dinarjev, vozili pa po tej nista bili več sposobni za vožnjo.

PLUSKA: TRI TOVORNJAKE - Rado Pavlovič s Pivke je 11. novembra popoldne s tovarnjakom s priklopi pri Pluski prehitel tri tovarnjake, ko mu je naproti prišel z osebnim avtomobilom Muhamed Željko iz Sarajeva. Prikolice je zadel v osebni avto, da je škoda za 5.000 din.

POTOK: KOSILNICA NA CESTI - 12. novembra popoldne se je Dušan Palestini iz Novega mesta s osebnim avtomobilom peljal iz Straz na cesto pri Potoku. V Potoku je z dvorišča proti domu, v Potoku je kosilnica Viktor na cesto pripeljal kosilnico. Avtomobil Breznik in zaprt po osebnemu avtomobilu. Škode je za 7.000 dinarjev.

STRANSKA VAS: V VOGAL POSLOPJA - 12. novembra popoldne je Antona Kralja iz Metlike v Stranski vasi zaneslo s ceste, da je z avtomobilom trčil v vogal poslopja. Škode je za 4.000 dinarjev.

MEDVEDJEK: ČEZ CRTO - Anton Florjančič iz Bučnega vasi se je 12. novembra zvečer peljal proti Ljubljani. V Medvedjeku je na nepredelovanem ovinku pri Ljubljani prehitel črni prehitelav Ljubljancina Milana Zidarja, ko mu je zanesel na črni prehitelav Jože Gemovšek. Podgorja pri Brežicah. Florjančič je trčil v Zidarjev avto, nato pa ga je odbilo v Gmrovškovo. Škode je za 9.000 dinarjev. Florjančič je poku-

šal pobegniti, vendar so ga pri Ivan-

IZSILJEVAL V KRIŽIŠČU

V nedeljo zjutraj se je v križišču na Catežu pripeljal zagrebčan Ignac Dović, ki je izsiljeval prednost pred Jožtom Grubičem iz Črnca. Avtomobila sta trčila, v Dovićevem avtomobilu se je poškodoval Josip Subanovič iz Zagreba. Na avtomobilu je za 8.000 dinarjev škoda.

PRIDRŽAN

Bilo je tistega večera, ko je tudi uradno iz mošta postalo novo vino in ko so ga pošteno krstili. Številna družba ga je dajala na zob v Vrtačnikovi gostilni, potem se jih je 20, morda eden več ali eden manj, stisnilo v tri avtomobile, da so bili, kot bi smeli reklamni film za televizijo - o sardinah.

Odpeljali so se do Pestničarja, kjer je bilo v zakajeni gostilniški sobi že sila živahno. Spili so še nekaj litrov, potem pa je postalo tako napeto, da so začeli stoli leteti po zraku in od časa do časa tudi po glavah razgretih pivcev.

Spet so se zgnetli v avtomobile in se odločili, da se bodo odpeljali še kam naprej po cesti. Kajpak niso vedeli, kje vse še Bog roko ven moli, a zanašali so se na srečo, ki jih ta večer že tako ali tako še ni pustila na cedilu. Dva šoferja sta za korajžjo spila vsak še kozareček, in že so odbrneli novi gostilni naproti.

A glej zlomka! Komaj se so po odcepu pripeljali na glavno cesto, že so se morali ustaviti. Trije optimisti na zadnjih sedežih fička so se sicer veselili, da jih miličnik ne bo opazil, vendar so naredili račun brez krčmarja. Bilo je še huje, kot so si mogli predstavljati: mož, ki je bdel nad cesto in avtomobili na njej, je brez ovinkov zahteval od šoferja,

Paradižnikovega Gustlja, naj pošteno pove, koliko je spil.

»Pošteno, pošteno,« je mohljal Gustelj in končno izdaval, da ga ni več »kot dvakrat dva deci!«. Miličnik je bil hitro pripravljen, preveriti Gustljevo trditev.

Vzel je alkoskop in ga pokazal Gustlju. »Ne, tega pa ne bom pihal!« se je uprl Gustelj in potem sta se nekaj sekund prerekala. Gustelj, ki sta mu »dvakrat dva deci«, kot je maloprej omenil, pošteno sijala iz oči, je mislil poklicati na pomoč še prijatelje, a ti so ga v tem, zanj pomembnem trenutku, nemo zapustili in mirno obsedeli v avtomobilu.

Gustelj, ki ni hotel pihati in ki ni maral priznati, da ni več trezen, je hotel to miličniku pokazati z dejanji. A mož v modrem mu je hitro pokazal, da to ne bo lahko.

Gustelj, ki ni hotel pihati, tudi voziti ni več smel. Peterica je šla peš domov, čeprav ni bilo blizu, Gustelj pa je, kot je poročal potem časopis, »ker se je upiral in ker je bil pijan«, šel v pripor do iztreznitve.

Razen noči v priporu ga je na noč, ko so uradno potrdili vino, potem spominjal še pozdrav sodnika za prekrške - ker je vozil preveč ljudi, ker je bil pijan in ker se je upiral miličnikom.

V. LIKAR

den dni odprta razstava „Novo mesto in novomeška občina v lepi in znanstveni besedi“ v knjigarni. Mednarodne knjige na novomeškem Glavnem trgu je vzbudila zanimanje obiskovalcev. Gradivo za to predstavo sta dali Študijska knjižnica Mirana Jarca in Mladinska knjiga. Čeprav na otvoritvi niso poudarjali, je taka razstava lepa propaganda za tiskano besedo ob letošnjem mednarodnem dnevu knjige. (Foto: Sandi Mikulan)

PO PISMU TOVARIŠA TITA IN IZVRŠNEGA BIROJA:

Red tudi v odborniških klopeh

Predsednik Avgust Avbar: Občinska skupščina ne bo dovolila, da bi z njenimi sklepi, priporočili in drugimi akti delali kot z nič vrednim papirjem. Pomesti je treba z vsem, kar je zastarelo, preživelo in ni v duhu politike ZK. To velja tudi za odnose!

Novomeška občinska skupščina je na 31. skupni seji obeh zbornic, ki je bila 7. novembra in o kateri smo na kratko poročali že pred nekaj tedni, v drugi točki dnevnega reda obravnavala in sprejela naloge, ki so jih spodbudili skupno pismo tovariša Tita in izvršnega biroja ZKJ, seja predsedstva ZKJ in seja CK ZKS.

Predsednik Avgust Avbar je v svojem referatu, iz katerega objavljamo najpomembnejše misli, takoj na začetku poudaril, da mora skupščina kritično spregovoriti o svojem delu in ugotoviti slabe točke, ki so hromile njeno prizadevanje in s tem onemogočale uresničevanje politike Zveze komunistov.

PET ČRNIH PIK

Glavne slabosti v delu skupščine in zunaj nje je tovariš Avbar strnil v petih točkah. Začel je z ugotovitvijo, da so sklepi, ki jih sprejemajo na sejah, preveč abstraktni in premalo jasni, še posebej pa je to, da je običajno malo ljudi, ki se na sejah udeležijo, kar pomeni, da skupščina preprosto polni kritično obravnavati. Načelo

Brca?

Samo 30 organizacij izdelalo do roka stanovanjske programe

Odborniško priporočilo delovnih organizacijam, naj do 10. decembra izdelajo srednjeročne načrte stanovanjskih potreb svojih članov, ni zaleglo. Direktor Dominica Miha Hrovatič je na zadnji seji občinske skupščine priporočil, da je naročene stanovanjske programe izdelalo do 30 delovnih organizacij.

Ubojstvo in spoštovanje so pokazale spet le manjše delovne organizacije, večjih pa ni bilo. Po podatkih Dominice se vedno ni stanovanjskih programov izdelalo. Laboda in drugih večjih delovnih organizacij. Nekaj delovnih organizacij, ki so se ne znane kot čuvarki reda, niso niti na sejo prišli.

Ze večkrat smo poudarili, da so zborniki stanovanjskih potreb, ki jih izdelajo, kot bi tudi lahko bili srednjeročni stanovanjski programi delovnih organizacij, njihovi zategadelj, da bi se na njih lahko opirali pri izdelavi načrtov. Na seji 1976, hkrati pa vnesla v svet novih stanovanjskih odločitev, ki jo narekuje dopolnjevanje zakonodaje na tem področju, kar najkonkretnost vsebine.

Na seji prejšnjega tedna so odobrili občinske skupščine sklepe, da bodo šli do dna razlogov, zakaj ni pravega spoštovanja zakonov, priporočil, odločitev in drugih aktov, ki jih sprejemajo od seje do seje. Izvaja se stanovanjskega priporočila, ki priložilo na nakovalu v tako imenovani prvi rundi ukrepanja, ki bodo, spodbujeni s pismom tovariša Tita in izvršnega biroja, začeli delati red pri njih in zahtevali enako od drugih.

demokratskega centralizma je tudi preveč zapostavljeno, kar gre morda na rovaš prebiske idejno-politične ravni posameznikov, ki sedijo v odborniških klopeh. Zavzetosti in enotnosti pri izvajanju sklepov ni vselej čutili. Razlog je nedvomno v nedosledni kadrovske politiki, ki do zdaj ni pretirano „spravevala“ po tem, ali so družbene funkcije dobili ljudje, ki so sposobni in pripravljeni delati v interesu delavskega razreda ter razvoja socialističnega samoupravljanja.

V nadaljevanju je predsednik novomeške občinske skupščine opozoril na odnose nekaterih zunanjih dejavnikov, ki je prejel kot v duhu pisma tovariša Tita in izvršnega biroja. Gre za to, da so številni sklepi, priporočila, družbeni dogovori, zakonski in podzakonski akti obležali v predalnih referatov in tajnic. Tako usodo sta med drugim doživela družbeni dogovor o združevanju sredstev za graditev osnovnih šol (v zvezi z zelo uspešnim referendumom) in družbeni dogovor o štipendiranju. Slabo gre tudi skupščinski priporočilu delovnim organizacijam, naj izdelajo srednjeročne načrte za graditev stanovanj.

Tovariš Avbar je menil, da bi se moralo nekaj premakniti v odnosih med skupščino in njenimi organi ter zunanjimi dejavniki, zlasti gospodarstvom, ki je na drugi strani doseglo izreden razvoj in povzdignilo novomeško občino med tiste v Sloveniji, ki se najhitreje razvijajo. „Kadar vabimo vodstva organov samoupravljanja in direktorije na posvetovanja, pridejo predvsem iz manjših organizacij, večji pa kot da ne čutijo potrebe po dogovarjanju.“ Ker ni stikov in dogovorov, se med drugim dogaja, da pripravljata večji delovni organizaciji program za enak nov izdelek.

NEODLOŽLJIVO

Takojšnje naloge občinske skupščine in njenih organov je predsednik zjel v štirih točkah:

1. Kodificirati je potrebno občinske zakonodaje. Zastarele in neveljavne odloke je nujno ukiniti, veljavne odloke pa zbrati v enotnem kodeksu.

2. Analizirati je treba usodo sklepov občinske skupščine, pri tem pa ugotoviti, kako so sklepi spoštovani in upoštevani.

3. Urediti je potrebno glavne predpise samoupravljanja: statut občine in statute delovnih organizacij.

4. Novih obveznosti skupščina ne bo sprejemala, dokler ne bo uresničila sedanjih. Rok so volitve nove skupščine. Ob koncu mandata bo skupščina analizirala svoje delo in sprejela smernice za delo nove skupščine.

Ob tem se bo skupščina vključila v vse akcije, ki so jih začeli zvezni in republiški organi, še posebej v akcijo, ki jo vodi Zveza komunistov za odpravo neupravičenega bogatenja.

I. ZORAN

Soglasno: Vodišek

Komunisti novomeške občine se strinjajo, da bi bil njihov delegat na tretji konferenci ZKJ Anton Vodišek iz krške Celuloze. Za predsednika komisije za organiziranost in razvoj pri občinski konferenci ZKS so na občinski partijski konferenci izvolili Miloša Jakopca.

OB TEM BI SE MORALI ŠE KAKO ZAMISLITI:

Med črnograditelji največ delavcev

Pomanjkanje lokacij, nedoslednost pri urbanističnem urejanju, šibko nadzorstvo in splošno prepričanje, da se da hiša postaviti tudi mimo redne poti, so predvsem spodbujala črnograditeljstvo v občini

V novomeški občini so pred obrobim mesecem našli 274 nastanitvenih objektov, zgrajenih na črno. Od tega je bilo 252 stanovanjskih hiš in 22 vikendov ter zidanih. 56 črnih gradenj je v ožje zavarovanem območju, 10 pa v širšem takem območju.

Urbanistična inšpekcija je po 8. juliju, ko je začel veljati dopolnjen zakon o urbanističnem planiranju, do 6. oktobra izdala 16 ustavitvenih odločb, 15 za črnograditelje hiš in eno za garažo. Sodnik za prekrške je v tem času kaznoval 7 kršiteljev z globo od 600 do 7000 din. Sedem kršiteljev je še v postopku.

Prejšnji teden so na seji občinske skupščine poudarili, da je potrebno takoj ugotoviti, katere črne gradnje bi lahko še legalizirali, hkrati pa z budnim očesom odkrivati nove črne gradnje in jih v kralj prepričati.

Se posebej so se odborniki spraševali, kaj napraviti s črnimi gradnjami, ki so jih zagrešili delavci, torej kategorija z manjšimi osebnimi dohodki. Med 244 črnograditelji stanovanjskih hiš je pretežna večina iz vrst delavcev. Na črno so gradili zlasti zavoljo tega, ker so imeli premalo sredstev za redno pot.

Na občinski seji so ugotavljali, da so na razcvet črnograditeljstva vplivali še drugi razlogi, predvsem prepočasno reševanje prošelj, pomanjkanje lokacij in podobno. Vzroke za tako stanje pa je treba iskati še v nečem. Nesporo je, da je bil pritisk na lokacije tolikšen, da mu pristojne službe pri Dominvestu in občinski skupščini niso mogle biti zadovoljivo kos.

Prepočasno določanje lokacij ima hude posledice tudi pri tistih, ki jim denar ni glavna ovira pri gradnjah. V Novotoku so pripravili 2,5 milijona din za stanovanjske namene, vendar denar ni porabljen, ker ljudje niso pravočasno dobili lokacij.

I. Z.

REZERVISTI OB KONCU MESECA:

Štiri izpitna vprašanja

Gradivo je v »Naši obrambi« – Četrto vprašanje bo z novembrskega predavanja – V ZRVS se mora začeti tudi razprava o Titovem pismu

V novomeški občini se v organizacijah rezervnih vojaških starešin končuje še ena izobraževalna sezona, hkrati pa tudi tekmovanje, razpisano na začetku leta, v katero so se vključila vsa krajevna združenja.

Tekmovanje je s pestrostjo dejavnosti preseglo pričakovanja. Člani ZRVS niso bili marljivi le pri izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju, veliko prizadevanje so pokazali tudi pri oblikovanju družbeno-političnega življenja v krajevnih skupnostih in zavzeto sodelovali na področju SLO.

Poleg predavanj v novembru, ki že potekajo, bodo na izteku izobraževalne sezone izpiti, in sicer med 22. novembrom in 6. decembrom. Izpite bodo morali opraviti oficirji

do 50. in podoficirji do 45. leta starosti. Oproščeni bodo le obvezniki, ki so 6-dnevne vaje opravljali v enotah JLA ali v partizanskih enotah ter pripadniki milice in UJV, ki bodo imeli izpite po posebnem programu.

Gradivo za izpite je bilo objavljeno v »Naši obrambi« v št. 1 do 10. Na 17. strani v deseti številki te revije je preglednica člankov, iz katerih bodo izpitna vprašanja. Vsek staršina bo odgovarjal na štiri vprašanja: na tri iz gradiva v »Naši obrambi«, četrto pa bo iz vsebine predavanja, ki bo prirejeno novembra.

Ker bodo izpiti zahtevni, je priporočljivo znanje utrjevati po aktivnih in drugih oblikah skupinskega študija, ki so bile do zdaj v navadi.

Rezervni starešine so prvi poklicani za obrambo domovine in samoupravnega socialističnega sistema kot najdragocenejše pridobitve narodnoosvobodilnega boja. Zato veljajo za organizacije ZRVS besede iz pisma tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ kot kazipot, mimo katerega ni mogoče naprej. Pismo obvezuje vse organizacije, da ocenijo in pokličejo slehernega člana k izvajanju nalog.

LOKOMOBILA ODSLUŽILA

Lokomobil, ki je od oktobra 1958 dajala paro stari Novolesu žagi, so pred kratkim razdri in nekaj delov prodali. Na kraju, kjer je stal ta 34 ton težki tovor, namenjajo urediti kuhinjo z jedilnico.

ZAMENJAVA V NOVOLESU

Na sestanku organizacije Zveze komunistov v Novolesu, ki se je pred kratkim po daljšem času spet sestala, so za novega sekretarja izvolili Antea Sunjergo, za namestnika pa Jadranka Snidaršiča. V sekretariatu so izvolili dva nova člana. Na novo bodo te dni sprejeli v ZK šest kandidatov.

Oj ta kruhek!

31. oktobra sem šel mimo prodajalne kruha na Glavnem trgu, ko so se odprla vrata in sta na pločnik stopili dve razburjeni gospodinjici. „To je svinjarija! Ura se pol štirih ni, pa že spet nimajo kruha. Veste, to se ponavlja. Iz dneva v dan. Ne vem, kaj mislijo v tej prodajalni in zakaj ob dnevih pred prazniki ne povečajo zaloge!“

Druga je bila v obraz rdeča. Verjetno se je s prodajalkami sprla, a kruha zato ni dobila. Za njimi je iz prodajalne prišlo še nekaj gospodinj in s hitrimi koraki so se napolile vsake v svoj konec, da bi morda kje drugje le prišlo do kruha.

Konzulov odgovor

Dr. Heinrich Riesenfeld, avstrijski generalni konzul v Ljubljani, je postal občinskemu komiteju ZMS v Novem mestu pismo naslednje vsebine:

„Mladini in občanom Novega mesta – udeležencem protestnega zborovanja 18. oktobra 1972! Generalnemu konzulatu je čast, da potrjuje prejem vašega protestnega pisma z dne 18. oktobra 1972, ki ga je s prevodom v nemščino, sestavljenim pri tukajšnjem uradu, takoj posredoval pristojnim avstrijskim oblastem. Z odišnim spoštovanjem!“

Pismo, ki so ga poslali s protestnega zborovanja v Novem mestu, protestira proti krivicam, ki se dogajajo Slovencem v avstrijskem delu Koroške.

MINI ANKETA

Na seji CK ZKS so poudarili, da mora biti politika zveze komunistov ena in enotna, kot je enoten interes delavskega razreda in proces osvobodilnega dela. Kaj menijo o tem nekateri novomeški komunisti:

ANTON GOLOBIČ, SDK: „Analiza neskladnosti, ki so napočile v našem družbenem ekonomskem sistemu, izrečena v zadnjih dneh, se nanaša tudi na naše področje. Osebnih napak so tudi pri nas, in to ne le v gospodarstvu, temveč tudi v ostalih ustanovah. Zaradi dolgotrajnega „okuženja“, tudi „ozdravitelj“ ne bo hitra, vendar bo akcija zaradi ugodnih razmer ta proces pospešila. Pričakujemo, da bodo vsi komunisti v delovnih organizacijah podprli delo SDK v akciji, ki se je že začela. Njen namen je, da razširijo primere ne-

Enotno

upravičenega prelivanja družbenega premoženja v korist zasebnikov, kar med drugim povzroča večje socialne razlike.“

DARJA PODBEVŠEK, Center za socialno delo: „Z vsemi sklepi seje CK ZKS se strinjam. Pozitivno je, da bomo imeli v vrhu enotno politiko in vodstvo. To bo gotovo dobro vplivalo na enotne akcije vseh posameznikov in družbenopolitičnih dejavnikov v občini pri opravljanju vseh nastalih npravnosti. Mislim, da bi morali še več važnih nalog zaupati prav neposrednemu proizvajalcu.“

JANEZ BAMBIC, gimnazijec: „Vsi smo komunisti, smo zainteresirani za samoupravno družbo. Vemo, da je bilo v zadnjem času veliko odstopov od samoupravne politike, zato pričakujemo od seje CK ZKS večjo enotnost in odgovornost v ZK in v vsaj družbi. Mladi na gimnaziji in drugi smo posebno zainteresirani za večjo idejno-politično vzgojo. Mislimo, da mora vse izhajati iz položaja delavca, ki ga nikakor ne smemo gledati le skozi dinar.“

MILAN RIFELJ, Labod: „Na seji CK ZKS so pojasnili osnovna protislovja, ki so povzročala neenotnost, od tu pa so izhajale številne težave. Mislim, da moramo vsi komunisti poziv seje za doseganje enotne usmeritve v nadaljnji izgradnji samoupravnega socializma sprejeti zelo resno. Čas je, da prenehamo zanemarjati družbeni standard na račun osebnega, važno pa je tudi to, da začnemo uveljavljati sistemske spremembe v samoupravnih odnosih in v pogledih na socialistično moralo.“

J. PEZELJ

OBVESTILO

Zaradi pomanjkanja prostora v tej številki bomo našo stalno rubriko „Četrto intervju“ oziroma napovedani pogovor s Pavletom Zupetom, predsednikom krajevnih skupnosti Skočjan, lahko objavili šele prihodnji teden.

Novomeška kronika

ZA BOJ PROTI RAKU – Društvo za boj proti raku je organiziralo po vsej Sloveniji akcijo za zbiranje starega papirja: časopise, revije, knjige, zvezke, karton in neuporabne tekstilne predmete. Akcija v Novem mestu se prične naslednji četrtek ob 8. uri, trajala pa bo do 16. ure. Zbirna mesta za papir bodo na dvoriščih osnovnih šol „Katja Rupena“ Gm, Bršljin in „Milka Sobar-Nataša“. Organizacija Rdečega križa prosi vse prebivalce Novega mesta, da pripravijo zavitke papirja, ki jih bodo prevzemali šolarji. Sredstva, ki bodo zbrana s to akcijo, so namenjena za izdajo publikacije o zgodnjem odkrivanju raka in za gradnjo onkološkega inštituta.

POPLAVLJENO POSTAJALIŠČE – V Bršljinu je postajališče lokalnega avtobusnega prometa pri frizerskem salonu ob vsakem močnejšem deževju poplavljen. Avtobus tam sicer le redko ustavi, ker potnike pobere že prej, velika luža pa vseno ovira promet, ker se razliva skoraj po vsej cesti. Tako tisti vozniki, ki te „pasti“ ne poznajo, večkrat pokropijo Bršljinčane. Skrajni čas je, da pristojni uredijo odtok ali pa tam položijo nov asfaltni pas.

RDEČI KRIŽ IN TOVARNE – Ker mnogi šoloobvezni otroci izven mestnega območja za zimo ne bodo primerno pripravljeni, je novomeški Rdeči križ pripravil po nekaterih delovnih organizacijah akcijo. Prva se je odzvala Industrija obute, ki je po znižani ceni ponudila 700 parov udobnih zimskih čevljev. Organizatorji akcije upajo, da bodo ta kolektivna posnemalet tudi druge tovarne.

TRŽNICA – Mrzlo vreme je pre-

prečilo marsikateri branjevki, da bi na tržnici ponujala svoje pridelke. Zato je bil tržni prostor ta ponedeljek slabo založen, cene pa se od prejšnjega tedna niso bistveno spremenile. Cene: solata 6 din za kg, zelje 4 din za glavo, jabolka 4 do 6, mandarine 13 din, hruške 10, limone 13 din, cvetača 6 do 8 din, čebula 5, česen 15 din za kg, korenček 6, zelje 2,20 din za kg, kisló zelje 4,50 din, banane 8 din, kostanj 9 din, jajčka po 1,20 do 1,40 din in repa po 4 din kilogram.

ROJSTVA – Rodila je Metka Bajec-Brstovek iz Partizanovke 25 – dečka.

POGREBI – Umrla je Cilka Lukšič v 64. letu starosti, upokojenka iz Dolenjskih Toplic 150.

– ena gospa je povabila sosedo, naj z njo prične izdelovati gumijasto „obutev“ za konje, ker ti z „boso“ podkvljo po novem odloku o novomeškem prometu odsej ne bodo smeli več na novomeške ulice ...

Mladina na partijske sestanke

»Samoupravljalci« zelo spoštujejo višje organe – Na vodilna mesta le poštene ljudi, ki zagovarjajo našo politiko

Tudi mladino naj bi vabili na sestanke osnovnih organizacij ZK, predvsem na tiste, ki govorijo o pismu predsednika Tita in o tečaju za 3. konferenco ZKJ, ki bo razpravljala o mladini. Ta predlog bo posredovalo predsedstvo občinske konference ZM Kočevje komiteju ZK. Tako so sklenili mladinci na nedavni seji predsedstva ZM. Predlog so osvojili, čeprav so nekateri izrazili bojazan, da bo naletel na odpor v tistih delovnih organizacijah, kjer so člani ZK skoraj izključno vodilni.

O samoupravljanju na gimnaziji je bilo spet izrečenih nekaj kritičnih besed. Mladinci so povedali, da včasih profesorji sami ugotavljajo, da to ali ono ni prav in da bi bilo treba nekatere zadeve spremeniti, vendar ničesar ne ukredujejo, da bi kritizirano stvar spremenili. Pogosto ugotovijo, »to je pač določeno od višjih organov«. Tako mišljenje pa ni samoupravno.

Nadalje so opozorili, da sta med profesorji na gimnaziji le dva komunisti. Vendar so hkrati menili, da ni

toliko pomembna izkaznica ZK, ampak delo posameznega profesorja; se pravi, če poučuje v naprednem duhu. Velika napaka bi bila, če bi pustili, da bi se včlanili v ZK taki, ki bi to storili le zato, da bi »previharili viharje«. Vendar pa bi povsod vodilna delovna mesta le morali zasedati ljudje, ki zagovarjajo našo politiko, so opozorili mladinci. Ne bi pa smeli biti več na odgovornih položajih ljudi, ki so obogateli na nepošten način, ki so bili zaradi nepoštenosti izključeni iz ZK in pod. Mladi so namreč opozorili, da so taki primeri tudi v kočevski občini.

Med razpravo o pismu in tečaju za 3. konferenco ZKJ so se zavzeli še

za pametno in pravično štipendijsko politiko, zahtevali več sredstev za družbeno gradnjo stanovanj, predlagali so pripravništvo za sprejem v ZK, se pogovorili še o bodočem delu mladincev-komunistov ter organizacij in organov ZM v občini.

J. PRIMC

O kmetijstvu

O razvoju kmetijstva v občini v luči sklepov ZK in SZDL so razpravljali na skupni seji komiteja ZK in izvršnega odbora SZDL občine Kočevje, 8. novembra. Razprava o odgovornosti poslanca Franca Korelca, ki se je vzdržal glasovanja v primeru Vujičič, je bila odložena, ker se Franc Korelec zaradi bolezni ni udeležil seje. Več bomo o seji še poročali.

Dirkačem stopiti na prste!

Na novi cesti iz mesta proti kegljišču v Gaju, ki je speljana kar preko dvorišča med četrtim in petim blokom v Podgorski ulici v Kočevju, so končno le postavili prometna znaka – »Otroci na cesti!«, vendar jih večina voznikov motornih vozil ne upošteva. Milica bi morala tem dirkačem, ki z divjanjem ogrožajo življenje stanovalcev, predvsem pa otrok, krepko stopiti na prste.

F. B.

Štipendiranje

Zase ali za druge?

Mladino seveda najbolj zanima, po kakšnih merilih bodo v posamezni občini podeljevali štipendije. Na razširjeni seji predsedstva ZM Kočevje je bilo mladim pojasnjeno, da se pripravljajo nov družbeni dogovor o štipendiranju, katerega značilnost je, da bo štipendija odvisna od socialnega položaja prosilca in njegove nadarjenosti.

Predstavnik delavske mladine je takoj poudaril, da bodo podjetja gotovo nasprotovala takemu načinu zbiranja in razdeljevanja denarja za štipendije in da se bodo otepal podpisati tak družbeni dogovor. Vzrok je ta, da zdaj podjetja štipendirajo otroke svojih članov kolektiva za vse poklice se pravi, ne glede na to, če jih bo njihovo podjetje potrebovalo in ne glede na nadarjenost. Predstavnik kmečke mladine pa je spet upravičeno opozoril, da je tak odnos štipendiranja krivičen do kmečke mladine. Kdo bo namreč potem njo štipendiral? Sicer pa je družba dala posameznemu podjetju sredstva, da je z njimi gospodarilo in bogatelo, zato je prav, da podjetje prislunke potrebam družbe, ne le svojim. Prav kmetje so po vojni veliko prispevali za obnovo domovine in gospodarstva. Zato bi morala podjetja lažje lažje svoje potrebe obdržati del denarja, del pa bi ga moralo združevati pri občinskem skladu za štipendiranje.

Vendar moramo ob zaljublju opozoriti, da si tak način štipendiranja lahko privoščijo razvite občine in občine, ki imajo dovolj strokovnjakov. Le take si lahko privoščijo štipendiranje za druge občine. Ostale občine pa bi morale najprej na osnovi načrta razvoja gospodarstva in družbenih služb občine izdelati načrt potreb po kadrih in nato štipendirati predvsem take kadre, ki jih v občini potrebujejo ali jih bodo potrebovali v bodočih letih.

J. PRIMC

Rekli so:

MILUŠ HUMEK, profesor in predsednik IO temeljne kulturne skupnosti: Kultura je na tako redko naseljenem območju, kot je Kočevska, precej dražja kot v drugih občinah. Našo občino uvrščajo po narodnem dohodku na prebivalca med razvite, v resnici pa smo prav na kulturnem področju najbolj nerazvita občina. To potrjuje tudi študija, ki jo pripravlja Ekonomski inštitut iz Ljubljane.

STANE JARM, akademski kipar: Podeljujemo razne nagrade. Uvesti bi morali še nagrado za najbolj uslužne prodajalce in gostince. Menim, da bi jo na primer zaslužil mesar Silvo v mesnici v novem bloku v Kidričevi ulici.

IVICA VARGA, varilec pri ITAS, komunist: Ni prav, da se podražujejo zelo hitro predmeti, ki so življenjsko pomembni za delovnega človeka. Če že podražuje morajo biti, naj se hitreje podražujejo luksuzni predmeti.

DROBNE IZ KOČEVJA

TEČAJI – Avto-moto društvo Kočevje organizira nadaljevalne tečaje za pripravo voznikov za voziške izpite. Tečaji so v mali dvorani doma telesne kulture. Pričeli so se 14. novembra in bodo trajali do sredine decembra.

JAMARSKO DRUŠTVO iz Kočevja je izdalo lične značke. Izdelane so v belo-črno-srebrni barvi. Na bellem polju je črn obris ozemlja občine Kočevje. V črnem polju je srebrna človeška ribica – protheus. Bela barva predstavlja svetlobo dneva, črna temo podzemskih globlin, jam in brezen in končno človeška ribica kot najbolj tipični predstavnik podzemnega življenja. Društvo je dalo značke v prodajo, da bodo tako nabrali nekaj denarja za nakup jamarske opreme. Ker je ta akcija delovnega jamarskega društva koristna posebno za mladino, značke priporočamo. Cena znački je 10 din.

RAZMETAVANJE SMREČJA in ozimozaščitnega materiala iz zaščitnih vrtnic je skrajno nepremišljeno in nekulturno dejanje. To počenja otroci. Samo razmetavanje se da še popraviti in vrtnice spet pokriti, brezobzirno pa je skakanje po smrečju, ker se pod njim lomijo položena stebela vrtnic. Tako se dela škoda po naših zelenicah in parkih! Zapomni si, da nihče mimoidočih ne opozori otrok. Zakaj moramo v Kočevju vse uničiti, kar se nasadi za olepšavo mesta? Starši in šole, opozorite na to otroke!

VOZNAJA S KOLESI po pokopališču ni običajna. Bilo bi prav, da bi

jo prepovedali tudi v Kočevju zaradi obzirnosti do mrtvih, pa tudi sicer to ni kulturno. Če že gremo obiskat grobove pokojnih svojcev ali prijateljev, naj nam ne bo odveč tistih nekaj korakov od vhodnih vrat do grobov.

PODRAŽITVE RAZNIH REVIJ in časopisov spravljajo naročnike v pravo zagato. Vsega ne zmorejo več, zato se težko odločajo, kaj naj bi obdržali in kaj odpovedali. Najlažje se odločijo tisti, ki se sploh ne zanimajo za časopise, težje pa je tistim, ki so jim časopisi vsakdanja potreba.

ZADNJE DNI je kočevska tržnica slabše založena, so celo dnevi, ko ni na njej nobenega prodajalca. Gospodinj se pritožujejo tudi, da ni mesa. Izbrja je zelo slaba, včasih pa mesa sploh ni. Tako so koline prav dobrodošle.

– Ker nam v Koprivniku manjka učitelja za višje razrede osnovne šole, predlagam, da vozimo 37 otrok v Kočevje.

– Jaz pa, da vozimo enega učitelja iz Kočevja v Koprivnik.

KOČEVJSKE NOVICE

Delavci naj povedo, kako porabiti denar, ki so ga oni ustvarili

Ponekod ZK v »ilegali«, drugod v prvih vrstah boja za socializem – V Kranju delovnih ljudi in občine odpraviti nejasnosti – Ali v STANGRADU res ne potrebujejo članov Zveze komunistov?

V razpravi na zadnji seji občinske konference ZK Ribnica so se križala mnenja, kar pa je pripeljalo le do razčiščenja, zaradi česar bo delo ZK v občini lahko uspešnejše.

So komunisti te ali one osnovne organizacije, »partija v ilegali« ali ne, je bilo eno od takih vprašanj. Takoj so se razbistrila mnenja, da je na primer delo komunistov v največjem ribniškem podjetju INLES malo čuti; hkrati pa organizacija ZK v osnovni šoli Ribnica ni bila nikoli, »ilegali« in je njeno delo še kako čuti pri oblikovanju učnih in finančnih programov. Marsikje pa so primeri, da so nekateri ljudje, ki bi gotovo morali delati za socialistične cilje, še vedno politično neobavljani in da žele taki tudi ostati. Taki ljudje ne bi smeli biti na odgovornih položajih!

Naslednje dilema je bila, če naj bodo v občinski konferenci ZK delavci v veliki manjšini ali naj bi vanjo izvolili več delavcev in manj ljudi z visokimi osebnimi dohodki. Tu je bilo ugotovljeno, da ne sme biti znotraj ZK delitev na MI in VI oziroma na delavce in inteligenco.

Preprečiti je treba slabo gospodarjenje z družbenim premoženjem in njegovo zlorabo ter neupravičeno bogatenje. Pri tem niso pozabili

opozoriti, da je potreben večji samoupravni nadzor tudi nad upravljanjem z denarjem izven gospodarstva, se pravi z denarjem v raznih občinskih skladih in v bankah. Ves denar je bil namreč ustvarjen v proizvodnji, v gospodarstvu, zato morajo imeti tudi delovni ljudje – samoupravljalci pravico odločati o porabi tega denarja. Če so bili delovni ljudje »zreli«, da so denar ustvarili, so tudi dovolj zreli, da ga bodo znali kar najbolj pametno porabiti.

Posebno so poudarili, da je treba zaostri vprašanje odgovornosti znotraj ZK. Določiti je treba, kdo je za kaj odgovoren, in ga klicati na odgovor, če naloge ne bo opravil.

Med razpravo o ustanavljanju TOZD so ugotovili, da to delo ne poteka preveč uspešno. Izjema je novo podjetje ITPP. Zahtevali so, naj občinski komitej ZK Kočevje pokliče na odgovor vodstvo ZKGP Ko-

čevje, ki ima obrate tudi na ribniškem območju, ker pripravljajo pooblašči ustanavljanje TOZD.

Na vprašanje Vinka Spornarja, kakšni so odnosi med RIKO in mi obrati, je Ciril Grilj odgovoril, da pri ITPP pripravljajo samoupravljanje, pri TOZD in da nimajo sporazum o TOZD, da je prva prava razprava čutilo, da je prva prava deva, o kateri je vprašal Vinko Spornar, se marsikaj nejasnega, kar bi bilo v dobro delovnih ljudi in občine razčistiti.

Ugotovili so tudi, da se po potrebnem zgledovanju po nekaterih jetjih izven občine, ki imajo zaposlene ljudi za politično delo. Tako potrebo še čutijo v INLESU. STANGRADU pa niti vodilni ne čutijo potrebe, da bi bili člani ZK.

Pred vrati velikih obletnic

Prihodnje leto 30 let zmage v Jelenovem žlebu v Grčaricah – Večja skrb za spomenike NOB

Pred kratkim so se zbrali v Ribnici predstavniki krajevnih organizacij Zveze borcev. Uvodoma so se pogovorili o skrbi za vzdrževanje partijskih grobov, spomenikov in obeležij. Za boljše delo v bodoče so ustanovili občinsko komisijo, ki bi skrbela za vzdrževanje spomenikov. Pri krajevnih organizacijah ZB pa bodo ustanovili komisije, ki bodo pregledale vse spomenike in obeležja NOB, ugotovile, kakšna so, in dale

predloge za obnovo oziroma vzdrževanje.

Predsedniki so se tudi pogovorili o letnih konferencah organizacij Zveze borcev, ki bodo pogovorne januarju. Na njih se bodo pogovarjali o vlogi in delovanju članov ZB, o družbenopolitičnih odnosih, o krajevnih skupnostih, o obsevu ljudskega odpora in aktivnosti v sedanjem obdobju.

Organizacije ZB bodo se tudi čele s pripravami za proslavo 30-letnice nekaterih pomembnih dogodkov, tako na primer 30-letnice zmage partizanov nad Italijani v Jelenovem žlebu, 30-letnice ustanovitve nadplavogardisti v Grčaricah in nekatere druge obletnice.

Rekli so:

FRANCE GRIVEC, sekretar občinske konference SZDL: Bomo ribniški grad, naš največji kulturni spomenik, spremenili v beznico, potem se nam bo kulturni svet smejal.

DR. BOZIDAR VOLK, zdravnik: Zavod za socialno varovanje v Kranju, ki dela na območju Gorenjske, poravnava potne stroške zdraviljenim bolnikom, ki morajo po enkrat na teden na skupinsko zdravljenje. Naš zavod pa tega ne plačuje. Potni stroški so za bolnike precejnejše breme, saj morajo hoditi nekateri na tako zdravljenje celo tri do šest mesecev.

LOJZE ČESAREK, član občinske konference ZK Ribnica: Včasih gre za milijardne investicije, o katerih delavci sploh niso seznanjeni. Kako naj potem delavci odločajo, saj so nasprotni tehnokraciji (»gospodstvu poenostavitelj«), načrtni organizaciji gospodarstva pod vodstvom inženirjev in tehnikov brez moči.

SLABA CESTA

Cesta od Sodražice do Loskega potoka, se pravi do asfalta pred vasio Hrib, se je spremenila v »cesto tisočih luknj«. Ubogi so avtomobili in šoferji, ki morajo uživati take »blagodati« dvajsetega stoletja! Če že ni denarja za posodobitve te ceste, bi moral »rednik« te ceste, Cestno podjetje Novo mesto, poskrbeti vsaj za njeno zadolgovilo in redno vzdrževanje. Ali morajo biti ljudje iz oddaljenih krajev res obsojeni, da se bodo vedno vozili po slabih cestah? Prizadeti ljudje iz Loskega potoka se upravičeno sprašujejo, koliko časa bo to še trajalo.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCEI

NOVI BOLJŠI – Komunalni zavod za zaposlovanje delavcev Novo mesto in občinski svet Zveze sindikatov Ribnica sta pred kratkim organizirala v Ribnici razgovor o osnutku zakona o zaposlovanju in socialni varnosti v primeru brezposelnosti. Novi zakon prinaša precej novosti s področja zaposlovanja, pravic med nezaposlenostjo, denarnih nadomestil itd. Udeleženci razprave so dali nekaj pripomb k osnutku. Ugotovili pa so, da je novi osnutek zakona precej boljši od dosedanjega.

NADALJEVATI ASFALTIRANJE – Ob letošnjem krajevnem prazniku so dobili v središču Loskega potoka nekaj sto metrov asfaltirane ceste. Prav bi bilo, da bi prihodnje leto nadaljevali s posodabljanjem ceste Loski potok – Sodražica. Ker celotne ceste verjetno ne bo mogoče posodobiti hkrati, naj bi jo posodabljali po odsekih. Predlagamo, da bi drugo leto asfaltirali del ceste od Hriba do križpotja, ko se odcepi občinska cesta proti Malemu Logu. Odsek je dolg okoli 2 km. Tako bi zelo ustregli večjemu številu delavcev iz te vasi, ki hodijo vsak dan na delo v Travnik oziroma na Hrib.

NOVE ORGANIZACIJE – Osnovne organizacije ZK so pred

kratkim ustanovili v SITOPLETU na postaji milice. V podjetju STANGRAD, ki se v zadnjem obdobju otepa z vrsto težav, pa z ustanovitvijo organizacije ne bo nič, ker imajo premalo članov.

ZAKAJ PROPADAJO CESTE? – Občinske ceste v Ribniški občini hitro propadajo, ker niso bile grajene za tolikšne obremenitve. Včasih so vozili po njih le vozovi, zdaj pa celo težki tovornjaki. Doležejo te ceste vse preradi vzdrževalci, odvodniki, da so nanje vozili gramos, odvodniki jarkov pa niso čistili. Zato voda ni odtekala, mokre ceste pa so se hitreje kvarile.

– Zakaj vodilni pri STANGRADU nočejo v partijo?

– Saj tudi hudci nima rad križa.

REŠETO

Medem suhih let je le mimo

Črnomaljsko šolstvo kaže zadnja leta velik napredek, pomanjkljivosti pa so: nezadovoljiva idejnost pouka, premalo stanovanj za učitelje in prostorska stiska v več šolah

Med razveseljivo je, da so pretežno, značilne za pretekla leta, kadar so obravnavali šolsko stvarstvo. Ko je črnomaljsko šolstvo 9. novembra razpisalo o vzgoji, izobraževanju in tiskanju nad slabim materialnim položajem šol. Nasprotno, čeprav je bilo v zadnjih 5 letih dosežen velik napredek, kaže se v dobro opremljenem dodatnem pouku za učence, v uvedbi celodnevne vzgoje otrok v šolah, v uvedbi dodatnih prav na vseh šolah, pri izvedbi izvenšolskih dejavnosti, pri izvedbi prostorskih kadrov in pri izvedbi prostorske male šole. Posledično tega je, da je bil v preteklih letih dosežen 94-odstoten uspeh, kar je rekord v zgodovini črnomaljskega šolstva.

nje denarja je čutili le za investicije, ki bi bile sicer nujno potrebne, ker nastaja v šolah huda prostorska stiska zaradi prevelikega števila otrok iz podružničnih šol. Razen tega ni denarja za gradnjo učiteljskih stanovanj, kar pa je eden glavnih vzrokov, da je več kot 50 odstotkov učnih ur na višji stopnji nestrokovno zasledenih. Na večini šol je bogato razvita svobodna dejavnost, saj v občini deluje 40 krožkov s 1886 učenci. Če upoštevamo, da se 857 otrok vozi v šolo, je udeležba v krožkih toliko

lepša. Ne smemo pa pozabiti tudi na delež vsakega posameznika med prostovoljnimi delavci, posebno izrazito prizadevnih, saj se njihovo delo prav tako kaže v lepem učnem uspehu. Kolikor je bilo na seji bistvenih pripomb glede dela v šolah, so se nanašale v glavnem na idejnost pouka, ki ni zadovoljiva. Doseči bi morali, da bi bila v vseh šolah vzgoja in izobraževanje neločljiv proces. To je v priporočilu občinske skupščine še posebej poudarjeno.

Vsak pred svojim pragom

Brez rokavic in ne glede na zamero so v Črnolju začeli ostro, toda strpno razčiščevati napake v vseh družbeno-političnih organizacijah

Ce uvodoma povemo, da so imeli na izvršnem odboru SZDL kar dva

dni sestanek in da je občinski komite celotno tri popoldneve zasedal, potem bo že držalo, da so se imeli kaj pogovoriti. Ko so dobili družbeno-politične organizacije nalogo kritično oceniti svoje delo po izidu pisma tovariša Tita in izvršnega biroja, so izrecno poudarili, da gre tokrat predvsem za naštevane napake, ne pa za ponavljanje tega, kar je bilo dobro narejeno.

Prvi je oceno svojega dela naredil izvršni odbor SZDL, ki je bil zelo samokritičen in je o tem kar dvakrat razpravljali. Tudi komite je šel pri oceni dela v globino, medtem ko so hoteli v sindikatu, v borčevski organizaciji in pri mladini ter v občinski upravi tudi tokrat na hitro opraviti.

Ko je o teh ocenah razpravljala občinska skupščina, se je prava samokritika začela in tudi osebnih kritik ni manjkalo. Tega smo se že povsem odvadili, a kot se je pokazalo v Črnolju, je to sila koristno. Komite je naložil posameznim komunistom v vodstvih organizacij konkretne naloge, med njimi predlagal tudi kadrovske spremembe, če gre za očitno neodgovornost pri dosedanjem delu.

Celotna ocena družbenopolitičnega dela bo podana na skupnem sestanku vodstev občinskih družbenopolitičnih organizacij ter na občinskih konferencah SZDL in Zveze komunistov, ki bosta v kratkem.

Vikendarji

Letos avgusta so na občini naredili spisek stanovanj, ki jih na območju črnomaljske občine uporabljajo domači in drugi občani za oddih in rekreacijo. Gre za 110 vikendov, od katerih je skoro tri četrtine skromnih. Kar 72 počitniških hiš ima samo 1 sobo (od teh večina nima vodovoda), z dvema sobama jih je 32, s tremi sobami jih je 5, ena sama ima 5 sob, večjih pa ni.

Vsi vikendi skupaj imajo 4064 kv. m stanovanjske površine, 51 jih meri manj kot 30 kv. m. Kolikor bolj se veča površina, toliko manjše je število počitniških hiš. Nad 50 do 80 kv. m je vsega 9 poslopij, več kot 80 kv. m pa meri 6 vikendov. Med počitniškimi hišami je večina zidane: novih, predelanih in tudi starih.

S tem, ko so zbrali te podatke, nihče ni mislil pritisniti črne pike lastnikom vikendov. Pohvalno je, da se tudi v zaostalih predelih razvija tovrstni turizem, zato ne kaže biti neveseljen, če ima kdo na deželi skromno hišico, kjer po napornem delu v mestu uživa mir. Drugače pa je, ako vikend pomeni komfortno stanovanje, zlasti če lastnik morda v mestu zaseda družbeno lastnino kot svoj dom. Da se tudi ugotoviti, kako je posameznik prišel do hišice za oddih, zato ne gre, da bi vse po vrsti gledali po strani. Prišel pa je čas, ko smo vendarle prišli tudi do takšnih spiskov, kar so ponekod občani že zdavnaj predlagali.

R. B.

ŠE 70 LJUDI

Krvodajalstvo je v črnomaljski občini globoko zasidrano in ima korenine še iz časa NOB, ko so ljudje dajali kri za ranjence. Tudi letos so v republiški akciji junija meseca zbrali 432 prostovoljnih krvodajalcev iz območja Črnoljskega, Semeč in Vinice, razen tega je še 58 občanov darovalo kri na novomeški transfuzijski postaji.

Plan odvzema krvi za potrebe novomeške bolnišnice pa še ni izpolnjen. Predvideno je, naj bi v vsem letu 1972 oddalo kri 200 ljudi, zato bodo skušali v zadnjih dveh mesecih obvezo izpolniti. V krvodajalski akciji, ki bo 21. novembra v novomeški bolnišnici, potrebujejo 70 prostovoljnih dajalcev krvi, prav toliko pa v decembru. Občinski odbor RK prosi, naj se za obe akciji krvodajalci čimprej prijavijo!

Jesen je čas, ko ima Bela krajina največ obiskov. V Metliki se je letos ob lepem vremenu sezona izletništva močno podaljšala. Avtobusi iz raznih krajev Slovenije pripeljejo največkrat borce. Ustavijo se na trgu, si ogledajo muzej in mesto, potem pa priredijo zaključek v katerem izmed gostišč ali pa v naravi. (Foto: R. Bačer)

Molk, ko bi morali spregovoriti

Prikimavanje stališčem, v praksi pa ponovna mlačnost – to je primer komunistov iz tovarne BETI – Zaenkrat samo kritika

V nekaj dneh se je na območju metliške občine zvrstilo 13 zborov delovnih ljudi v kolektivih, kjer so razen gospodarskih zadev obravnavali še odpoklic poslanca Petra Vujčiča. Kljub temu da je imel Vujčič med občani precej privržencev, je večina zdaj spregledala njegovo vlogo, zato so povsod enotno glasovali za odpoklic, razen v tovarni BETI.

V tem kolektivu, kjer je bil Vujčič direktor, zbor ni uspel. V podjetju je okrog 80 komunistov; od teh jih je precej manjkalo, ker so imeli (razen redkih opravičenih) neadoma neodložljivo delo, še manj pa je bilo takih, ki so se bili na zboru pripravljeni oglasiti in zastopati dogovorjena stališča. Samo dva člana osnovne organizacije ZK sta skušala množico prepričevati, medtem ko ostali komunisti niso rekli niti „MU“. Zgodilo se je, da je celo ko-

munistka odklonila pisati zapisnik o tem zboru.

Za politično polomijo sestanka nosi po mnenju kmiteja odgovornost celotna osnovna organizacija Zveze komunistov, zlasti pa njeno vodstvo, kakor tudi komunisti na vodilnih mestih v podjetju. V čudni luči je ostal tudi aktivist, ki ga je občinski družbeno-politični aktiv zadelil za ta sestanek, a ga ni bilo.

Po neuspelem zboru se je sekretariat osnovne organizacije ZK v BETI takoj sestal s predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij v podjetju. Sklenili so poklicati na odgovor vsakega komunisto posebej, ker ni deloval v praksi tako, kot zahteva njegova partijska dolžnost.

Drugi korak pa je bil ta, da so 8. novembra na sestanku komunistov iz BETI sprejeli kritiko celotne osnovne organizacije in da so javno grajali tovarišico, ki ni hotela pisati zapisa na zboru delovnih ljudi. Upati je, da do podobne politične polomije v BETI ne bo več prišlo, ker čas niti najmanj ni primeren, da bi se še nadalje šli slepe miši.

Spet paleta uspehov

Za letošnji 26. november, praznik metliške občine, bo vrsta komunalnih in gospodarskih otvoritev ter kulturnih in športnih srečanj

Medtem ko so se športna tekmovanja v delavskih igrah začela že 1. oktobra in so jih končali včeraj, pa se druge prireditve v čast občinskemu prazniku začnejo v soboto.

Tako bodo 18. NOVEMBRA odprli prenovljene prostore Kmetijske zadruge, razen tega pa kar dve asfaltirani cesti: Metlika-Rosalnica in Metlika-Vinomer. V nedeljo, 19. NOVEMBRA dopoldne, bodo v Domu Partizana svečano podelili priznanja požrtvovalnim večkratnim krvodajalcem; 24. NOVEMBRA popoldne pa bodo priznanja dobili najboljši športniki in ekipe.

Gospodarske otvoritve bodo na vrsti v soboto, 25. NOVEMBRA. Najprej bodo ob 9. uri odprli novo avtomatično telefonsko centralo in nove poštnice; ob 10. uri bo v BETI slavnostna otvoritev elektronskega računskega centra, ob 11.30 pa

bodo odprli nove proizvodne prostore tovarne KOMET v Rosalnicah. Ta dan bo zvečer ob 19. uri še vokalni koncert Akademskega pevskega zbora „Tone Tomšič“ iz Ljubljane.

V nedeljo, 26. NOVEMBRA, bo središnja prireditev za letošnji praznik, in sicer veliko zborovanje na Suhorju, kjer bodo počastili 30-letnico uničenja sovražnikovih postojank. Slavnostni govornik bo eden najvidnejših predstavnikov družbenopolitičnega življenja, na zborovanje pa bodo vozili posebni avtobusi tudi iz več krajev črnomaljske občine.

Za dan republike bo zjutraj meščane zbudila budnica mestne godbe, dopoldne pa bodo imeli še promenade koncert Na Dragaht. Z gledališko predstavo „Dama iz Maxima“, ki bo 7. decembra, bodo prireditve ob letošnjem prazniku končane.

Celo nad planom

Med metliškimi podjetji, ki letos dobro poslujejo, je tudi obrat tovarne NOVOTEKS. Letos so v tem kolektivu v prvem polletju ustvarili 14.100.000 din celotnega dohodka, kar je 7 odst. več kot v tem času lani. Za enak odstotek so se povečali stroški, dohodek tega obrata pa je ob polletju znašal 4.660.000 din in je za 5 odst. nad predvidevanji. Osebnih dohodkov so šli letos navzgor, kar je občutil vsak posameznik. Povprečni zaslužek je ob koncu junija lani znašal 1.140 din, letos v tem času pa 1.544 dinarjev.

Kam samoprispevek?

Na skladu sredstev krajevnega samoprispevka metliške občine bi se moralo v letošnjem letu zbrati 1.800.000 dinarjev. Od tega je 1.065.547 din ostalo od lani, 734.453 din pa naj bi bilo letošnjih dohodkov. Denar kar redno priteka, saj so do konca avgusta imeli že 1.554.917 din dohodkov, porabili pa so 879.606 dinarjev. Kam je šel občanov dinar? Malo manj kot 150.000 din so plačali raznim podjetjem za dobavo opreme za otroške jasi: dobrih 28.000 din je šlo za načrte vodovoda za Hrast – Ravnače – Dole – Drage, 700 din je znašal prispevek za popravilo vaške hiše v Slamni vasi; 50.000 din so morali dati kot polog za gradnjo vodovoda Curile – Rosalnica; preostanek, okrog 650.000 din, pa je namenjen za modernizacijo ceste Metlika-Draščiči.

NIHČE NE VIDI?

O raznih neuradnih smetiščih okrog mesta je bil že večkrat govor na javnih sestankih, a kot da se kritika nikogar ne tiče. Medtem ko so smrad na enem takih smetišč zraven tovarne BETI le odstranili, pa je za Rokom zmeraj dovolj velik kup odpadkov, papirjev in druge navlake. Vse to leži tik glavne ceste, ki vodi mimo pokopališča.

SPREHOD PO METLIKI

KOŠARKARJI BETI so že začeli trenirati, ker se pripravljajo na tekmovalno v L. b slovenski ligi. Razen že znane ekipe vadijo tudi mladinci, učenci osnovne šole. Vodi jih Zeljko Vergot.

DRUGO ŠTEVILKO svojega glasila „Osmošolec“ so pred kratkim izdali učenci osmih razredov osnovne šole. List je pester, zabaven in poučen. Razmnožili so ga v nakladi nekaj nad 100 izvodov.

NA PRVI SPRETNOSTNI vožnji pred BETI je v skupini do 750 cc zmagal Božo Kopinič, v kategoriji večjih vozil pa Jože Mihelčič. Organizacija je bila dobra in zanimanje veliko.

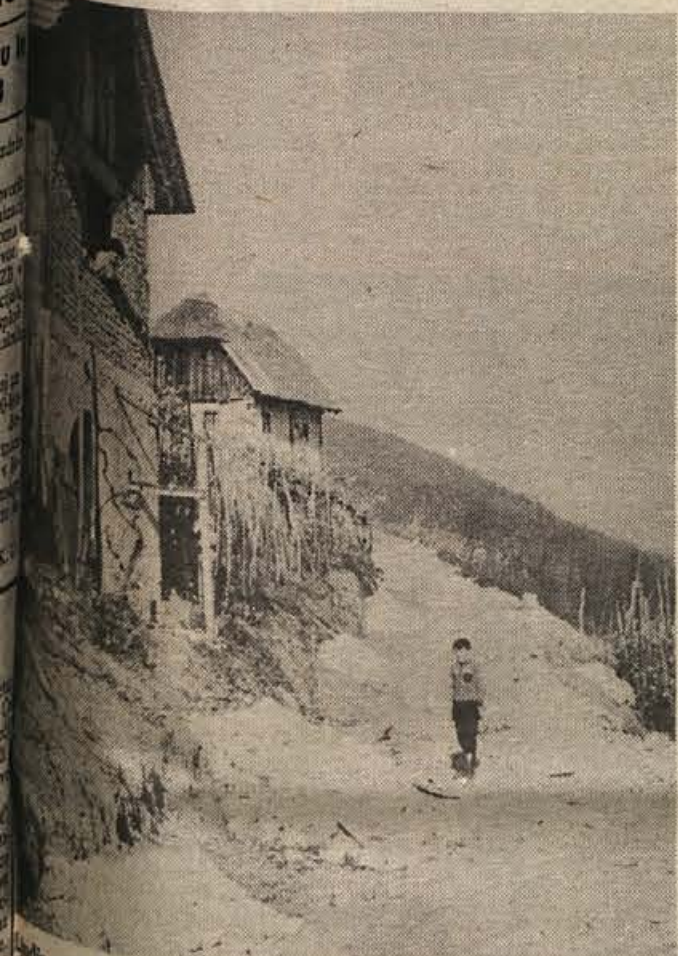
TE DNI bodo imele sestanke mladinske konferenci. Pogovorili se

bodo o delu v prihodnosti.

MESTNA KNJIZNICA je še vedno zaprta. Nihče se ne zgahe, da bi začeli obnavljati prazne prostore v gradu, ki so določeni za poslovanje knjižnice.

PREDSTAVNIKI TEMELJNE izobraževalne skupnosti se bodo te dni pogovarjali s Črnoljci o sofinanciranju Belokranjskega muzeja. Upamo, da bodo našli skupen jezik.

VEZILO, GLASILO tovarne BETI, bodo odslej pošiljali tudi poslovnim prijateljem, Belokranjskemu muzeju, Studijski knjižnici v Novem mestu, upokojencem tovarne BETI, republiškemu sindikalnemu svetu, družbeno-političnim organizacijam v mestu itd. Za novega odgovornega urednika VEZILA je bil izvoljen Toni Gašperič.

Na Semeški gori so z veseljem odstopili zemljo za gradnjo do Smuške luže, čeprav je marsikje trasa zajedla dobršen kos zemljišča. Obiljubljeno je bilo, da bo cesta končana že za 1. maj, vendar prevozna ni in taka, kot je, nikomur ne koristi. Ker so tudi stroji odpeljali in so delavci odšli, lastniki nekdanjih parcel niso bili navdušeni. (Foto: R. Bačer)

- Od priznanih tovarn prejmemo vsak dan najnovše modele ženske, moške in otroške konfekcije.
- kakor tudi blago v razprodaji po izredno znižanih cenah.
- V tem mesecu prodajamo tudi na 5-mesečno brezobrestno obročno odplačilo.

„Deletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

TELOVADNICA MANJKA, to je bolj občutljiva črnomaljska šola. Vsi imajo pouk v eni telovadnici, kjer pa se ne more vsi vsi otroci. Na osnovni šoli zaradi tega že skrčijo pouk v dve vzgoje. Mesto bo moralo do konca leta 1972 postaviti novo telovadnico.

KANDIDATOV je za vpis v črnomaljsko šolo iz črnomaljske in črnomaljske prosvetno dejavnost v Črnolju, prosvet pa se bo kmalu

NAVCATI NAVAL je pri vpisu v črnomaljsko šolo, saj imajo 90 prijav. Tečaj bo vodil Ban iz Ljubljane. Tako zani-ženo govorno priča, da ljudje plesajo.

ČISTO, KI JO gradijo iz Črnomaljske, so te dni že za-čeli. Če se končan do predvidenega časa, čeprav mnogi niso verjeli,

Črnomaljski poročevalec

Mladi opozarjajo, zakaj delo šepa

Pomoč organizacijam ZMS zaostaja za možnostmi, ki jih ima družba današnje
– Pismo predsednika ZKJ odpira novo poglavje v delu komunistov

Krški komunisti so v četrtek popoldne zbrani na tretji seji občinske konference razpravljali o težah za tretjo konferenco ZKJ ter obravnavali naloge organizacij, ki jim jih nalaga pismo predsednika ZKJ. Uvodni referat pred razpravo je imel predsednik občinske konference ZMS Rajko Derstvenšek. Poudaril je, da je mladina sestavni del naše družbe in da so zato njeni problemi hkrati splošni družbeni problemi, zato moramo mlade usposabljanje za pravilno razumevanje družbenih tokov.

Mladi naj sodočajo tako, da bodo v vseh okoljih lahko povedali svoje mnenje, ki naj ga, če je resnično ustvarjalno, družba tudi upošteva. Z uresničevanjem ustavnih dopolnil bodo možnosti za uveljavljanje mladih večje. Družbeno-politična aktivnost mladinske organizacije šepa največ zaradi premajhne materialne pomoči, zato naj bi bila le-ta taka, kot je splošna politična podpora, saj je ideologija mogoče razvijati le s konkretno aktivnostjo. V primerjavi z današnjo življenjsko ravno je materialna osnova za delo

mladih tako nesorazmerna, da se zdi, kot da zanjo sploh ni zanimanja.

Po razgovoru o težah za 3. konferenco ZKJ so krški komunisti sklenili, da bodo po natančni analizi razmer v ZMS sestavili akcijski program za delovanje ZK za mladino. Za delegata na tretji konferenci ZKJ so enoglasno izvolili Antona Vodiška, ki bo zastopal še šest delenskih in posavskih občin.

V nadaljevanju seje so razpravljali o aktivnosti, ki jo je v organizacijah ZK sprožilo pismo tovariša Tita in izvršnega biroja CK ZKJ. Sproti so se o nalogah, ki jih odpira ta dokument za novo poglavje našega revolucionarnega delovanja. Pismo so v krški občini podprli člani ZK in

vsii občani, zato so ga pripravili dosledno uresničevati. Tudi stališče zadnje seje CK ZKS so ugodno sprejeli kot pripravo na ukrepanje v praksi. Sklepe svoje druge konference bodo samo dopolnili in sprejeli pregledovali njihovo uresničevanje.

Integracije

Od časa do časa navreže ta ali druga občinska funkcija misel, da bi bilo v Krškem več razmišljanja o povezovanju sorodnih ali enakih strokovnih organizacij. Najdlje so prišli v Celulozi in Papirni industriji, drugod o teh možnostih še razmišljajo. Slišati je, da bi se šele razmišljalo. Slišati je, da bi se koristno, če bi bili povezani v eno celoto. Splošnega kleparstva v Krškem, stanje v krškem SOP, da bi se študirali te možnosti za Agrokrško, bili v Preskrbo, za IGM Sava, v Pionir, pa morda še posebej za vinski industrijo.

ZANEMARJENI HRANI KULTURE

V krški občini so kulturni delavci pripravljeni, da bi poživili stare amaterske dramske, pevski, plesni, drugi nastopi, če bi imeli kulturne dvorane bolj urejene, prodne, pa bolj ogrevane. Potem bi si lahko privoščili tudi gostovanje političnih ansamblov. Kaže, da se bodo te stvari premaknile, saj so na razpisni skupščini Temeljne izobraževalne skupnosti ustanovili komisijo, ki je stvari pregledala in poročala, da je v posameznih krajih treba niti.

BOJ ZA DOSLEDNOST

Potem ko bodo v krški občini z anketo ugotovili, kakšne so razmere v delovnih kolektivih in kako poteka uveljavljanje ustavnih dopolnil, bodo organizacije ZK morale sprejeti akcijske programe, v katerih bodo natančno opredeljene dolžnosti slehernega komuniste.

FOLKLORNA REVIIJA

Na Senovem pripravljajo v počastitev dneva republike gostovanje folklornih skupin. To bo osrednja prireditev za 29. november v občini. Poslej bodo nadaljevali s tako prakso, da ob raznih priložnostih ne bodo proslave le v občinskem središču. Vnaprej bodo določili, kdaj bodo slovesnosti pripravili v Kostanjevici, kdaj v Brestanici, Leskovcu in drugod. Tako bodo prišli na vrsto vsi drugi kraji.

NOV VODOVOD

Zdravo pitno vodo je pred nedavnim dobilo spet 20 gospodinjstev v krški občini. Sreča se je nasmešnila vaščanom iz Ceste pri Krškem. Za vodovod so prispevali 49 tisoč dinarjev, vrednost prostovoljnega dela pa cenijo na 42 tisočakov. K temu je primaknila občinska skupščina 16 tisoč dinarjev.

SPROTI S PODATKI Nič skrivnosti

v poslovanju kolektiva

Delavci ne bodo mogli več nikjer odpraviti z besedami, če bo želel zvedeti kaj več o poslovanju. Pravico ima do pismenega odgovora, do razginitve vseh podatkov o osebnih prejemkih v podjetju, pa tudi o stroških.

Končno bo tudi zvedel, kdo vse je bil deležen stanovanjskega posojila, kdo v podjetju uporablja družbeno premoženje, (avtomobil, delovno orodje, stroje, delavnice) in kdo mu je dovolil take prednosti.

Prav je, da zvedo, kdo odplačuje stanovanjsko posojilo, za kakšno dobo so mu ga odobrili in kaj si je sežidal z njim: hišo, vikend ali kaj drugega. Za tiste, ki so dobili posojilo na pošten način, ne bo vznemirjenja, če pa je kdo izkoristil svoj položaj za lastne privilegije, bo moral za to odgovarjati.

Sproti prikazi osebnih dohodkov, stroškov in poslovanja nasploh bodo prav gotovo preprečili marsikatero neprijetnost za kolektiv. Preden bodo poslej na zahtevo komunistov razgrinjali tudi izdatke za reklamo, darila, reprezentanco, pogostitve poslovnih strank in podobno. Pa ne le enkrat na leto, temveč prav tako sproti, da se stvari lahko popravi brez večje škode. Vse to bo navajalo celoten kolektiv k varčevanju skupaj prisluženega denarja.

J. T.

Martin je krstil vino in v nedeljo so ga v hramih pridno poslušali. Pozna se mu, da je to potetje skoparilo s soncem, zato je vino bolj kislo kot običajno. Na sliki: Zvonko Pegam pred svojim hramom pod Golekom – (Foto: Jožica Teppey)

KRŠKE NOVICE

PRI TEMELJNI KULTURNI SKUPNOSTI so ustanovili komisijo, ki bo še letos pregledala vse domove kulture in druge zgradbe, ki služijo kulturni dejavnosti. Ugotovljajo namreč, da brez prave denarne pomoči ta poslopja postopno propadajo in ne služijo najbolje svojemu poslanstvu.

V NASELJU CESTA SO PRED KRATKIM izročili namenu vodovod, ki napaja dvajset gospodinjstev. Za objekt, ki je dolg 1300 metrov, so vaščani prispevali precej denarja in prostovoljnih delovnih ur, njihovo vneto pa je podprla tudi občinska skupščina s 16.000 dinarji.

ČETUDI BO V KRŠKEM NASELJNJA KRVOVAJALSKA akcija šele 1. in 2. decembra, se nanjo že pripravljajo. V prvi letošnji akciji je darovalo dragoceno življenjsko tekočino že 891 občanov, tako da bodo načrtovano število 1238 odzvezov tudi letos v krški občini gotovo presegle. Omenimo naj še to, da je lani darovalo kri kar 1420 občanov.

V PONEDELJEK OPOLDNE SO

SE V KRŠKEM zbrali predsedniki delavskih svetov in osnovnih sindikalnih organizacij iz vseh delovnih organizacij. Sklical jih je občinski sindikalni svet, da bi obravnavali pismo predsednika ZKJ in loge po pismu predsednika ZKJ tovariša Tita in izvršnega biroja ZKJ spregovorili o zadnjih sejah sekretariata in CK ZKS.

SKRB ZA MAVZOLEJ PRESEK NOVEGA sodobnika, literata, skladatelja Gruena, ki stoji v bližini leskoviške graščine, so prevzeli občani leskoviške osnovne šole. Da bi ta spomenik naše kulturne preteklosti ohranili propada, je za njegovo izgradnjo občinska skupščina prispevala 2000 dinarjev.

DA BI BILA PREDAVANJA, KI JIH ZA članstvo in običajno krško Hortikulturno društvo, nitično bolj pripravljena, bo društvo kupilo sodoben diapozitivni projektor, ki bo razsvetljal ga bodo tudi za prikazovanje številnih barvnih diapozitivov, ki so jih v zadnjih letih posneli društveni člani in ki prikazujejo mesto Krške v cvetju in zelenju.

KRŠKI TEDNIK

Za jesensko pospravljanje pridelkov s polja je suho novembrsko vreme kot nalašč. Kmetje prebijejo vse dneve zunaj. Ponekod še pobirajo koruznico, drugod kopljejo v vinogradih ali pa grabijo steljo, da jih ne bi prej presenetil sneg. Na sliki: pobiranje zelja v Krški vasi – (Foto: Jožica Teppey)

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZMS V BREŽICAH

Mladi ne bomo capljali za razvojem

S svojo revolucionarnostjo so sklenili reševati družbena nasprotja – Pismo predsednika ZKJ ni šlo mimo njih, usmerjalo jih bo pri delu

Duh revolucionarnosti in kritičnosti je prevzel sobotno konferenco Zveze mladine v Brežicah. Priprave na tretjo konferenco ZKJ, ki bo razpravljala o vlogi mladih, so že nekaj tednov zaposloval mladinska vodstva, ki so takoj navezala stike z organizacijami Zveze komunistov. Del aktivov ZMS je že pred sobotnim srečanjem uskladil delo z zahtevo po ustvarjalnem sodelovanju mladine v samoupravnem odločanju.

Iz razprave in uvodnih besed sekretarja Jesenka je jasno izzvenela pripravljenost po usposabljanju za naloge, ki jih obravnavajo teze za 3. konferenco Zveze komunistov Jugoslavije. Mladi so poudarili, da si ne delajo utvar in da se bodo usposabljal za družbeno delo bolj kot doslej.

Mladi rod dobro čuti družbena nasprotja, nanje pa reagira bolj ostro

Krvodajalci

Rdeči križ Slovenije prosi vse krvodajalce v Brežicah in okolici, da se oglasijo na občinskem odboru Rdečega križa in mu sporočijo, kateri dan želijo priti na odvzem krvi. Po programu rednih krvodajalskih akcij bodo na brežiškem področju jemali kri 27. in 28. novembra.

LIKOVNI AMATERJI RAZSTAVLJAJO

V domu Jugoslovanske armade v Brežicah so 10. novembra odprli klubsko razstavo slikarji amaterji iz brežiške občine. Na otvoritvi je sodeloval pevski zbor prosvetnega društva iz Cerklje. Tako je v dogodek ob otvoritvi strnil likovno in pevsko amatersko udeleževanje. Razstava bo odprta do 20. novembra. Svoja dela prikazujejo Lenart Poljak, Josip Tavčar, Branko Frankovič, Marjan Čvejanov, Marija Lupšina, Bojan Horvatič, Ivanka Jankovič in Josip Stauber.

in jih včasih tudi poenostavlja. S svojo revolucionarnostjo lahko bistveno prispeva k ustvarjanju boljših družbenih odnosov. Ta revolucionarnost pa se seveda loči od tiste v prejšnjih desetletjih, ko so bile razmere drugačne in ko se je samouprava šele začela razvijati.

Na konferenci so poudarili, da mora izobraževanje prodreti tudi na vas, pa ne samo strokovno, in da želijo tu večjo pomoč delavske univerze. Kar zadeva sprejemanje v Zvezo komunistov, imajo mladi svoje poglede. Niso za to, da bi le vsakih nekaj let začeli tako pomlajevalno akcijo, želijo, da se to dogaja stalno ob sodelovanju mladinskih organizacij. Te so zadnja leta zanemarjale to plat, zato so sklenili, da bodo drugače naravnali svoja prizadevanja. Odločneje bodo sodelovali pri odpravljanju kadrovskih težav, kjer doslej niso imeli dovolj besede, pa tudi ne dovolj družbeno-političnega znanja.

Cerklje najboljše, za njimi Dobova

Pet ekip občinskega Združenja rezervnih vojaških starešin v Brežicah je v nedeljo tekmovalo v orientacijskem pohodu, streljanju z malokalibrsko puško ter reševanju taktične naloge. Z delom na terenu, z orientacijo po zemljevidu in z busolo se rezervni častniki in podčastniki najneposredneje strokovno izpopolnjujejo. Prvo mesto je osvojila s 327 točkami ekipa iz Cerklje, drugi so bili Dobovčani, tretji pa tekmovalci iz Glogokega.

V. PODGORŠEK

Nevarne čeri

Zato nikar površno

V liti, da ne bi zaostajali, da bi naenkrat odpravili vse, kar ni dobro, se skriva nevarnost, da bo marsikaj nosilo pečat formalizma. To pa ni cilj Zveze komunistov.

Ko na primer posplošeno govorimo o tem, da v šoli manjka idejnosti, ni dovolj, če se s tovariši učitelji ujedemo na sestanku in sklenemo: „Od danes naprej bo naša šola idejna.“ Sklepe lahko na široko razglasimo in se o njih razpisemo, poročilih. Učinek bo samo navidezen, zunanji, a uspeh prinese lahko le načrtno delo.

Predvsem pa bomo morali začeti pri koreninah, pri mladini, ki se bo odločala za učiteljski poklic. Vanj moramo usmerjati najboljše dijake, take, od katerih lahko pričakujemo delovno zavzetost in predanost poklicu. Kdor zaide med prosvetne delavce priložnostno, bo na šoli samo trudil. Ne bo se zviževal v delo, ne bo se trudil, da bi z dejanji, z vsem svojim zadržanjem trdnost stal za vsako besedo, ki jo posejeda mlademu rodu.

Naglica torej ni vedno najboljše pot. Tudi na drugih področjih se nam površnost lahko mašuje. Kaj nam pomagajo kupi napisanih sklepov, če jih bomo opravili samo formalno, da bomo o njih poročali in dokazali svojo aktivnost. Spet bomo razočarali tiste, ki pričakujejo od nas temeljito in trajno dejavnost.

J. TEPPEY

„V krški občini bomo izboljševali telefonske zveze še naprej. Povečali bomo tudi avtomatsko telefonsko centralo v občinskem središču, da se bodo nanjo lahko priključili številni novi naročniki, ki komaj čakajo, da jih bo s svetom povezal telefon.“ je ob otvoritvi avtomatske telefonske centrale v Kostanjevici obljubil direktor PTT Novo mesto Jakob Berič – (Foto: J. Teppey)

BREŽIŠKE VESTI

Kako zadovoljiti vse bolnike?

Novo zobozdravnikarstvo: eden za Krmelj, drugi za Sevnico – Nova oprema Krmeljsko zobno ordinacijo – Po novem letu še ena zdravnica v dispanzu za žene in otroke, če bo stanovanje – Trudijo se, da bi ustregli vsem

Sebo to je minilo leto dni dela zdravstvenih delavcev v novem domu. Na zborih volivcev je bilo dosti kritike na njihov račun, saj glede zobozdravnikov in laboratorija. Kaj je utemeljeno in kaj ne? Po vrednosti opravljenih storitev so namreč sevniki zobozdravniški med prvimi v vsej celjski regiji. Celjani jemljejo sevniki za vzor. Prvi predsednik svetovne zdravstvene organizacije, zagrebški akademik prof. dr. Kesic je na posvetovanju v Celju ocenil organizacijo sevnike zdravstvene službe. O tem smo se pogovarjali z upravnikom doma:

nam otežujejo neurejene prometne zveze med kraji v občini. Od oseba terjamo začetek dela ob 7. uri, takrat pa je redkokdaj več kot 10 bolnikov v domu. Do nekako 9. ure se

delo lepo odvija, potem pa se ob prihodu avtobusov in vlakov vse podere. Vsak bi rad do 11. ali 12. ure prišel na vrsto, vmes pa še stopil v trgovino!

– Čemu nezadovoljstvo glede dela laboratorija?

„Najlaže je bolnika odpraviti samo z receptom. Včasih je potrebno več analiz; večino jih opravimo doma, takrat pa bolnik hodi od enega do drugega. Zeleli bi, da bi se tisti, ki pridejo v laboratorij iz službe, napovedali. Popoldanskega dela laboratorija ne moremo vpeti, saj mora biti za večino laboratorijskih pregledov bolnik tešč. Leta 1959 smo v Sevnici pričeli zdravniki splošne prakse delati izmenoma dopoldne in popoldne, prvi v regiji, šele letos je celjski zdravstveni dom zahteval to tudi od drugih.“

Kaj bi bilo treba še reči? Predvsem to, da je novi zdravstveni dom velika pridobitev, ki kljub velikemu pomanjkanju zdravstvenih delavcev le izpopolnjuje svoje vrste, kar v starih prostorih ne bi bilo mogoče. Množičnega cepjenja, kot je bilo proti črnim kozam, ko so 4 ekipe v pičlih 10 dneh enkrat cepile, drugič še pregledale nad 15.000 ljudi, ne bi bilo mogoče v starih prostorih. Za novo opremo ob otvoritvi lani ni bilo denarja; počasi se izpopolnjuje. Kje se dandanes čaka? Malokje. Ob boleznih vsak želi še manj čakati. Razumljivo. Tudi zdravstvenim delavcem včasih prikipi, bolnikom še bolj, ker so bolni. Premika se in se bo še bolj, za ta dom pa nam po enem letu ne more biti žal denarja!

A. ŽELEZNIK

Pozivi: »ZA« referendum

Minuli petek se je sestal tudi aktiv prosvetnih delavcev komunistov in pregledal dosedanje dejavnosti prosvetnih delavcev ob pripravah za to ljudsko glasovanje. Brez pomoči občanov, tehtno pripravljenih načrtov za gradnjo sodobnejših šolskih poslopij ne bo mogoče izpeljati tudi sodobnejšega pouka, kar bi vsi od srca želeli. Po vseh šolskih okoliščinah so bili sestanki s starši šolobveznih otrok, prosvetni delavci pa so se udeležili tudi vseh zborov volivcev. Podprimo torej nedeljski referendum!

Solidarnost s kmetom

ALOJZ KLENOVŠEK, kmet iz Podvrha: „To je doslej največja solidarnostna akcija za kmeta v naši družbi. Novomeški zgrad je močno vlek, s prstom smo kazali nanj na sejah skupščine sklada kmečkega zdravstvenega zavarovanja v Celju. Zato kmetje ne bi smeli voliti proti sebi, s tem glasom si kmetje ne bodo nakopali novih davkov. Laže nam bo ob boleznih, če koga ta nesreča že zadene.“

DPM: pomagajte mladini!

Društvo prijateljev mladine Sevnica s prizadetostjo spremlja že vsa leta razvoj vzgojno-izobraževalnega dela na šolah in drugo dejavnost, kot so krožki ipd., kar lahko nudi koristno razvedrilo v prostem času našim otrokom. Vse to pa hudo ovirajo tesna in stara šolska poslopja. Zato: GLASUJMO ZA NOVA!

BOJ ALKOHOlizMU

Komite občinske konference ZK v Brezicah je zapisal med svoje naloge, da je treba v občini sprožiti odločno akcijo za spopad z alkoholizmom. Nešteti otroci so zaradi staršev alkoholikov prikrajšani za materialne in vzgojne dobrine. Alkoholizem povečuje revščino, zato ZK pričakuje, da bo Rdeči križ začel akcijo za zmanjšanje tega družbenega zla ob pomoči drugih družbenih dejavnikov.

TISOČ KRAJEVNIH SKUPNOSTI TISOČ AKTIVOV ZMS

Občinska konferenca Zveze mladine v Brezicah se vključuje v akcijo Tisoč krajevnih skupnosti – tisoč aktivov ZMS in bo poskušala združiti delo aktivov na vasi, predvsem v Globokem, Piščah, Krški vasi, Cerkljah in na Veliki Dolini. Pred vodstva aktivov postavlja občinska organizacija ZMS večjo odgovornost do dela v svojem krogu in do vključevanja mladine v razne samoupravne oblike, ki jih razvija krajevna skupnost.

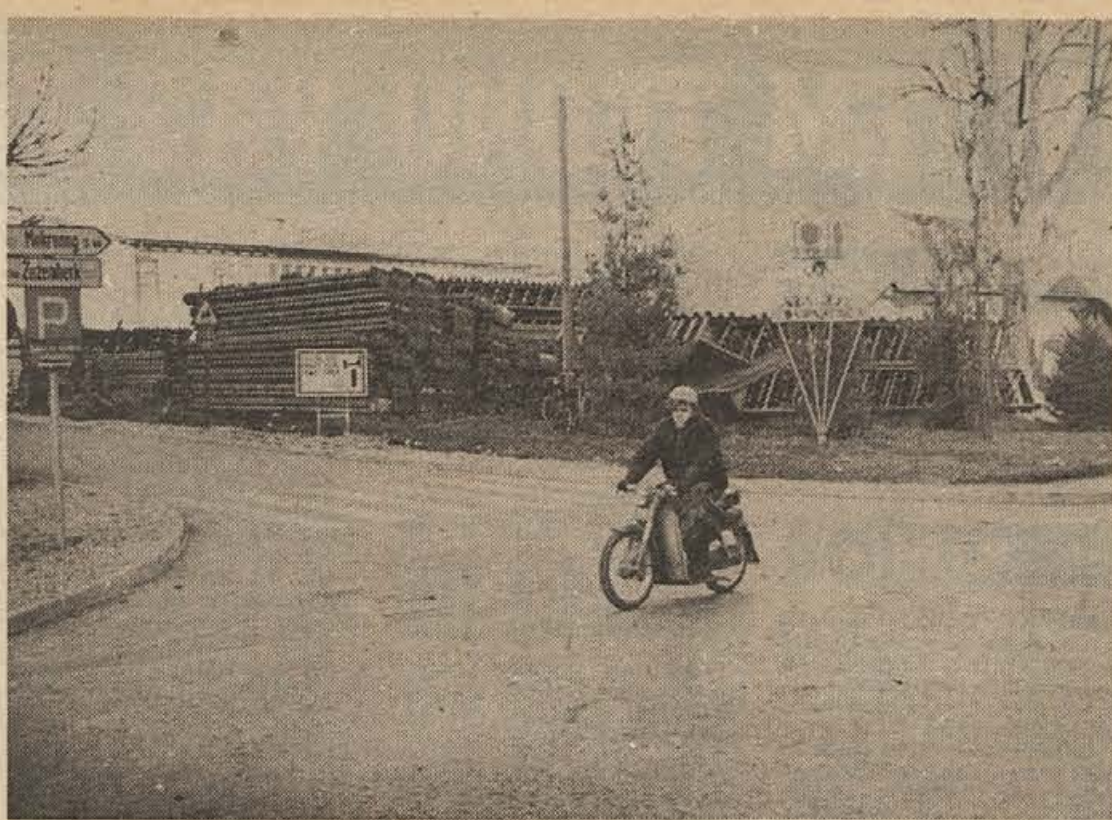
Sam sem okusil

ALOJZ GUČEK, delavec v Kopitani: Vrsto let sem bil kmet, vem, kako je bilo, dokler se nisem zaposlil in si pridobil pravice do delavskega zavarovanja. Pomagajmo kmetu iz občutka podrejenosti! Koliko so dali kmečki ljudje med NOB in za poznejši razvoj! Začelo se je vendarle premikati, vsaj začetek je glede kmečkih pokoljnih, otroških dodatki za revne kmečke otroke, za izenačevanje pravic v zdravstvu pa je že skrajni čas.“

● OBLAČILA ● ZA ZIMO!

Kvalitetno žensko, moško in otroško konfekcijo: plašče, obleke, hlače, bunde in drugo, vse v različnih velikostih in modnih vzorcih, vam nudi: **trgovsko podjetje »SEVNICA«** v svojih prodajalnah konfekcije.

Tu naj bi prihodnje leto stala nova blagovnica Dolenjke. Takrat bo vsaj zanesljivo izginilo nič kaj lepo „skladišče“ kovinskih elementov TRIMA, ki so pokvarili to redko zelenico v Trebnjem – (Foto: Zeleznik)

NOVE TRGOVINE PRIHODNJE LETO?

Tudi trgovci so brez novcev

Odborniki nezadovoljni z razširjenostjo in kakovostjo trgovske mreže v občini – Kaj bodo vendarle gradila tri trgovska podjetja?

Poročilo o blagovnem, gostinskem in turističnem prometu v občini, ki ga je odbornikom za zadnjo sejo občinske skupščine pripravil oddelek za gospodarstvo, se bistveno ni ločevalo od podobnega, ki so ga obravnavali že lani. Nič se torej ni spremenilo na boljše, odborniki so k lanskim ugotovitvam lahko le še nekatere dodali, vse skupaj pa ne kaže na nič kaj razveseljivo stanje.

Ljudski časnik vest socializma!

ODKUP NARAŠČA

Čeprav je vrednost odkupa, predvsem kmetijskih izdelkov, v zadnjih letih občutno počasneje naraščala od prodaje na drobno, se je to spremenilo na boljše šele preteklo leto. Tako je celotni odkup preteklo leto znašal že skoraj 18 milijonov dinarjev, v prvem polletju letošnjega leta pa so odkupili že več kot za polovico te vsote. Ker je poglaviti odkup, predvsem krompirja, padel šele v jesenski čas, je torej višina odkupa prvega polletja lahko toliko bolj razveseljiva, saj gre potemtakem tudi za druge kmetijske pridelke.

PRVI ROK: IZOBRAŽEVANJE

Prvi od sklepov po rokovniku občinske konference ZKS Trebnje je izobraževanje komunistov, predvsem mladih; le-to se bo pričelo uresničevati že v ponedeljek. Pričeli bodo namreč s 6-dnevno politično šolo. Občinska konferenca ZMS je ob sodelovanju občinske konference ZK zbrala kolektiv izredno zanimivih predavateljev za okrog 60 udeležencev, kolikor jih bo obiskovalo to šolo. V ponedeljek bo šolo pričel prof. Troha, ki bo govoril o pomenu in vlogi družbenopolitičnih organizacij; v torek bo govoril Dagmar Šuster, član izvršnega odbora republiške konference SZDL, o Socialistični zvezi danes; v sredo bo vodil razgovor o aktualnih nalogah ZMS pred 3. konferenco ZKJ predsednik te organizacije v republikih Živko Pregl. O aktualnih vprašanjih uresničevanja ustavnih dopolnil in ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela bo vodil v četrtek pravno član sekretariata CK ZKS Peter Toš. O stabilizaciji gospodarstva in gospodarskih ukrepih bo udeležencem šole govoril v petek član predsedstva SFRJ inž. Marko Bulc, o položaju naše države v svetu pa bo govoril v soboto zvezni poslanec in predsednik zunanjepolitičnega odbora zvezne skupščine Bogdan Osolnik.

TRETI V REPUBLIKI!

Kako je z mladimi v krajevnih skupnostih? Dosti je očitkov, da jih ni ob akcijah teh skupnosti na vasi. Vendar se dogaja tudi nasprotno: v Mokronogu se bodo sestali s krajevnimi dejavniki šele na pobudo predsedstva občinske konference ZMS. Tistim iz mladih vrst, ki se izgovarjajo na slabe razmere za delo, predvsem na pomanjkanje prostorov, naj bo za vzgled mladinski aktiv „Jožko Prijatelj-Slobodan“ iz Dolnje Nemške vasi. Za vse uspele akcije so se morali dogovarjati v gostilni, ker drugega prostora za shajanje niso imeli, a imajo vseeno okrog 200 članov. Predsedstvo republiške konference ZMS je uspešno delo tega aktiv postavilo na zaviljivo tretje mesto v republiku!

Vse preveč dohodka občanov in gostov se namreč zaradi tega odteka drugam. Kako je predvsem s trgovino? Podatki kažejo, da je močno padel nakup blaga na potrošniška posojila. Na to poleg zakonskih določil o omejitvi višine posojil vpliva tudi pomanjkanje obratnih sredstev delovnih organizacij, ki zaradi tega kupcem niso mogla nuditi posojil. Česa se največ proda? Kar 32,7 odstotka vsega prodanega blaga trebanjskih trgovin so lani predstavljala živila; letos se je ta odstotek v prvem polletju dvignil že na 36,4. Tako je na primer prodaja elektrotehničnih izdelkov lani znašala le 3,82 vsega prodanega blaga, podobno nizki so tudi podatki za prodani gradbeni material, katerega občani nedvomno zaradi obsežne gradnje hiš, opremljanja stanovanj dosti kupujejo, seveda, žal, drugod. Avtomobilska cesta je namreč pred nosom.

Povprašali smo v treh trgovskih podjetjih, ki v glavnem prodajajo na območju občine, kako gledajo na posodabljanje trgovskih lokalov in nove gradnje. Delovna enota Mercatorja – „Gradišče“ v Trebnjem je dala zaenkrat prednost ureditvi vaških trgovin. Tako bodo uredili prodajalno bifejem v Pristavi, pripravljeno bi bili graditi novo trgovino v Velikem Gabru, kolikor bi bilo rešeno vprašanje rezervata za novo traso avtomobilske ceste, odkupili pa bodo tudi zemljišče za novo trgovino v Slovenski vasi. Zatem naj bi v Trebnjem razširili Mercatorjevo blagovnico v prvem nadstropju, od koder bi preselili sedanje pisarne. Najbolj določni glede Trebnja so pri Dolenjki: zemljišče za novo blagovnico so že odkupili, sedaj pripravljajo lokacijsko dokumentacijo, upajo, da bo do spomladi vse nared, ko bi že tudi zasadili prve lopate.

Novomeška Novotehna je sicer že prej odkupila poleg trgovine kmetij-

ske zadrage zemljišče, kjer so namestavili postaviti pokrito skladišče, gradbeni material, ki je lahko na prostem, pa bi bil na varnem za mrežo. Občinska skupščina je lokacijsko dokumentacijo zavrnila, ker se po njenem mnenju nizka skladiščna zgradba in odprto skladišče ne bi skladala z mestnim središčem. Novotehni so zato predlagali drugo zemljišče v bližini delavnice Trimo, le-to pa Novotehni ne ustreza. Kot kaže, se je zataknilo tudi pri odkupu prostorov delavnice Avto-moto zveze Slovenije ob avtomobilski cesti, kjer želi Novotehna urediti trgovino za avtomobile in delavnico za servisni pregled vozil, prodajali pa bi tudi gradbeni material. Druge gradnje po mnenju direktorja Novotehne zaenkrat ne pridejo v poštev.

Kot vse kaže, se bo vsaj trgovina prihodnje leto razširila in pridobila nekaj sodobnejših lokalov.

A. ŽELEZNIK

SZDL po pismu

Kot je ugotovila predsednica občinske konference SZDL Trebnje na zadnji seji občinske konference ZK o odmevu na pismo tovariša Tita, je bilo doslej posvečeno premalo pozornosti obravnavi pisma v drugih organizacijah, predvsem pa dejavnosti komunistov v teh organizacijah. Kaj so ugotovili glede vključenosti komunistov v delo SZDL – te naše najmožnejše organizacije v občini? Anketa je pokazala: kar v 6 krajevnih konferencah SZDL komunisti niso delavni, 5 krajevnih konferenc sploh ni navedlo, ali komunisti kaj delajo ali ne; da pri delu organizacije komunisti pomagajo, so se lahko pohvalili le v dveh organizacijah! Kako naj bo ob tem SZDL učinkovita? Konferenca ZK je zato zadolžila vse aktivne ZK, da ocenijo dejavnost svojih članov v SZDL in tudi drugih organizacijah ter družtvih in krajevnih skupnostih.

DROBNE Z MIRNE

UGLEDNI GOSTJE – V četrtek ob 18. uri bo v kinodvorani na Mirni letna konferenca krajevnih organizacij SZDL. Sprejemali bodo nov delovni program in se pogovorili tudi o delu krajevnih skupnosti. Pričakujejo, da se bosta sestanaka udeležila sekretar republiške konference SZDL Božo Kovač in član Republiške konference Miro Gošnik.

HELIKOPTERSKI DESANT – Snelalci poučnega filma „Krajevna skupnost v vojni“ vedno pripravijo Mirenčanom, še posebno otrokom, dosti zanimivosti. 6. novembra sta se tako na Mirno spustila dva helikopterja, ki sta postala dogodek dneva. Le kdo od otrok bi zamudil priložnost, da ne bi potipal takega nenavadnega stroja?

PARKIRIŠČE DANE: ŽE NESREČA – 28. oktobra je prišlo do avtomobilske nesreče pred mirenko pošto. Trčila sta avtobus in osebni avto, ki je pripeljal iz smeri Mokronoga. Le-ta se je izogibal parkiranim vozilom na prostoru pred Dano, a se trčenju z avtobusom ni mogel izogniti. Naj bo to še eno opozorilo,

da bi nujno kazalo premakniti postajališče avtobusa na primernejši kraj, saj lahko sicer pride še do resnejših nesreč. Otepa pa se tudi prenatrpanost parkirišča pred Dano.

TOKRAT LE GLEDALCI – Občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Trebnje je omogočil prevoz članom mirenškega in mokronoškega pevskega zbora na znano revijo zborov občine Grosuplje. Ogled revije je trebanjskim kulturnikom lep zgled za prirejanje podobnih srečanj v občini.

PRETESEN AVTOBUS – Posebno ob ponedeljkih in raznih drugih dnevih, ko je v Trebnjem več opravkov, kljub dvema avtobusoma zapored, ki se zvrstita v pol ure na Gomili, ostaja na tleh dosti potnikov, katerim ne preostane drugega, kot da se odpravijo v Trebnje peš. Vlaka namreč ob delavnih vozilih izredno zgodaj ali šele popoldne, okrog 7. do 8. ure pa se ponavadi želi peljati še dosti mater z otroki in starejši ljudje. Ob takih dnevih želijo okrepjeno avtobusno zvezo.

TREBANJSKE NOVICE

SEVNIŠKI PABERKI

PREBRALI? Komisija za informativno dejavnost pri skladu za osnovnih šol v občini je mišljeno izdala zajeto brošuro s podatki o referendumu za šolstvo in otroško varstvo. Knjižico naj bi do konca leta 1972 izdala Komisija za informativno dejavnost pri skladu za osnovnih šol. Če bi namreč bilo, če kljub temu ne bi bilo seznanjeni, bi na razpolago tako zanimivo

bodo v konfekciji Lisca sestali še s posestniki, katerih last so zemljišča, kjer naj bi uredili smučišča. Smuka je pred dumi, Lisca je že pobelil sneg.

RAZOČARANI PRIREDITELJI LJUDSKE TEHNIKE – Kot smo že poročali, so sekcije Ljudske tehnike želele počastiti občinski praznik z razstavo. Osebnostno so raznosili okrog 40 vabil družbenopolitičnim delavcem in delovnim organizacijam za sobotno otvoritev. Žal se je otvoritve razstave udeležil le predsednik občinske konference ZMS, kot da razvoj tehnične kulture drugim nič ne pomeni! Kar so zmogli, so prikazali, razstavili so tudi naprave, s katerimi delajo. Na srečo je bil obisk občanov razveseljiv.

GRAHOVICA: SMETNJAK? Ozka dolina Grahovica je vsak dan bolj prometna, vanjo zahaja vse več ljudi. Žal pa nekateri občani zadnje čase vse preveč kazijo podobo doline. Ali ne bi raje starih kavčev in druge ropotije skurili v bližini doma na primernem mestu, namesto da tu pred očmi vseh? Kdo so krivci?

GLASILO LISCE O REFERENCE – V petek bo izšla nova letna glasila delavcev Konfekcije. Tudi na straneh tega časopisa bodo obravnavali nekatera vprašanja, ki so bila v letnem poročilu ter glasovanju o izenačitvi pravic in kmečkega zavarovanja.

BO ALI NE BO? – Dobro ne kaže gradnji vlečnega voza. Delavci Električnice so sicer naredili vse po načrtu, vendar pa električni priključek moči v tem tednu se

SEVNŠKI VESTNIK

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 17. novembra – Gregor
Sobota, 18. novembra – Milko
Nedelja, 19. novembra – Elizabeta
Ponedeljek, 20. novembra – Srečko
Torek, 21. novembra – Marija
Sreda, 22. novembra – Cilka
Četrtek, 23. novembra – Klemen

KINIO

BREŽICE: 17. in 18. novembra
španski barvni film „Džango proti
Sartani“, 19. in 20. novembra mehi-
ški barvni film „Sabata prihaja“, 21.
in 22. novembra francoski barvni
film „Kdo je ubijalec?“
CRNOMELJ: 17. novembra
franc. barvni film „Orožnik gre v
pokoj“, 19. novembra ameriški
barvni film „Ko osem zvonov zazvo-
ni“, 22. novembra francoski barvni
film „Nikola Philbert v vojni in lju-
bezni“
KOSTANJEVICA: 18. novembra
ameriški barvni film „Pozabljeni re-

voleraš“, 19. novembra angleški
barvni film „Kapitan Nemo“
MIRNA: 18. in 19. novembra
„Moški in ženske“

METLIKA: 15. in 16. novembra
angleški barvni film „Joana“, Od
17. do 19. novembra amer. barvni
film „Dekle na motorju“, 22. in 23.
novembra amer.-ital. barvni film
„Django strelja prvi“

MOKRONOG: 19. novembra
ameriški barvni film „Doktor Živa-
go“

NOVO MESTO: OD 17. do 20.
novembra ital. barv. film „7 mašče-
vanj za 7 dolarjev“, Od 21. do 23.
novembra slovenski film „Ko pride
lev“

POTUJOČI KINO NOVO
MESTO: Od 17. do 21. novembra
mehiški barvni film „Pancho iz Aca-
pulka“

SEVNICA: 18. in 19. novembra
ameriški film „Cash herojev“, 22. no-
vembra ameriški film „Divjak“

SENTJERNEJ: 18. in 19. novem-
bra „Point Blank“

TREBNJE: 18. in 19. novembra
ameriški avanturistični film „Tarzan
zmaguje“

Dam tudi na obroke. Naslov v
upravi lista (2292/72).

PRODAM trajno žarečo peč
Kuepperbusch in plinski štedilnik
z jeklenko. Šmihelska cesta 19,
Novo mesto.

UGODNO PRODAM dve zimski
gumi (kolesa komplet) za austin-
maxi, gorilnik na gospodinjstvo
olje za centralno kurjavo 30.000
kalorij in vodno črpalko domače
izdelave. Informacije proti večeru
na telefon 21-594.

PRODAM vložke in vzmetnice za
dve postelji in raztegljivo sobno
mizo za 12 oseb. Ercegovčevič,
Zagrebska 8 a, Novo mesto.

PRODAM golobe florentince in co-
patarje. Mirko Tibljaš, Log 60,
68294 Boštanj.

PRODAM trofazni hidrofor. Sandi
Borštnar, Bruna vas 15, Mokro-
nog.

ODLIČNO OHRANJENO pohištvo
za dnevno sobo zaradi selitve
ugodno prodam. Vse informacije
dobite pri Dimitrijeviču, Kidriče-
va 2, Kočevje.

PRODAM nov gumi voz (13 in 15
col). Bulc, Jurčkova pot 73,
Ljubljana, Rakovnik.

PRODAM nov gumi voz (14 in 15
col). Žitnik, Babna Gorica 2, p.
Škofljica.

PRODAM DOBRO ohranjena štedil-
nika: električnega in na drva
Tobi Olga Pečar, Glavni trg 21,
Novo mesto.

KUPIM

KUPIM KNJIGO in plošče za fran-
coski jezik. Naslov v upravi lista
(2334/72).

POSEST

UGODNO PRODAM večjo stano-
vanjsko hišo z gospodarskim po-
slopjem in ograjeni parceli z dvo-
riščem ob glavni cesti. Objekti so
priključeni na javni vodovod in
električno omrežje. Jože Slemen-
šek, Brezovo 7, 68283 Blanca.

PRODAM HISO v dobrem stanju in
posestvo v bližini Novega mesta
nekaj minut od železniške posta-
je, skupaj ali posamezno. Infor-
macije dobite pri Berti Dolinar,
68323 Uršna sela 72.

PRODAM 3-sobno stanovanjsko
hišo s pritliklino, centralnim olj-
nim gretjem, garažo in urejenim
okoljem. Vsebitev: april 1973.
Cena po dogovoru. Novo mesto,
Brezov log 61, Kelner, telefon
21-700.

PRODAM VINOGRAD (10 arov),
zelo dobro obdelan, primeren za
vikend. Lepa razgledna točka, lep
dovoz z avtom do vinograda,
5 km od Trebnja. Informacije
dobite pri Slavku Kresalu, vino-
toč, Trebnje.

PRODAM 15 arov vinograda ob
glavni cesti v Stražnem vrhu pri
Cromlju. Informacije dobite pri
Francu Ainzigerju, Cromelj.

PRODAM PARCELO, primerno za
kamnolom ali vikend, na Brezo-
vici in dve njivi, tudi primerni za
gradnjo, v Kromnem. Pirkovič,
Kronovo 24, Šmarješke Toplice.

RAZNO

NUDIM VAM vse vrste rolet, žalu-
zije in platnene zavese, opravljam
vsa popravila iz te stroke. Cene
solidne. Naročila sprejema Bogo
Radi, Zabja vas 15, Novo mesto.
POROČNI PRSTANI! Če želite
osrečiti in razveseliti svoje dekle,
ženo ali nevesto, ji kupite lep
prstan! Dobite ga pri Otmariju Zi-
dariču, zlatarju v Ljubljani, Go-
spodska 5 (poleg univerze). - 2 iz-
rezkom tega oglasa dobite 10
odst. popusta!

OD ŠMIHELA do Novega mesta
sem izgubil obročni pokrov ko-
lesa z okrasnim obročem od oseb-
nega avtomobila Simca. Poštene-

ga najditelja prosim, da ga proti
nagradi vrne na upravo Dolenjske-
ga lista.

OBRTNIK, nevezan in brez obvez-
nosti, s stanovanjem v Dalmaciji,
bi rad spoznal žensko, staro 30
do 42 let, srednje rasti, čedne zu-
nanjosti, zdravo in dobro gospo-
dinjo. Ženitev zaželena. Resne
pisemne ponudbe s celim naslo-
vom pošljite upravi lista pod šifro
„Dalmacija“.

ZAHVALA

Nenadoma nas je za vedno zapu-
stil mož in oče

MARTIN BOŽIČ,
upokojenec
iz Korške vasi 31

Iz srca se zahvaljujemo vaščanom
in vsem, ki so nam v najtežjih tren-
utkih stali ob strani in nam izrazili
sožalje. Najlepša hvala vsem, ki so ga
v tako velikem številu spremili na
zadnji poti ter zasuli njegov prerani
grob z vencem in cvetjem. Posebno
se zahvaljujemo ZVL govorniku, Jo-
žetu Murglu za podarjeni venec, ko-
lektivno IMV za podarjeni venec in
gospodu župniku za opravljeni obred.
Vsem skupaj še enkrat naj-
lepša hvala.

Zalujoči: žena Pepca, hčerki Ani-
ca in Mica z družino, sinovi Fran-
celj, Johan, Jože, Tone, Martin, Lo-
že in Stanko z družinami ter bratje
Janez, Franc, Jože in Lojz z druž-
inami, sestra Ljiljka in drugo sorod-
stvo

Ob izgubi naše ljube žene, mame,
babice in prababice

FRANČIŠKE BOBIČ
iz Gor. Gradišča
pri Sentjerneju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorod-
nikom, prijateljem in sovaščanom,
ki so jo spremili na njeni zadnji poti.
Posebno se zahvaljujemo Združene-
mu kmetijsko-gozdarskemu podjetju
Kočevje, banki Crnomelj, Tonosi
Ljubljana, Kremenu Novo mesto in
Iskri Sentjernej za darovane vence in
izraženo sožalje. Obenem se zahva-
ljujemo tudi gospodu župniku za to-
lažilne besede in obred.

Zalujoči: mož Janez, sinovi in
hčerke z družinami ter drugo sorod-
stvo.

Ob nenadni izgubi dragega sina in
brata

SILVA KLEMENČIČA
s Pristave

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste
ga spremili na njegovi zadnji poti,
mu poklonili cvetje in vence ter nam
izrazili sožalje. Posebno se zahvalju-
jemo kolektivoma SGP Pionir in
Gorjanci za podarjene vence ter
podgajskemu župniku za poslovljni
obred.

Zalujoči: oče, mama, sestre in
bratje ter drugo sorodstvo

Ob smrti naše mame, babice in
prababice

ANTONIJE KLANŠEK
iz Novega grada
pri Boštanju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so
sočustvovali z nami, darovali pokoj-
nici cvetje in jo spremili na zadnji
poti. Posebno se zahvaljujemo
osnovni šoli Boštanj, SZDL občine
Sevnica, SZDL Vitovec, ZB Boštanj,
godbi, tov. Dobovšku za poslovljne
besede ob odprtem grobu. Vsem
najlepša hvala.

Zalujoči: hčerka, vnuki in pra-
vnuki.

Hvala za vašo kri,
ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeškem transfuzijskem od-
delku: Ivan Kocjančič, Alojz Kme, Martin Kocjan, Draga Kajtazovič,
Ana Kralj, Ivanka Jerič, Zvonka Kranarič, Drago Les, Franc Ogrinc
in Jožica Luzar, člani Novoteksa, Novo mesto; Milka Stukelj, Ivan
Velikonja, Mihael Ferlindež, Ivan Kastelic, Jelka Skoporec, Anton
Goršin, Marinka Smalc, Stefka Zupančič, Zofija Klemenčič, Mirko-
Škerl, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Martin Safar, Anton
Radovan, Jože Kopina, Franc Zupančič in Ciril Kukman, člani IMV,
Novo mesto; Alojz Becele, obrtnik iz Smolenje vasi; Ivan Kafol in
Anton Becele, člana Pionirja, Novo mesto; Ivanka Pirnat in Ivanka
Pinat, članici Splošne bolnišnice, Novo mesto; Vinko Klobučar, član
Vodovoda, Novo mesto; Franc Volf in Nikola Perič, člana Roga,
Novo mesto; Dušan Kršinec, Slavko Fink in Terezija Kme, člani
Novoteksa, Straža; Stefan Hrastar, član Novograda, Novo mesto; Slavko
Hrovatič in Nikola Pačevski, člana Dominvesta, Novo mesto; Slavko
Kozoglav, kmet iz Sentjošta; Mihaela Kozoglav in Marija Gazvoda,
gospodinj iz Sentjošta; Marija Kafol in Franciška Modic, gospodinj iz
Verduna; Alojzija Avguštin, gospodinja s Hriba; Marija Božič in Tere-
zija Modoc, gospodinj iz Velikega Orehka; Alojz Okleščen, kmet z
Verduna.

Ob nenadni smrti našega ljube-
ga moža, očeta, sina in brata

MARTINA LUZARJA
bivšega gostilničarja
iz Gabrja

se ob neizmerno boleči izgubi za-
hvaljujemo vsem sorodnikom, prijat-
eljem in znancem, ki so nam v naj-
težjih trenutkih stali ob strani in
nam izrazili sožalje. Najlepša hvala
vsem, ki so ga v tako velikem številu
spremili na zadnji poti ter zasuli nje-
gov prerani grob z venci in cvetjem.
Posebno se zahvaljujemo Društvu
upokojenecv za vso pomoč, gasilsko-
mu društvu Gabrje, ZB Gabrje, ZM
Gabrje, MPP Novo mesto, RKS
Bruzice, kolektivno Novoteksa in
pevskemu zboru iz Novega mesta ter
govornikom tov. Rakosetu, Stibriču
in Kraju za ganljive poslovljne besede.
Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Albina, hčerki
Zdenka in Tinca, sin Mirko, mama,
bratje in sestre z družinami in drugo
sorodstvo

Ob boleči in nenadomestljivi iz-
gubi ljubelega moža, očeta, sina,
brata, strica in svaka

LOJZETA NOVOSELA

izrekamo globoko zahvalo vsem so-
rodnikom, prijateljem, sosedom in
znancem, ki so nam v težkih dneh
stali ob strani, kakorkoli pomagali,
sočustvovali z nami in nam izrazili
sožalje. Iskrena hvala vsem govornik-
om, KO ZKS Vel. Dolina, Lovske-
mu društvu, gasilec, kolektivno in
članom Metalgrada, sodelavcem,
pevcem in godbi. Prisrčna hvala
vsem, ki ste ga spremili na njegovi
zadnji poti in s cvetjem zasuli njegov
prerani grob.

Zalujoči: žena Pepca, hčerka
Erika, mama, ata, brata z družina-
ma, sestre z družinami in drugo so-
rodstvo.

ČESTITKE

Dragi mami Mariji Celič-Petrina iz
Uršnih sel za njeno dvojno prazno-
vanje vse najlepše želje, da bi osta-
la še dolgo med nami in tako dobra
kot do sedaj. Sinova Jože in Vilko z
družinama.

Ljubemu možu Francu Regini iz
Dol. Kamenc 5 za 60. rojstni dan
iskreno čestitajo in mu želijo še ve-
liko z rožicami posutih sončnih jesen-
skih dni žena Pepca in drugi sorod-
niki

Francu Podržaju, po domače
Zebanovemu atu, iz Panove vasi pri
Grosuplju iskreno čestitajo za 80.
jubilej in mu iz srca želijo še mnogo
zdravih let sinova Jože in Franc z
ženama, hčerka Tončka, vnuki
Betka in Milena z družinama ter
vnuka Joško in Breda. Čestitke se
pridružujejo še Medletovi iz Novega
mesta in Nemčije ter Elizabeta
Ovniček iz Novega mesta.

PREKLICI

Preključujem in obžalujem svoje
izrečene v mesecu oktobru 1972 o
Alojzu Pavloviču iz Brvi št. 3, kot
neresnične. Martin Pešec, Stojanski
vrh 1, Cerklje ob Krki.

Franc Grubar, Stražska vas 31,
Novo mesto, preključujem vse be-
de, ki sem jih govoril o Jožetu
Bašlju iz Jame, ker so neresnične, se
se mu zahvaljujem, da je odstopil od
tožbe.

List za vsakogar »Dolenjski list«

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE GIMPELJ
iz Jurke vasi

se lepo zahvaljujemo vsem, ki so jo prišli spremit na
zadnji poti in na njen grob položili cvetje. Se posebno
se zahvaljujemo dobrim sosedom za pomoč in soču-
stvanje z nami.

Hčerka Jelka z možem in otroki ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob tragični smrti naše drage mame

MARIJE DULAR, roj. ŽAGAR
iz Stopič

ki smo jo pokopali dne 8. novembra 1972 na pokop-
lišču v Vavti vasi, se najlepše zahvaljujemo vsem, ki
so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, poča-
stili njen spomin s cvetjem in spremstvom na zadnji
poti in vsem, ki so nam izrazili sožalje in z nami so-
čustvovali.

Jurka vas, Stopiče, Toronto

Zalujoči: sin Dušan in hčerka Darinka z družinama
in drugo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crno-
melj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in
Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta),
Franc Beg, Viktor Dragos, Tone Gošnik, Jože Jeke, Tone Kle-
novšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Staj-
dohar in Ivan Zivčič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgo-
vorni urednik), Rila Bačar, Marjan Legan, Janez Pezelj, Jote
Primc, Jože Spilchal, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zelen-
nik. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 2 dinarja – Letna
naročnina 79 dinarjev (za 1972: 64 din), polletna naročnina 39,50
din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 180 dinarjev ali 10 ameri-
ških dolarjev oz. 30 DM (ali ustrežna druga valuta v tej vred-
nosti) – Devizni račun: 521-520-1-33002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določeni
strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din.
Vsak mali oglas do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din.
Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9
št. 5 od 1. 7. 1972. – Za oglaševanje v Novem mestu: 521-8-9
– Naslov uredništva in uprave: 88001 NOVO MESTO, Glavni trg 3
– Poštni predal 33 – Telefon: (068) 21-227 – Nenaročniški roko-
pisov in fotografij ne vračamo – Tiska tiskarna »Ljudske pra-
vice« v Ljubljani.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM vajenca s popolno
osemletko za modelno mizarstvo.
Modelno mizarstvo, Saje, Ljubljana,
Dražgoška 23, telefon 57-013.

VAJENKO za pletilstvo sprejemem
takoj. Oskrba lahko pri meni. Plet-
ilstvo Albina Kovačič, Stična.

GOSTILNA ANICE KOS, Ivančna
Gorica 61, išče pridno in pošteno
dekle, ki ima veselje do kuhinje.
Lahko je priučena. Hrana in stano-
vanje v hiši. Plača po dogo-
voru.

FRIZERSKI SALON „ADAM“,
Novo mesto, išče dobro frizersko
pomočnico in vajenka.

ISCEM VARNOST v dopoldanskem
času za dva otroke (20 in 7 mese-
cev). Do varstva jih pripeljem
sam. Naslov v upravi lista
(2298/72).

ISCEMO POMOČ v gospodinjstvu.
Damo hrano, stanovanje in nagra-
do. Za popoldne preskrbimo do-
bro službo kot redno zaposlitev.
Marič, Ljubljana, Štekljeva ulica
4.

ISCEM dimnikarskega vajenca.
Oskrba v hiši. Ostalo po dogo-
voru. Jože Primc, dimnikarstvo
Crnomelj, Partizanska pot 3.

GOSPODINJO potrebuje samski
upokojenec. Dam dosmrtno
opremljeno stanovanje. Plača in
vse drugo po dogovoru. Ponudbe
na upravo Dolenjskega lista
(2315/72).

NUJNO ISCEM žensko-upokojenko
za varstvo otroka na domu. Od-
dam tudi sobo s centralno kurja-
vo. Drugo po dogovoru. Naslov v
upravi lista (2316/72).

SLUŽBO IŠČE

OTROKA od 8 mesecev naprej vzamem
dopolndno v varstvo v Novem
mestu. Naslov v upravi lista
(2295/72).

STANOVANJA

MLAD ZAKONSKI PAR išče sobo
in kuhinjo (neopremljeno) v Novem
mestu ali bližnji okolici. Naslov
v upravi lista (2339/72).

ODDAM sobo dekletu, ki bi vsak
drugi teden pazila v dopoldan-
skem času na otroka. Naslov v
upravi lista (2321/72).

ODDAM stanovanje po dogovoru.
Zagrebska 29, Novo mesto.

Motorna vozila

PRODAM osebni avto austin 1300,
letnik 1972, prevoženih
3000 km, ali zamenjam za osebni
avto Zastava 750. Bartol, Novo
mesto, Gubčeva 38.

PRODAM avto Zastava 750. Inter-
senti se lahko zglase vsak dan od
7. do 15. ure na Carinski izp.
Novo mesto.

PRODAM fiat 600 D, letnik 61,
generalno popravljen. Cena
7.000,00 din. Pungercar, Mirna
peč 60.

PRODAM moped Tomos T 14
dobro ohranjen. Ogljed vsak dan.
Ivan Stare, Skrljevo 6/a, 68232
Sentrupert na Dolenjskem.

PRODAM zastavo 750, letnik 69.
Cena 18.000 din. Ogljed v soboto
in nedeljo popoldne. Koštalova
6, Novo mesto.

ZAHVALA

OB IZGUBI NAŠEGA DRAGEGA MOŽA, OČETA IN STAREGA OČETA

FRANCA MARINČIČA

IZ PODPRESKE

SE ISKRENO ZAHVALJUJEMO VSEM ORGANIZACIJAM IN DAROVAL-
CEM VENCEV IN CVETJA, POSEBNA ZAHVALA SOSEDOM, GOVORNIKU
TER VSEM, KI SO POKOJNIKA V TAKO VELIKEM ŠTEVILU SPREMILI
NA ZADNJI POTI K VEČNEMU POČITKU.

ZALUJOČI: ŽENA, OTROCI Z DRUŽINAMI TER DRUGO SORODSTVO

ČAK DAN: poročila ob 5.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 in ob 22.00. Poročila ob 4.30 do 8.00. **17. NOVEMBRA:** 8.10 Glasbena matineja - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Mag. Milena Lekšan: Katere sorte hrušk priporočamo za sajenje - 12.40 Po domače - 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Z ansambliom Hazy Osterwald - 18.15 Dobimo se ob isti uri - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambliom Lojzeta Slaka - 20.00 Sobotni večer s plesnim orkestrom RTV Ljubljana in njegovimi solisti - 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 19. NOVEMBRA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Milan Sečurovič (Hrušč in trušč v Nemirju) - 9.05 Koncert iz naših krajev - 10.05 Še pomnite, tovariši... Winston Churchill: Bitka pri El Alameinu - 10.25 Pesmi borbe in dela - 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.30 Nedeljska reportaža - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.05 do 16.00 Nedeljsko športno popoldne - 17.05 C. E. Soja: „Mali očka želva“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 „V nedeljo zvečer“ - 22.20 Zplešite z nami.

PONEDELJEK, 20. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jože Babnik: Založimo se z medom glede na njegovo koristnost - 12.40 Delavska godba iz Trbovelj na koncertnem odru - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.15 Zabavni zvoki - 18.35 „Interna 469“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z domačimi ansambliom - 20.00 Stereofonski operni koncert - 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 21. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Vilko Štern: Kako gledajo v Švici na bodoči razvoj kmetijstva - 12.40 Z domačimi ansambli in pevci - 14.30 Priporočajo vam... 14.40 „Na poti s kitaro“ - 15.30 Glasbeni intermezzo - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V torek na svidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambliom Rudija Bardorferja - 20.00 Prodajalna melodij - 22.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 22. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Milan Zolnir: Izkušnje v varstvu proti jabolčnemu zavijaču - 12.40 Od vasi do vasi - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Naša glasbena galerija - 18.15 Glasbene vinjete - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Komorno glasbeni studio - 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 23. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Izidor Golob: V vrtu je premalo lilij - 12.40 Igrajo pihalne godbe - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Sestane instrumentov - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 18.30 Iz kasnetne produkcije RTV Ljubljana - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambliom Jožeta Kampača - 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov - 21.40 Glasbeni nokturno - 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 19. NOVEMBRA: 9.00 Referendum za uvedbo samoprispevka za gradnjo šol in otroškovarstvenih ustanov ter referendum za izenačitev pravic iz zdravstvenega varstva med delavci in kmeti (tekoči rezultati glasovanja na voliščih v sevniki občini) - Glasbeni mozaik (vmes reklame, oglasi in obvestila) - Kmetijski nasveti - Za vsakogar nekaj - 12.30 Poročila - 14.30 do 16.00 Poročila o glasovanju za samoprispevek ter za izenačitev pravic iz zdravstvenega varstva kmetov z delavci (vmes narodno-zabavna in zabavna glasba) - 16.00 Zaključek oddaje.

SREDA, 22. NOVEMBRA: 16.00 Poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Kakšen je končni izid glasovanja pri obeh referendumih (komentar) - Iz diskotheke naših poslušalcev - Gospodinski nasveti - 18.00 Zaključek programa.

JAVNA SKLADIŠČA - NOVO MESTO

razpisujejo
prosto delovno mesto

BLAGAJNIKA - BLAGOVNEGA KNJIGOVODJE

Pogoj: ESS. Poskusno delo dva meseca.

Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe s kratkim življenjepisom in podatki o dosedanjih zaposlitvah na naslov: Javna skladišča, Novo mesto, Ljubljanska 27. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 19. NOVEMBRA

9.00 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 9.40 Po domače z ansamblioma Odmev in Zanko, barvna (Lj) - 10.12 Kmetijska oddaja (Bg) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Vitez Vihar, Vsi vlaki sveta (Lj) - 11.50 Poročila (Lj) - 11.55 Mestece Peyton (Lj) - 12.45 TV kaži-pot (do 13.05) (Lj) - Nedeljsko popoldne - 17.45 Poročila (Lj) - 17.50 Bele senice - barvni film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV Dnevnik (Lj) 20.25 3-2-1 (Lj) 20.30 Molitri - humoristična oddaja (Bg) - 21.15 Stih in pesem (Zg) - 21.30 Športni pregled (JRT) - 22.00 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 20. NOVEMBRA

9.05 Odprta univerza (Bg) - 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Francoščina (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 Gori, doli, naokoli: Štramba - barvna oddaja (Lj) - 18.30 Krementekovi - serijski barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Mladi za mlade (Sa) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV Dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Mala antologija jugoslovanske TV drame (Lj) - 21.35 Kulturne diagonale (Lj) - 22.15 Poročila (Lj)

TOREK, 21. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli (Zg) - 10.40 Angleščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.35 Ruščina - ponovitev (Zg) - 15.55 TV vrtec (Zg) - 16.10 Angleščina (Bg) - 17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Bg) - 17.50 V. Albreht: Mala lupinica - III. del (Lj) - 18.10 Risanka (Lj) - 18.20 Obzorik (Lj) - 18.35 Našega Irene Sheer (Lj) - 19.05 Mozaik (Lj) - 19.10 Regionalna arhitekturna: Dimnica (Lj) - 19.30 Dodel (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV Dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Objemi in pobje - celovečerni film (Lj) - 22.05 Likovni nokturno: Stanejem (Lj) - 22.20 Poročila (Lj)

SREDA, 22. NOVEMBRA

8.20 TV v šoli (Bg) - 16.45 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 Vitez Vihar - serijski film Obzorik (Lj) - 18.35 Po domače s kvartetom DO in Jožetom Kampičem (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.25 Od filma do filma (Lj) - 19.50 S kamero po svetu: Živalski svet na obalah Patagonije (Lj) - 20.00 Cikcak (Lj) - 20.00 TV Dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Objemi in pobje - celovečerni film (Lj) - 22.05 Likovni nokturno: Stanejem (Lj) - 22.20 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 23. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Francoščina (Bg) - 14.05 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.00 Angleščina - ponovitev (Zg)

15.15 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.30 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.00 Rokomet Jugoslavija: NDR - prenos (Bg) - 17.15 Vsi vemo vse (Pionirski kviz) - III. oddaja (Lj) - 18.15 Obzorik (Lj) - 18.30 Vsi vlaki sveta - serijski vltm (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Mestece Peyton (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV Dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Četrtekovi razgledi (Lj) - 21.25 A. P. Cehov: Snubač (Lj) - 21.55 W. Egk: Joan von Zarissa - I. del baletne oddaje (Lj) - 22.35 Poročila (Lj)

PETEK, 24. NOVEMBRA

9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (Bg) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 G. Jakopič: Ajataj (Lj) - 18.05 Risanka (Lj) - 18.15 Obzorik (Lj) - 18.30 Psihofizična rekreacija: Smučanje (Lj) - 18.40 Ekonomsko izrazoslovje: Banke (Lj) - 18.45 Glasba za oči - Bach: Braque (Lj) - 10.05 Mozaik (Lj) - 19.10 Profesor Baltazar - risanka (Lj) - 19.20 Bilečanka - reportaža TV Sarajevo (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV Dnevnik (Lj) - 20.25 Reportaža (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.40 Vsi kraljevi ljudje - celovečerni film (Lj) - 22.10 Sedem morij - Barvna oddaja - 22.10 Poročila (Lj)

SOBOTA, 25. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli (do 11.00) (Zg) - 16.30 Košarka Beograd: Jugoplastika - prenos (Bg) - 18.05 Obzorik (Lj) - 18.20 Gospod Piper - barvni film (Lj) - 18.50 Burleska (Lj) - 19.10 Mozaik (Lj) - 19.15 Humoristična oddaja (Bg) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV Dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Senka in jaz - zabavnoglasbena oddaja (Lj) - 21.20 Na poti k zvezdam - barvna oddaja (Lj) - 21.45 Medicinski center - serijski film (Lj) - 22.35 TV kaži-pot (Lj) - 22.55 Poročila (Lj)

PODALJŠEVANJE VELJAVNOSTI VOZNIŠKIH DOVOLJENJ

Oddelek za upravnopravne zadeve občinske skupščine Novo mesto obvešča voznike motornih vozil, ki so pred petimi leti zamenjali potrdilo o znanju cestnoprometnih predpisov za voziško dovoljenje, da je potrebno veljavnost voziškega dovoljenja podaljšati.

Vozniki motornih vozil iz občine Novo mesto lahko zahtevajo podaljšanje veljavnosti voziškega dovoljenja ob ponedeljkih in petkih od 7. do 15. ure in ob sredah od 7. do 17. ure pri občinski skupščini Novo mesto, referentu za promet, Cesta herojev 27 (Zavod za požarno varnost).

Tiskovino in vsa potrebna pojasnila dobite prav tam.

Iz pisarne oddelka

ZANESLJIVO ODSTRANI PRHLJAJ

KLINIČNO TESTIRAN

LOSION UPORABLJAJTE TOČNO
PO PRILOŽENEM NAVODILU

LEK LJUBLJANA

Vsakdanjik skromnega kozjanskega kovinarja

Začel je kot rudar na Senovem – Potem je zrasla tam tovarna in ga sprejela pod svojo streho kot kovinarja

Za seboj ima enajst let vstajanja s petelini, enajst let samotne hoje na delavski avtobus v Koprivnici. Ob četrta na pet gre zdoma in takrat se zanj začne delovni dan. Ko jutraj prestopi tovarniški prag, se Viktor Kukovičič ves posveti delu. V čeladi se njegov obraz zgubi med drugimi obrazi, sklonjen nad delom je samo eden izmed mnogih kovinarjev v tovarni gradbenih žerjavov na Senovem.

Jamo je zapustil šele pred tremi leti. V senovskem rudniku je prebil osem let kot kvalificiran kopač. Potem je zvedel, da zmanjkuje premoja in da bodo morali rudarji prijeti za drugačno delo. Tedaj so Viktorja poklicali in ga dodelili prvi skupini za prekvalifikacijo. Spet je sedel v šolsko klop, spet je bilo treba računati in se učiti. Šest mesecev je trajalo, da se je priučil za novo delo.

Ključavničar je postal in v tej stroki dela tri leta. Pri zaslužku se je to poznalo in se še pozna. Toda delo je zdaj manj naporno. V jamo pa ne bi šel več. Če ne drugega, je domačin prihranil vsakodnevno skrb za srečno vrnitev, a tudi sam se na dnevni svetlobi bolje počuti.

V Metalni na Senovem je zaposlenih 280 nekdanjih rudarjev. Viktor je eden tistih, ki se odlikujejo s svojo pridnostjo in vestnostjo. Z voljo se je poglobil v novi poklic. Kljub skromnosti priznava, da se že nekoliko spozna na načrte. Če so preveč zapleteni, vpraša za svet mojstra, ki mu nikoli ne odreče pomoči.

Kovinar Viktor Kukovičič je doma z Veternika na Kozjanskem, iz krajev, kjer za zaposlitev ni velike izbire. Moški imajo najbližje rudnik in zadnje čase Metalno. Tudi Viktorjev oče je bil rudar.

Vrsto let pred vojno je prebil na delu v Nemčiji in na Holandskem. Pri hiši je bilo veliko lačnih ust. Zda so preskrbljeni. Štiri dekleta so se poročila, fantje so se zaposlili. Viktor je edini sledil očetovim stopinjam in postal rudar. Brata sta dobila delo drugod, eden pri gozdnem gospodarstvu, eden na žagi v Kozjem.

Viktor se je priženil na malo kmetijo v Vojsko pri Koprivnici. Tam je zdaj njegov dom. Dva otroka ima, žena pa gospodinja in dela na domačiji staršev. On ji v prostem času pomaga, da se nekaj prigrisnari doma.

Televizorja nimajo pri hiši. S svetom jih povezuje radio in naš tehnik, ki je edini časnik, na katerega je družina naročena. Na dopust ne hodi. Enkrat na leto pa se kovinar Viktor z ženo le odtrga od doma, takrat, ko gresta na skupinski izlet z avtobusom. Slovenijo sta že spoznala. Zda bi rada pogledala čez mejo, tja na Koroško do Celovca, pozneje pa še kam na Trzasko. V njunih željah ni nestrpnosti. Oba znata čakati in si želeli samo toliko, kolikor lahko dosežeta.

Za Viktorja je najpomembnejše, da najde zadovoljstvo v delu, zato bi rad, da bi podjetje dobro uspevalo in vsem zaposlenim zagotovilo trajen kruh.

JOŽICA TEPPEY

Minister Breyne in sekretar Hadžić sta hkrati prerezala trak ob otvoritvi tovarne prikolic IMV v Belgiji. Pomagali sta jima dve belgijski dekleti v naših narodnih nošah. (Foto: arhiv IMV)

DOLENJSKI PRIKOLIČARJI – NAJVEČJI V EVROPI

IMV: prva jugoslovanska tovarna v Belgiji

Dve tovarni v 14 dneh – IMV ADRIA CARAVAN BELGIUM ni mešana družba – Belgijci bodo delali po naši konstrukciji in tehnologiji

Novomeška Industrija motornih vozil je v četrtek odprla svojo tretjo tovarno avtomobilskih prikolic IMV ADRIA CARAVAN BELGIUM N. V. v mestu Dienze. S tem postaja resnično največji proizvajalec avtomobilskih prikolic v Evropi. V prihodnjem letu bodo naredili v Dienzu 12.000 prikolic IMV v eni izmeni, pozneje pa v dveh izmenah po 25.000 na leto.

Slavna otvoritvi so prisostvovali belgijski minister Gustav Breyne, jugoslovanski zvezni sekretar za zunanjo trgovino Muhamed Hadžić, župan mesta Deinze, predsednik novomeške skupščine Avgust Avbar in jugoslovanski veleposlanik v Belgiji dr. Rihard Štajner.

Tako je IMV v kratkem odprla kar dve novi tovarni, eno pred 14 dnevi v Brežicah in zdaj

to v Belgiji. Belgijska tovarna IMV je največji proizvajalec prikolic v tej državi in edina tovarna izven SFRJ, ki je v celoti last jugoslovanskega podjetja.

V tovarni v Belgiji bodo sestavljali predvsem prikolice vrste „junior“ iz delov, ki jih izdelujejo obrati in tovarne IMV v Novem mestu, Črnomlju, Semiču, Šentjernej, na Suhorju in Mirni. Tako je za daljše obdobje zagotovljena povečana proizvodnja in prodaja te proizvodnje za omenjene obrate, kar sicer zaradi čedalje večjih prevoznih stroškov in carinske za-

ščite ne bi bilo mogoče. Hkrati pa se utrjuje položaj Industrije motornih vozil na zunanjem tržišču, kar olajšuje prodajo prikolic, ki jih izdelujejo v Novem mestu in Brežicah.

V Dienzu bo v eni izmeni zaposlenih najprej 200 delavcev,

pozneje pa v dveh izmenah 400. Pri sestavljanju prikolic bodo zaposlili v glavnem belgijske domače delavce, naši strokovnjaki iz novomeške IMV pa bodo pravljali delo ter uvajali spremembe in nove modele.

M. M.

Ana Jert iz Draganjih sel pravi, da ima doma še nekaj takih sopkov (Foto: S. Mikulan)

Sneg na Martinovo

Nedelja ni presenetila ljudi le z novim vinom in Martinovimi gosmi, pač pa je narava ponoči poskrbela še za drugo presenečenje: cesta čez Gorjance je imela še dopoldne pri Vahti za noht debelo snežno odejo, bližnje osojne kotanje pa so bile vse dopoldne pokrite s snegom. Prvi letošnji sneg na 600 metrih nadmorske višine so izkoristili tisti, ki so potovali čez Gorjance: številni so se ustavili za nekaj minut, toliko da so otipali sneg in se malo okepal.

Jesenske maline in trobentice

Prejšnjo sredo se je v uredništvu oglašila Ana Jert iz Draganjih sel pri Straži in nam prinesla lep šopek malin. Že spomladi je njen mož obrezal gmičevje, pustil pa je tri vršičke, na katerih so najprej opazili nežne cvetove. Že to je vse sosede začudilo, malokdo je verjel, da bo kaj obrodilo. Toplo novembrsko sonce pa je povzročilo, da

NEDELJO ODPRTO
SAMOPOSTREŽBA pri mostu
MARKET v Brslinu
DOLENJKA

so korenine iz zemlje potegnile še toliko sokov, da so se Jertovi otroci lahko takoj, ko je mati prišla iz mesta, lotili zrelih in sladkih malin.

V Novem mestu v Kandiji pa so na vrtu Marije Lesjak pokukale iz zemlje trobentice, ki že deset dni kljubujejo mrzlim jutrom in krasijo njen vrtiček.

Jp

TEDEN SMEHA

krat, kadar v redu nadere učence, kuharice in celotno vodstvo šole s kurjačem in tovaršem ravnateljem v novi obleki vred, da se jim od strahu tresejo hlače in kikle, kdor pač hodi v kikli.

Nasmejan kot polmesec se spreha po mestnih ulicah gospod direktor podjetja, ki z uspehom izdeluje strove luknjice. Od srčne sreče kdaj pa kdaj tudi zauka. Če se v tednu smeja ne bo pojavila v njegovem podjetju nobena republiška komisija, ki bo pobrskala po dokumentaciji, bo njegov

smeš trjal toliko časa, kolikor to zahteva dekret gospoda župana. Se prvi: teden dni. Tudi obrazi njegovih delavcev so zaripli od smeha. Dobre volje niso zavoljo odloka gospoda župana, marveč zaradi misli, da bo prišlo nekega lepega sončnega dne tudi njihovo podjetje pod povečevalno steklo in da bo tisti dan njihov direktor odletel s stolčka kot lastavice jeseni v tuje kraje.

Predsednik mladinske organizacije je nasmejan kot četrtna lubenica, pripeljana iz

Bosne. Srce mu ne poigrava, ker bi bil slučajno zadovoljen z delom mladine, ampak se smeji obljubam, da bo mladinski klub narejen do občinskega praznika. Prav tako se smeje množica mladih v mestu in daje s smehom podporo svojemu predsedniku in dokazuje, da so mladi enotni. Vsaj kar se smeha gre.

Smeh bivšega društvenega tajnika odmeva prav do oblakov. Gromki smeh je znak zmagovalca: po večkratnih neuspešnih poskusih mu je mati narava podarila lepega sinčka. S skrivnostnim nasmehom Mone Lise hodi po mestnih ulicah predsednik kulturne

skupnosti. Najbrž je našel stari sivi dinar, ki ga bo širokoprsno podaril za gostovanje poklicnih gledališč.

Smejejo se vsi: otroci, starčki, predsedniki, cipe, uslužbenci, prevaranti, snažilke in uradniki, gostilničarji in policaji, frizerji in plešci, bogati in revni, lepi in grdi, veliki in majhni, debeli in suhi, tisti na liniji in tisti brez linije, pisarniški in nepisarniški, avto-prevozniki in davčna inšpektorji, komisija, ki bo sestavila komisijo, ki bo ugotovila, kdo se komu smeje. Vsi tisti, ki se smejejo brez vzroka, bodo pri-
Toni Gasperić

Z odlokom gospoda župana imamo ta teden v našem mestu teden smeha. Sicer bi se to moralo pisati z veliko začetnico, a se ne. Po ulicah, v uradih, v trgovinah, na poljih, v avtomobilih, v čakalnicah zdravstvenih domov, da, celo tu srečujete nasmejane ljudi. Nobenega kislega obraza, nobenih zaskrbljenih pogledov, nobenih jeznih besed – samo smeh in spet smeh! Kot v raj, pred kaznijo božjo.

Iz šolskega poslopja odzvanja zvonki smeh naših mladih otrok. Srčkov naših. Ljubljenčkov. Smejejo se svojim vzgojiteljem, ki so brez moči zoper njihove vragolije. Tudi

tovarišice učiteljice in tovariši pedagogi so nasmejanih obrazov. Celo tovarišica Vejica, ki sicer joče noč in dan. Pa še vmes. Sicer se smejejo bolj kisló, a se kljub temu smejejo. Kako se ne bi smejali, ko pa so jim obljubili, da bodo njihovi osebni dohodki čez nekaj kratkih desetletij dosegli raven osebnih dohodkov tistih mučenikov, ki so v proizvodnji. Celo tovariš ravnatelj hodi okrog širokih ust. Uspelo mu je namreč dobiti učitelje za Repičevo drago, vas, ki leži dvajset kilometrov gospodu Bogu za hrbtom. Najbolj nasmejana pa je šolska snažilka, ki je dobre volje zmeraj ta-